

Estratègia Anòia Inclusiva

PLA D'ACCIÓ COMUNITÀRIA PER A LA
INCLUSIÓ SOCIAL

Departament de Benestar Social i Atenció a la Ciutadania

INTRODUCCIÓ.....	4
MARC CONCEPTUAL	5
ELS CONCEPTES D'EXCLUSIÓ I INCLUSIÓ	5
Àmbits i factors d'exclusió social i els eixos transversals de desigualtat.....	8
EL FACTOR TERRITORIAL COM A ELEMENT D'ANÀLISI.....	9
Els eixos de desigualtat.....	10
L'acció comunitària inclusiva i els PLACI	13
L'acció Comunitària Inclusiva.....	15
Els PLACI	16
PROCÉS D'ELABORACIÓ	18
ELS RESULTATS EN CLAU DE PROCÉS.....	20
ELS PRINCIPALS REPTES COMARCALS	20
ÀMBIT SOCIAL I DE SALUT	20
ÀMBIT FORMATIU.....	23
ÀMBIT ECONÒMIC I LABORAL	25
ÀMBIT RESIDENCIAL I DE TERRITORI.....	28
ÀMBIT RELACIONAL I COMUNITARI.....	30
PRINCIPALS NECESSITATS IDENTIFICADES A LA DIAGNOSI	31
EL PLACI A LA COMARCA DE L'ANOIA	32
QUÈ ÉS L'ESTRATÈGIA ANOIA INCLUSIVA?	35
DAVANT LA COMPLEXITAT, TRANSVERSALITAT	35
ELS OBJECTIUS DE L'ESTRATÈGIA.....	39
EIX 1. TRANSVERSALITZACIÓ DE LA INCLUSIÓ SOCIAL	46
EIX 2. BENESTAR EMOCIONAL I SALUT MENTAL.....	47
EIX 3. PARTICIPACIÓ, TEIXIT COMUNITARI I CICLES DE VIDA	48
EIX 4. IGUALTAT DE TRACTE I NO DISCRIMINACIÓ	49
EIX 5. MIGRACIONS I CONVIVÈNCIA	49
EIX 6. ATENCIÓ SOCIAL I COBERTURA DE NECESSITATS BÀSIQUES	50
EIX 7. FORMACIÓ I INSERCIÓ LABORAL.....	51
EIX 8. TERRITORI I ACCESSIBILITAT.....	51
L'ETAC, LA PEÇA CLAU DE L'ESTRATÈGIA.....	52
LA CONCRECIÓ DE L'ANOIA INCLUSIVA	54
LA PROACTIVITAT.....	56
GOVERNANÇA: AGENTS I ESPAIS	57
Els agents de l'estratègia	58
La governança al Consell Comarcal.....	59

EL PLA D'ACCIÓ DE L'ESTRATÈGIA ANOIA INCLUSIVA	62
SÍNTESI DELS OBJECTIUS DE L'ESTRATÈGIA ANOIA INCLUSIVA	62
PLA DE TREBALL DE L'ESTRATÈGIA ANOIA INCLUSIVA 2024 – 2027	64
TEMPORALITZACIÓ DEL PLA DE TREBALL	71
EINA D'AUTOAVALUACIÓ DE L'ESTRATÈGIA ANOIA INCLUSIVA.....	76
BIBLIOGRAFIA	95

INTRODUCCIÓ

La lluita contra l'exclusió social és una tasca complexa i més si s'aborda des del món local, on les competències i els recursos s'adien amb la magnitud del repte. L'exclusió social és un fenomen estructural i multicausal on influeixen aspectes de caràcter microsocial però també macrosocials i macroeconòmics. A més, són moltes les relacions i sinergies que es donen entre diversos factors i àmbits d'exclusió social. Parlem d'aspectes de condicions materials de vida -vinculats a la redistribució de la riquesa-, de condicions de salut i ambientals, també parlem d'aspectes formatius -nivells educatius, segregació escolar-, de mercat de treball i condicions laborals, d'habitatge i espai públic, d'accés a serveis, de transport, ruralitat, de cohesió i convivència, entre d'altres. Aquesta diversitat de factors i nivells fan que el món local tingui un repte molt gran a l'hora de donar resposta a la diversitat i magnitud de situacions d'exclusió social existents al territori. El món local, per si sol, no pot reeixir a intervenir en tots aquests àmbits de manera efectiva, però sí que té marge d'acció en aquells àmbits que li són propis; aprofitant els seus punts forts de proximitat, coneixement del territori, vocació de servei i professionalitat.

Com es veu, l'exclusió social és un fenomen complex on múltiples factors interseccionen i es relacionen. A més, la realitat social dels darrers anys ens indica que les receptes i maneres de treballar tradicionals no estan funcionant. Per tant, cal canviar algunes de les dinàmiques històriques de treball a molts nivells, però també al món local.

Aquest document recull la proposta de treball de l'Anoia Inclusiva, una estratègia comarcal que cerca, precisament, adoptar una manera de treballar que permeti afrontar els reptes de l'exclusió social i la seva complexitat d'una forma més coherent. Avançar cap a una forma de treball més transversal que permeti observar i intervenir una realitat més complexa i interconnectada es presenta necessari per fer els recursos més eficients, per dur a terme accions més integrals i fonamentades en la realitat, així com per sumar una xarxa d'agents locals a aquests objectius aconseguint una mateixa orientació i manera de treballar. La importància del treball en xarxa en la lluita a favor de la inclusió social la podem trobar en diversos documents i materials, però apuntarem la millora dels diagnòstics, la suma de recursos, l'increment del capital social, l'increment de la creativitat, la corresponsabilització i la legitimitat de les accions adoptades i l'increment de la força del col·lectiu.

Són diversos els agents que treballen per millorar la qualitat de vida de les persones: des de professionals del treball social o tècnics dels ajuntaments o del Consell, professionals de les entitats de la comarca, persones voluntàries que donen el seu temps o dinamitzadors/es d'equipaments públics, entre altres professionals i/o activistes. Tota aquesta xarxa treballen des del seu àmbit i centre d'interès, cadascun amb uns recursos i estratègies concretes. Del que es tracta és d'agafar tota aquesta energia i voluntat de millorar les condicions de vida de la població anoienca i, sense afegir més càrrega o modificar les tasques, donar-li una orientació unitària, unificar els recursos, sumar capacitats i visions i, en definitiva, remar tots cap a un mateix objectiu de forma articulada.

El Consell Comarcal de l'Anoia, a través del Pla Local d'Acció Comunitària Inclusiva, aposta per una nova forma de treballar que permeti abordar el fenomen de l'exclusió social a la comarca des d'una mirada d'innovació i complexitat. Així, després d'un procés de diagnosi i disseny participatiu, ha elaborat aquesta estratègia que es basa en el disseny d'uns objectius generals

compartits per tot el Departament de Benestar Social i Atenció a la Ciutadania del Consell Comarcal, altres Departaments del Consell Comarcal, altres administracions que operen al territori i agents socials i comunitaris de la comarca.

A partir d'aquests objectius generals s'alineja tota l'acció per orientar-la de forma conjunta, contribuint tota l'acció a uns mateixos objectius. Al seu torn, el Consell i tota la xarxa se serveixen d'eines que permeten el disseny i avaluació de projectes sota uns mateixos paràmetres que permeten incorporar uns objectius compartits i transversals en tota acció. L'estratègia, a més, disposa de mecanismes de suport i formació per garantir el seu èxit. Cal remarcar que no és una estratègia que pretengui quedar-se en el marc del Consell Comarcal, sinó que ha de treballar i donar servei als ajuntaments de la comarca i la xarxa d'agents socials existents.

Al llarg del document s'explicarà millor en què consisteix aquesta estratègia comarcal per la inclusió social "Anoia Inclusiva". Abans d'entrar en el detall, però, es farà una repassada conceptual dels principals elements que fonamenten aquesta estratègia i es farà el seu emmarcament en la política pública dels PLACI impulsada per la Direcció General d'Acció Cívica i Comunitària de la Generalitat de Catalunya.

Després d'uns apunts metodològics sobre el procés de creació d'aquest pla es farà un breu resum de la diagnosi comarcal efectuada i que fonamenta la seva existència i la seva estructuració. L'Anoia Inclusiva ha de donar resposta als reptes reals i significatius de la població.

Un cop establerts els fonaments de l'estratègia, es passa a exposar aquesta des d'una mirada més general a una de concreta. A continuació, detallarem els objectius i la seva concreció, com també, el model de governança proposat per dur-la a terme.

Aquesta estratègia, doncs, representa una aposta decidida per la lluita per la inclusió social, prenent consciència de les decisions a escala organitzativa. Detallarem els objectius necessaris per assolir-ho, optimitzant-los al món local i fent valdre la diversitat d'agents que hi ha a la comarca que ja estan fent una feina molt valuosa. Amb la missió de millorar la qualitat de vida de les persones, cadascú des del seu àmbit i realitat concreta.

MARC CONCEPTUAL

Aquesta estratègia s'emmarca en un seguit de conceptes, eines i debats acadèmics que li donen consistència i la situen en un corrent de pensament contemporani i validat per nombrosos debats, aportacions i experiències. És rellevant poder exposar aquests termes i conceptes per entendre les bases d'aquesta estratègia Anoia Inclusiva i situar-la allà on vol ser.

Tot seguit es presenten de forma breu els conceptes que li fan de marc, així com la política pública dels PLACI, que és el paraigua polític i tècnic que ha creat la Generalitat de Catalunya per aixopugar i definir estratègies i polítiques locals com la que aquí es presenta.

ELS CONCEPTES D'EXCLUSIÓ I INCLUSIÓ

L'exclusió social no és un concepte unívoc, ni consensuat en l'àmbit acadèmic, com tampoc en l'àmbit polític i administratiu. En la nostra anàlisi, la definició d'exclusió social la situem en el marc

de l'estudi de les desigualtats socials i incorpora les transformacions econòmiques, socials, polítiques i culturals que afecten la nostra societat, generant nous riscos i trajectòries de vulnerabilitat en les persones.

En les societats occidentals del segle XXI, les fronteres de l'exclusió social han esdevingut altament mòbils i fluides, afectant cada vegada més persones i grups socials (Beck, 2002). Més enllà de la manca de recursos econòmics o materials, hi ha d'altres factors de desigualtat o discriminació social, política, relacional o simbòlica que es manifesten en diferents àmbits o esferes de la vida de la persona.

En aquest context val a dir que el concepte d'exclusió social fa referència a la naturalesa canviant i multidimensional dels problemes socials que sovint han estat descrits i delimitats a partir del terme pobresa. Com la pobresa, l'exclusió social descriu situacions de carència material, però va més enllà i incorpora moltes altres formes de desavantatge social que s'expliquen per transformacions estructurals i situacions de desigualtat; com ara la discriminació, el trencament familiar, els problemes de salut, les carències educatives o la pèrdua del lloc de treball, que dificulten o impedeixen a les persones participar en activitats clau de la societat.

Per tant, l'exclusió social es pot definir més en termes de procés -que afecta de forma canviant a les persones i grups de població al llarg del temps- que en termes de condició social. Com a conseqüència, per analitzar-la i abordar-la cal fer un salt i deixar enrere un enfocament estàtic tradicional (a partir del qual es van posar en marxa les polítiques per combatre la pobresa). Cal, doncs, situar-nos en un escenari més dinàmic i processual que descriu l'exclusió social com a procés que afecta les persones en qualsevol moment de la seva trajectòria vital i que, per tant, pot ser canviant en el temps i objecte d'intervenció per part de les polítiques d'inclusió social.

Ens interessa, doncs, posar en relleu que el terme exclusió social no es refereix únicament als grups de població en situació de marginació severa i a les formes extremes de desavantatge múltiple que poden patir les persones. La perspectiva de l'exclusió social és, per contra, més àmplia i dinàmica. Tenint en compte que el fenomen de l'exclusió social és complex, ens hi podem aproximar des de tres formes complementàries: l'exclusió com a situació, com a risc i com a procés¹.

- **L'exclusió social com a situació.** L'exclusió és un concepte que ens pot servir per definir la situació en què es troba una persona o un grup de persones. Des d'aquesta perspectiva la definim com un estat de necessitat intensa provocat per múltiples factors (materials, educatius, laborals, sanitaris, entre d'altres). El caràcter multifactorial de les situacions d'exclusió social en dificulta les respostes en forma de polítiques públiques atès que es dota les persones excloses de dos trets que estan lluny de les lògiques tradicionals de la intervenció social: invisibilitat i transversalitat. L'acumulació de factors situa les persones en situació d'exclusió social en una marginalitat extrema i sense possibilitats de ser percebudes amb claredat per les administracions.

---

¹ Seguim en aquest apartat la conceptualització de Brugué Q. (2010). "Políticas para la Cohesión Social: Nuevos Contenidos y Nuevas Formas" en Guillén, T. y Ziccardi, A. (eds). *La acción social del gobierno local*. México: IGLOM.

- **L'exclusió social com a risc.** L'exclusió social no és només una intensificació i una acumulació de dèficits personals, sinó que també expressa la debilitat dels recursos individuals i col·lectius per fer-hi front. Per tant, l'exclusió social no és només una situació sinó que també es refereix a un context de soledat de l'individu que fa créixer el mateix risc de trobar-se en una situació d'exclusió social. La persona exclosa no és només la persona amb menys recursos econòmics o més pobre, sinó que és aquella que sovint viu aquesta situació en soledat, sense relacions socials ni vincles on trobar suport, sense xarxes socials, amb un capital social molt dèbil, amb estructures familiars cada vegada més fràgils i sense valors comunitaris sòlids.
- **L'exclusió social com a procés.** L'exclusió social és la conseqüència de processos socials i econòmics generals que afecten els individus en determinats moments de la seva trajectòria vital. L'exclusió social és un procés que afecta una part significativa de la població que pateix una combinació de desavantatges socials, més o menys greus, en un moment del seu curs vital, com pot ser la manca de treball o la necessitat sobrevinguda de fer-se càrrec d'un familiar dependent, el que la situa en una posició de major vulnerabilitat i risc i la pot abocar a processos d'exclusió social més severos.

En alguns casos i en determinades circumstàncies, aquests desavantatges es poden reforçar mútuament, constituint un procés en espiral que, amb diferents graus d'intensitat, pot donar lloc a un deteriorament progressiu de la situació de la persona en el mercat laboral, impedit que se senti part activa de la comunitat, i dificultant el seu accés tant a mecanismes de desenvolupament personal com als sistemes de protecció social.

L'exclusió social és, per tant, un concepte integral que mostra la complexitat d'un fenomen social que s'expressa en un o més àmbits vitals de les persones, desencadenant situacions d'una gran varietat i intensitat.

D'altra banda, cal també tenir en compte com el concepte d'exclusió social interacciona amb el concepte de vulnerabilitat social, en tant que aquest darrer caracteritza les múltiples situacions de precarietat en què es poden trobar les persones i que es poden transformar en exclusió social, si s'agreugen les circumstàncies o se n'acumulen d'altres a les ja existents². En aquest sentit, el terme exclusió social s'aplica sobre els criteris bàsics de la diversitat i intensitat de factors de vulnerabilitat, i es refereix a un fenomen multidimensional i polièdric, manifestat i definit més, com hem apuntat, en termes de procés que d'estat, que respon a les lògiques de producció i reproducció de les desigualtats que imperen en les nostres societats occidentals.

---

² Subirats, J. (dir.) (2004) *Pobreza y exclusión social. Un análisis de la realidad española y europea*. Barcelona: Fundació La Caixa Estudios Sociales.

Àmbits i factors d'exclusió social i els eixos transversals de desigualtat

Els principals factors de risc i vulnerabilitat es poden classificar en àmbits diferents per mostrar la seva complexitat, multifactorialitat i interrelació en els processos d'exclusió social.³ Definim primer els set àmbits d'exclusió social que considera la nostra perspectiva teòrica i que es mostren en la taula següent, per a continuació aprofundir en els factors de risc que s'identifiquen en cadascun d'ells, i en els eixos de desigualtat que actuen transversalment en aquestes situacions.

Àmbits exclusió social	Descripció general
Àmbit Econòmic	Nivell d'ingressos econòmics de les persones
Àmbit Laboral	Situació de les persones en el mercat de treball
Àmbit Formatiu	Nivell d'estudis, coneixements i habilitats de la persones (capital formatiu)
Àmbit Social i Sanitari	Nivell de salut de les persones que pot tenir conseqüències en la seva vida social
Àmbit Residencial	Situació de tinença de l'habitatge principal, capacitat fer front despeses de la llar i condicions d'habitabilitat
Àmbit Relacional	Intensitat de les relacions de les persones en l'àmbit familiar, veïnal i comunitari
Àmbit de Ciutadania i Participació	Garantia dels drets civils de les persones i la seva participació en la societat

Font: Guia Metodològica Revisada dels Plans Locals d'Inclusió Social. Diputació de Barcelona (2012)

Una anàlisi més en profunditat de cada àmbit permet identificar els principals factors d'exclusió social, que cal considerar en l'anàlisi de les trajectòries i experiències personals.

- **L'àmbit econòmic** és aquell en el qual s'identifiquen diversos elements que permeten abordar la pobresa com a factor de vulnerabilitat. D'una banda, té en compte els elements més habituals relatius als nivells de renda i despesa, així com la pobresa subjectiva. D'altra banda, incorpora els factors de vulnerabilitat econòmica més freqüents com poden ser les dificultats financeres de la llar i la dependència de la protecció social.
- **L'àmbit laboral** integra els factors que tenen a veure tant amb l'accés al mercat laboral (atur i accés a treball remunerat) com a les condicions de treball (drets laborals, situacions de treball temporal, ocupació no qualificada o salari baix).

---

3 V. IGOP (2005). *Análisis de los factores de exclusión social*. Madrid: Fundación BBVA; Subirats, J. (dir.) (2004).

Pobreza y exclusión social. Un análisis de la realidad española y europea. Barcelona: Fundació La Caixa . Estudios

Sociales; Subirats, J. (dir.) (2006). *Procesos de exclusión social y nuevas políticas para la inclusión*. Madrid: Fundación BBVA.

- **L'àmbit formatiu** incorpora els factors que fan referència a la manca o dificultats d'accés al sistema educatiu, així com destaca els factors relacionats amb el baix capital formatiu de les persones.
- **L'àmbit social i sanitari** ve determinat per l'accés al sistema de salut i als recursos bàsics. Els factors de risc en l'àmbit de la salut comprenen tota una diversitat de malalties perdurables en el temps i difícilment reversibles com les addiccions, els trastorns mentals i les discapacitats, entre d'altres, que provoquen greus situacions de vulnerabilitat social. Algunes d'aquestes malalties comporten un grau de rebuig social i estigmatització que s'afegeix a les dificultats que la mateixa malaltia pot generar en la persona.
- **L'àmbit residencial** té en compte els factors d'alta vulnerabilitat més comuns vinculats a l'accés a l'habitatge i a les seves condicions (deficiències en les instal·lacions, deteriorament de l'habitatge propi, edifici i/o entorn o l'amuntegament residencial, entre d'altres).
- **L'àmbit relacional** presenta dos grups diferents de factors de vulnerabilitat. D'una banda, aquells relacionats amb el deteriorament de les xarxes familiars, que solen manifestar-se en l'existència de conflictes o de violència domèstica, familiar i/o de gènere. D'altra banda, l'afebliment d'aquests llaços que es detecta en els casos de persones o nuclis familiars sols o que no tenen suports propers. En aquest sentit, es contemplen situacions vinculades a la soledat i a la manca de suport familiar intern o extern, o l'escassetat de contactes interpersonals i/o d'amistat. En aquest àmbit cal posar en relleu que tant la família com els vincles comunitaris poden exercir de suport fonamental enfront de les situacions de risc i/o vulnerabilitat. Més enllà de la dimensió afectiva d'aquests vincles, la seva absència, escassetat o deteriorament es pot convertir en un mecanisme d'edificació de barreres objectives i subjectives per a la inclusió social de les persones.
- **L'àmbit polític-ciudadà** inclou factors de vulnerabilitat relatius a les situacions administratives no regularitzades o regularitzades parcialment o els casos de desarrelament social i familiar de la reclusió penitenciària. Igualment, té en compte l'absència de participació social, cívica i política de les persones en la mesura que les allunya de les xarxes socials i comunitàries més properes.

EL FACTOR TERRITORIAL COM A ELEMENT D'ANÀLISI

Al marc teòric presentat anteriorment cal afegir-hi el factor territorial, que, en el cas present, es concreta en la situació dels territoris en l'eix urbà-rural. Encara manca una producció teòrica suficient per poder incorporar aquest àmbit en el marc teòric de l'exclusió social. Però hi ha recerques que ens permeten contemplar aquest element d'anàlisi. La discussió actual és si el factor territorial és un vuitè àmbit d'exclusió o si és un eix transversal de desigualtat.

La conceptualització i els estudis de l'exclusió social tipifiquen aquesta com un fenomen urbà. A parer nostre no es pot parlar de manca d'exclusió en els entorns rurals, més encara quan les dinàmiques actuals són de clara terciarització de l'economia d'aquests entorns, equiparant-los als entorns urbans, i quan presenten problemàtiques diferenciades relatives a l'envelliment, la manca d'oportunitats laborals, la mobilitat, l'accés als recursos i serveis, entre altres problemàtiques que no permeten parlar d'una igual cobertura de les necessitats bàsiques i l'exercici de drets en entorns rural i urbans.

En el cas de l'Anoia es troba una particularitat interessant com són les urbanitzacions. Aquests barris no poden ser considerats rurals, tot i que presenten algunes característiques dels entorns rurals, com són la dispersió, problemes de mobilitat, l'accés als serveis, entre d'altres.

Com hem dit, però, de la mateixa manera que les dinàmiques d'exclusió social no són igual en entorns rurals que urbans, tampoc ho són els recursos que aquests entorns faciliten per la inclusió. La baixa densitat de població característica dels entorns rurals permet l'emergència i manteniment de xarxes socials de suport encara més que en els entorns urbans. En aquestes xarxes, que sorgeixen per la impossibilitat de segregació espacial i d'oci en els pobles (només hi ha una escola, una discoteca, pocs bars, un camp de futbol, on tothom es barreja), circula informació referent a oportunitats laborals, habitatge en millors condicions, entre altres. També és més fàcil entrar en dinàmiques de reciprocitat que reforcen el vincle social. En termes d'acció comunitària, a priori, sembla més favorable aquesta realitat per articular projectes i dur a terme accions de dinamització social.

També és important en l'àmbit de l'administració: els recursos públics estan menys massificats, el coneixement personal permet actuacions més individualitzades, és més fàcil detectar situacions de mancança i les dinàmiques de treball transversal i coordinació amb entitats es donen de forma més fàcil i natural.

La població rural, exceptuant casos d'aïllament sever, disposa d'un capital social major que la població urbana, ja que aquests últims disposen de molts espais per la segregació i diferenciació, sent les xarxes molt més homogènies per motiu de classe i procedència. Les dinàmiques d'inclusió informals i que queden al marge dels serveis públics són potencialment més possibles en entorns rurals.

Els eixos de desigualtat

Identificats els principals factors d'exclusió social en cada àmbit, el plantejament de l'anàlisi també ha de tenir en compte que aquests factors s'han d'analitzar considerant els eixos de desigualtat que actuen de forma transversal en totes les dinàmiques d'exclusió social: **el gènere, l'edat i la procedència o ètnia** de les persones. Aquests eixos de desigualtat no constitueixen per si sols factors potenciadors de situacions d'exclusió, sinó que situen les persones en posicions de major o menor fragilitat. Això no obstant, cal tenir en compte que en determinades persones aquests eixos de desigualtat de l'estructura social travessen i condicionen els seus perfils d'exclusió social.

En aquest sentit, l'estudi de l'exclusió social evidencia la permanència i aprofundiment de les desigualtats socials per raó de gènere. En aquest context, es pot distingir entre diversos perfils

d'exclusió social o d'elevada vulnerabilitat comunament detectats entre les dones i aquells que es produeixen específicament entre els homes.

Gènere

Pel que fa a les dones, els factors de més incidència en els processos o situacions d'exclusió social són, d'una banda, els vinculats al treball domèstic: les dones suporten la càrrega més gran de les tasques domèstiques i de cura, fet que implica, entre d'altres, majors dificultats d'inserció laboral. A més, un cop en el mercat laboral, les dones suporten nivells de precarietat més elevats que els homes. D'altra banda, les dones pateixen un major nivell de precarietat en l'àmbit de la salut en comparació amb els homes. Entre els perfils de dones altament vulnerables o excloses, es poden distingir principalment quatre grups: el de les dones en edat activa que presenten problemes de salut i dependència econòmica derivats de la sobrecàrrega domèstica i de cura; les dones que han treballat tota la seva trajectòria laboral sense contracte (agricultura, cures) i que han de viure la jubilació amb pensions molt baixes; el de les dones que encapçalen llars monomarentals amb dificultats econòmiques i escassetat de xarxes familiars i/o socials i, finalment, els de les dones en edat activa que són víctimes de maltractaments i dependents econòmicament. En el cas dels homes, els factors d'exclusió social més importants són els de tipus laboral i aquells que afecten la seva posició com a cap de família i sustentador econòmic de la llar. En aquest sentit, les situacions d'atur perllongat, les jubilacions anticipades, les invalideses per malaltia o per accident laboral, entre d'altres, són les que interfereixen amb més freqüència amb l'estabilitat d'uns rols i unes relacions de gènere clarament determinades per l'estructura social.

Edat

D'altra banda, l'edat de les persones, sovint entrecreuada amb l'eix de gènere, determina perfils d'exclusió molt específics, sobretot entre les persones més joves i les persones més grans. Ambdós grups d'edat es troben al marge del mercat laboral i, tant en un cas com en l'altre, la manca de xarxes familiars i socials de suport, així com els conflictes familiars o situacions de dificultat, poden ser els principals detonants de situacions d'exclusió social. Entre els més grans, els factors de més incidència són l'econòmic, el relacional i la salut.

Els tres principals perfils són el grup de persones més grans de 65 anys amb un deteriorament generalitzat de les condicions de vida, que viuen soles o amb la parella en situació similar, el de les persones grans en situació de maltractament en qualsevol de les seves formes (psicològic, físic, sexual, negligència, econòmic, abandonament i/o vulneració de drets) per altres membres familiars i el de les dones més grans de 65 anys amb problemes de salut derivats de la sobrecàrrega familiar. Dins els perfils d'exclusió per edats, l'altre grup més vulnerable és el dels infants en situació de pobresa, els adolescents i els joves. Els factors de més incidència a l'hora de determinar situacions d'exclusió entre aquests grups estan vinculats a l'àmbit relacional i formatiu, a major edat, a l'àmbit social, sanitari i al laboral.

Procedència o ètnia

Finalment, el tercer eix de desigualtat, la procedència o ètnia de les persones, determina l'existència d'una sèrie de perfils de vulnerabilitat o d'exclusió social molt concrets. Les persones immigrades en situacions més pròximes a l'exclusió social acostumen a ser els que procedeixen dels països més empobrits del món (Àfrica, Àsia, Amèrica Llatina i Europa de l'Est), que arriben a

Catalunya amb escassos mitjans econòmics cercant una feina que els permeti millorar les condicions de vida que tenien al país d'origen. A banda de la procedència, no obstant això, és important distingir entre la situació dels que es troben administrativament regularitzats i dels que no, atès que les conseqüències que es deriven d'aquest fet determinaran les seves vivències personals i oportunitats.

D'altra banda, un dels elements que sol tenir una influència molt clara i directa en el conjunt de la població immigrada és el dels estereotips i prejudicis que la població autòctona té envers ells i que es posen de manifest en les relacions econòmiques, socials i laborals. Igualment, cal considerar el fet que aquestes persones sovint tenen responsabilitats familiars en els seus països d'origen i també cal tenir en compte el mateix procés d'immigració.

Interseccions

Tot i que la definició i conceptualització dels tres eixos de desigualtat social es presenta de forma separada, aquests no es donen de manera aïllada i, sovint, interactuen en els processos d'exclusió social. Així, per exemple, el gènere i l'edat s'entrecruen a l'hora d'explicar per què són particularment les dones més grans les que tenen més problemes de salut i precarietat econòmica com a resultat d'una llarga vida de sobrecàrrega en l'àmbit familiar i dependència econòmica. D'altra banda, en nombrosos col·lectius de població immigrada, són les dones les que corren més risc d'exclusió social si es té en compte el seu posicionament social des d'una perspectiva de gènere i la seva vulnerabilitat legal, relacional i laboral en tant que persones immigrades. Sovint, factors com el nivell socioeconòmic o el nivell d'estudis actuen, de manera similar a l'edat, el gènere i l'origen, com a variables independents que, juntament amb altres eixos, ajuden a explicar processos d'exclusió social en diferents àmbits.

Si tenim en compte els àmbits i factors de risc i els eixos de desigualtat social als que ens hem referit, l'exclusió social es pot definir com una situació d'acumulació i combinació de factors de desavantatge diversos sobre una mateixa persona en un moment determinat del temps, vinculats a diferents aspectes de la seva vida personal, social, cultural i política.

Àmbits	Espais	Factors de risc. Exemples	Eixos desigualtat social
1) Econòmic	Renda	Pobresa econòmica	
		Dificultats financeres de la llar	
		Dependència protecció social	
		Sense protecció social	
2) Laboral	Accés mercat de treball	Atur	
		Subocupació	
		Impossibilitació	
	Condicions laborals	Precarietat, <i>autonomització</i>	
3) Formatiu	Accés sistema educatiu	Desescolarització	
		No accés educació obligatòria	
	Capital formatiu	Analfabetisme	
		Nivells formatius baixos	
		Fracàs escolar	
		Abandonament sistema educatiu	

		Barrera lingüística	Gènere, Edat, Procedència o ètnia
4) Social i sanitari	Morbiditat	Malalties que provoquen exclusió social	
	Dependència	Malalties que pateixen col·lectius exclosos	
	Addiccions	Apostes, joc, tòxics	
5) Residencial	Accés habitatge	Accés en precarietat	
		No accés	
		Pèrdua habitatge	
	Condicions habitatge	Condicions deficientes habitatge	
		Condicions deficientes habitabilitat	
6) Relacional	Xarxes familiars	Deteriorament xarxes familiars	
		Escassetat o debilitat xarxes familiars	
		Violència de gènere	
		Violència intergeneracional	
		Violència intrafamiliar	
	Xarxes socials	Escassetat o debilitat xarxes socials	
7) Ciutadania i participació	Ciutadania	No accés a ciutadania	
		Accés restringit ciutadania	
	Participació	Privació de dret per procés penal	
		No participació política i social	

Font: Guia Metodològica Revisada dels Plans Locals d'Inclusió Social. Diputació de Barcelona (2012)

La taula anterior ens permet observar, de forma teòrica i a tall d'exemple, quins són alguns dels elements concrets que acaben conformant els factors de risc d'exclusió social. La taula mostra com es concreten els elements més generals, abstractes i teòrics (àmbits), passant per les seves dimensions on es poden generar els factors de risc (espais), per acabar concretant alguns dels factors de risc que es poden identificar en les trajectòries d'exclusió social. Aquest tipus de taules són molt emprades en sociologia, ja que permeten partir d'elements abstractes i arribar a la seva concreció en forma d'indicadors. Cal recordar que els elements d'aquesta taula són exemples que no es corresponen necessàriament amb la realitat específica de l'Anoia. Al llarg del present document es van identificant elements i factors d'exclusió específics de la comarca.

Precisament aquest caràcter acumulatiu i processual de l'exclusió social és el que determina en gran manera l'aproximació metodològica per a la seva anàlisi. Cal entendre com aquests factors i eixos de desigualtat es relacionen i acumulen en la biografia de les persones per tal d'entendre els mecanismes causants i conseqüents de les situacions d'exclusió.

L'acció comunitària inclusiva i els PLACI

Els Plans Locals d'Acció Comunitària per a la Inclusió Social són fruit d'un procés de treball llarg que ha tingut com a finalitat unir i superar dues eines de planificació: els plans de desenvolupament comunitari (PDC) i els plans locals d'inclusió social (PLIS). Aquesta unificació parteix de la feina feta per totes dues eines, reconeixent i realçant tot el seu potencial, amb l'objectiu de construir un nou model PLACI que assumeix la necessitat de vincular de forma lògica la inclusió social i el treball comunitari. La inclusió sempre es duu a terme en un entorn social, l'acció comunitària ha d'impactar en les condicions materials de vida, i les dinàmiques

d'apoderament col·lectiu són necessàries per transformar la quotidianitat. Així, tal com es recull en el Document de Bases pel procés d'integració dels PLIS-PDC (2017), la fusió persegueix la finalitat última de plantejar un paradigma d'intervenció que contempli la inclusió social a partir de la dinamització comunitària i l'apoderament col·lectiu. Aquest document de bases recull les conclusions d'aquest procés de treball per a la fase de definició i el disseny de la proposta metodològica d'aquesta nova eina de planificació unificada, que es concreta en el document de política pública del PLACI, i que parteix del plantejament inicial que esdevingui el full de ruta d'una estratègia d'intervenció conjunta i unificada en l'acció comunitària per a la inclusió social a tot el territori català.

Així mateix, amb una vocació transversal, aquest model es proposa generar nous mètodes de treball, nous espais de governança – si s'escau- i noves dinàmiques per a aprofundir en la millora de la qualitat de vida de les persones. En aquest sentit, el PLACI neix amb la voluntat de ser una eina clau per respondre als reptes plantejats pel Pla estratègic de Serveis Socials (PESS), però alhora com una eina que sobrepassa el marc estricte dels serveis socials i té vocació d'impregnar, des d'un punt de vista metodològic i conceptual, la globalitat de les polítiques d'inclusió social de l'ens local. A més a més, s'alinea amb la resta d'agents del territori que treballen en favor de la inclusió social. Però no només des d'una lògica de transversalitat substantiva, sinó que busca que totes les polítiques de l'ens local tinguin una mirada inclusiva, adoptant aquesta com un dels seus objectius transversals.

La definició del model PLACI va ser construïda de manera conjunta amb diversos actors i agents vinculats a totes dues eines de planificació (PLIS i PDC). Es va comptar també amb la participació de persones vinculades a l'àmbit de la universitat, de diversos departaments de la Generalitat de Catalunya, de la Diputació de Barcelona, dels consells territorials dels serveis socials bàsics i diversos ens locals.

La creació dels PLACI, persegueix, doncs:

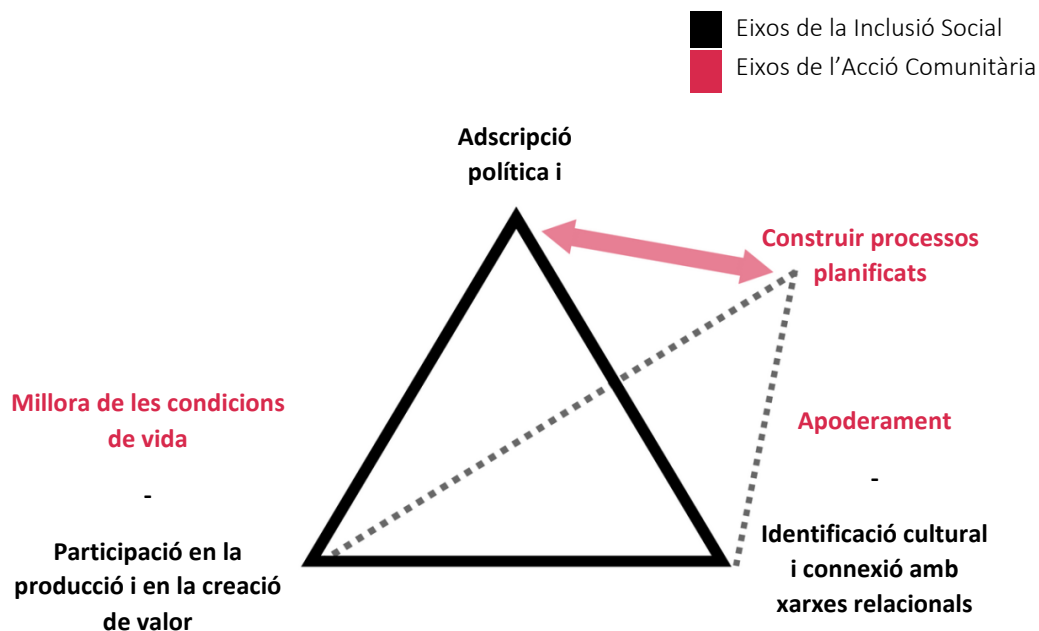
- Reforçar el paper de la ciutadania i la seva corresponsabilitat en la definició de les polítiques socials, així com en la seva gestió.
- Aportar metodologia, estructura i procés a les dinàmiques actuals de col·laboració entre PLIS i PDC, que ja es donen en el territori.
- Unificar els conceptes i marcs d'intervenció en relació amb el treball comunitari i la inclusió social en el si dels ens locals.
- Reforçar els equips tècnics amb perfils multidisciplinaris i amb una complementarietat de mirades respecte a la intervenció social i comunitària.
- Augmentar l'impacte del treball comunitari sobre les persones i les col·lectivitats per tal de reforçar el paper d'aquesta metodologia de treball en tot l'ens local, en fer evident la seva validesa a través dels seus impactes.

- Aportar elements de reflexió en l'atenció social per evolucionar cap a un model proactiu i comunitari, posant un èmfasi especial als serveis socials bàsics. Així es busca treure l'estigma que generen les accions reactives en les persones, que pot ser superat per la introducció de processos d'intervenció amb enfocament comunitari. Els serveis i els projectes es dissenyen pensant en la normalització i en la no generació d'espais d'estigmatització o diferenciació.
- Aportar recursos, metodologia i coneixement, així com promoure debats i reflexions entorn de l'acció comunitària i el treball inclusiu que es duu a terme des de diferents espais dels ens locals.

L'acció Comunitària Inclusiva

De forma breu i simplista podríem dir que la inclusió social és el *què* i l'acció comunitària seria el *com*. Però seria un reduccionisme que, tot i poder ser vàlid en alguns contextos o moments, no fa justícia a l'objecte i l'aportació de l'acció comunitària inclusiva.

La conceptualització que es fa de la inclusió social té molts punts de contacte amb la que es fa de l'acció comunitària i, per tant, des d'un vessant conceptual i teòrica, les aportacions que es poden fer en aquest sentit no són significatives. La mostra és el següent triangle que compara els conceptes d'inclusió social i acció comunitària a partir de les aportacions de Subirats (2004) i la Guia operativa d'avaluació de l'acció comunitària de l'Ajuntament de Barcelona (2014):

La combinació d'aquestes dues aproximacions conceptuals mostren que els punts de contacte són evidents i, des d'un punt de vista teòric, els dos conceptes són molt similars. Els tres vèrtexs tenen contactes evidents i presenten poques diferències conceptuals. Podríem apuntar que la formulació dels conceptes en el marc de l'Acció Comunitària tenen una orientació més proactiva i centrada en els objectius, però es pot deure a una qüestió substantiva i amb poca variació en el

contingut. És en el vessant més operatiu que trobem les complementarietats que permeten parlar d'un concepte que ve a substituir, per adhesió, els dos anteriors.

Resseguint el fil d'aquesta definició operativa de l'acció comunitària inclusiva, el "Document de Bases del Procés d'Integració dels PLIS-PDC: els PLACI" defineix una acció comunitària inclusiva:

"Com la intervenció social que busca, de manera intencionada i planificada, desenvolupar les potencialitats de les persones a partir de processos d'acompanyament i autonomia; dinamitzar i enfortir els vincles socials entre els diferents actors que conviuen en el mateix territori amb l'objectiu de disminuir les desigualtats d'accés a les esferes d'inclusió social de les persones; promoure el desenvolupament social dels territoris, i millorar la qualitat de vida de les persones."

Dos dels conceptes clau que són sempre presents en els marcs de la inclusió social i l'acció comunitària i, per tant, també en el de l'acció comunitària inclusiva, són els d'**autonomia** i **empoderament**. Aquests dos conceptes estan estretament relacionats, ja que no es pot donar l'un sense l'altre. Malgrat que puguin tenir una dimensió individual, l'apoderament necessari per a l'autonomia és també grupal i comunitari. L'apoderament individual és quelcom que va més enllà de la capacitació/formació i fa referència a la mobilització conscient d'aquestes capacitats per la transformació. Ara bé, aquest empoderament es dona sempre en un marc de relacions socials i comunitàries i es planteja impossible en un "buit relacional". Per tant, l'acció comunitària aporta una dimensió estratègica a les accions inclusives, com també és una finalitat en si mateixa amb una mirada, sempre, orientada a la millora de les condicions materials de vida.

Els PLACI

Actualment, els PLACI es troben definits en la Fitxa 52 "Plans, Programes i Projectes Comunitaris" del contracte programa de la Generalitat de Catalunya. Aquesta fitxa determina els aspectes generals que aquests plans, programes i projectes han de contenir. Aquesta distinció entre "plans, programes i projectes" es deu al fet que la Generalitat obre el ventall d'opcions en què els ens locals poden articular la lluita per la inclusió social. Així, aquestes accions es poden articular, segons la mateixa Fitxa 52:

- a) com actuacions puntuals dissenyades ad hoc per a ser implementades en un territori, moment i espai determinat (projectes i/o processos comunitaris).
- b) com un conjunt d'activitats que tenen la finalitat de transformar una realitat o problemàtica concreta (programes)
- c) com actuacions de planificació estratègica per encarar desafiaments sistèmics o estructurals (PLACI). En cas que la implementació de les actuacions es porti a terme a través d'actuacions de planificació estratègica (PLACI), aquestes ofereixen una excel·lent oportunitat d'alinear i acompanyar la xarxa d'atenció primària social amb les estratègies de treball preventiu i comunitari, permetent incidir en les causes de les situacions de vulnerabilitat i no només haver d'actuar en les conseqüències.

L'Anoia Inclusiva és una eina de planificació estratègica basada en el PLACI. Per tant, pren la forma de pla estratègic i així ha estat elaborat, seguint tots els procediments i fases de treball

que permeten dissenyar una estratègia d'aquests tipus amb els fonaments metodològics, conceptuals i de realitat que li corresponen. El procés d'elaboració es detalla en el punt següent. Sigui quina sigui la forma que pren el PLACI en els ens locals, tots els que tenen la Fitxa 52 han de treballar per assolir els objectius següents:

Generals:

1. Intervenir en el territori debilitant els factors que generen exclusió social de la població a partir d'actuacions comunitàries (plans, programes o projectes) que fomentin l'autonomia i l'empoderament individual, grupal i col·lectiu.

Aquestes actuacions s'han d'enfocar a la promoció social, debilitant els factors generadors d'exclusió a partir del treball comunitari, entès com el treball que fomenta l'autoorganització col·lectiva per fer front a les problemàtiques que afecten les societats contemporànies.

2. Millorar l'autonomia i les condicions de vida de les persones, incidint en els factors generadors d'exclusió i aïllament social, i promovent l'enfortiment dels teixits comunitaris locals i les interaccions comunitàries de les persones i famílies.
3. Reforçar el teixit comunitari local per possibilitar dinàmiques d'empoderament de la ciutadania i d'organització col·lectiva al territori.
4. Incorporar la **dimensió comunitària** per a la inclusió social a les polítiques socials de l'ens local amb la participació d'entitats, de la ciutadania i de la resta d'agents del territori.
5. Promoure l'acció conjunta i coordinada al territori per millorar l'**impacte** de les polítiques públiques i fer més eficients els processos de treball amb la comunitat. Donar **visibilitat** i posar en relleu les polítiques d'acció comunitària i d'inclusió social.
6. Introduir la cultura de l'**avaluació** en l'àmbit de la intervenció social

Específics:

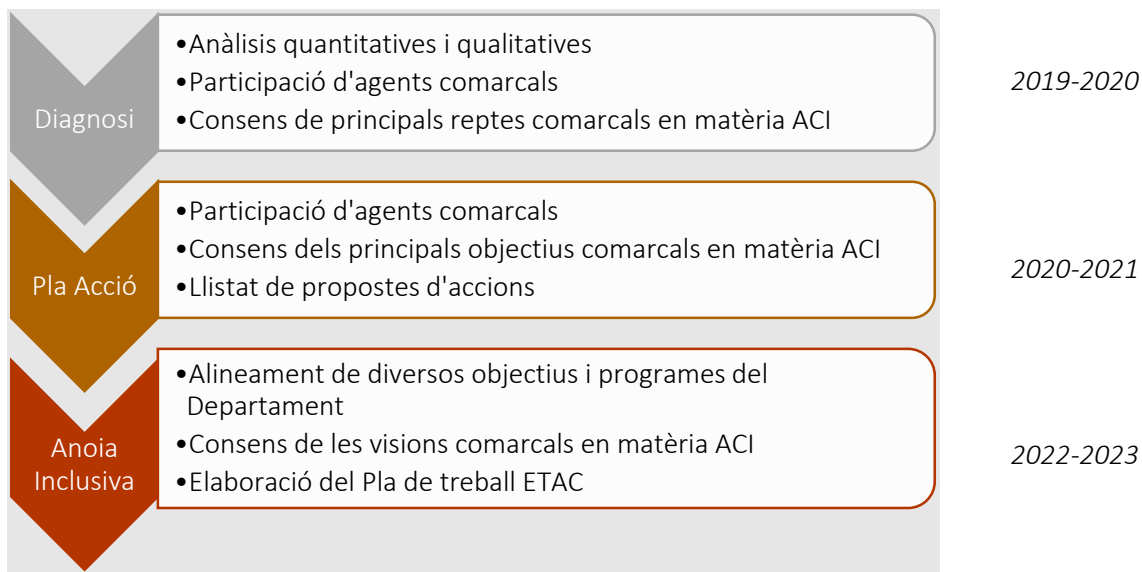
1. Potenciar les xarxes comunitàries que hi hagi i impulsar-ne de noves. Cal generar dinàmiques que cerquin augmentar el capital social de les persones i les comunitats, sobretot el d'aquelles que estan en una situació de vulnerabilitat, en termes quantitativs i qualitativs.
2. Impulsar el teixit associatiu com a motor de l'acció comunitària al territori.
3. Potenciar els equipaments cívics com a motors de l'acció comunitària.
4. Promoure la participació de la població no organitzada i la seva vinculació als espais i processos comunitaris.
5. Capacitar i donar suport tècnic en acció comunitària i inclusió social a professionals i agents socials del territori.

6. Millorar l'eficàcia i l'eficiència de les intervencions comunitàries que conviuen al territori (a partir de l'ordenació i l'optimització dels recursos). Al territori són diversos els processos que es duen a terme des de diferents actors (entitats, serveis, institucions, etc.), fet que pot generar duplicitats i sobrecàrregues en els teixits comunitaris i tècnics.
7. Articular espais de treball conjunt al territori que ajudin a abordar, de manera integral, les problemàtiques socials multidimensionals.
8. Avançar cap a un model d'acció comunitària que unifiqui mirades, discursos i metodologies d'intervenció al territori. Cal estendre la mirada inclusiva i comunitària a la xarxa d'actors del territori, publicoprivats i comunitaris.
9. Conèixer la realitat de l'exclusió social del territori i l'impacte de la metodologia comunitària en el seu abordatge. Cal generar coneixement sobre l'abordatge de l'exclusió social en clau comunitària i mesurar-ne l'impacte en les condicions de vida de les persones i les comunitats.
10. Acompanyar els serveis socials bàsics en la transició cap a metodologies d'acció comunitària, aportant criteris metodològics per abordar aquelles problemàtiques que generen més exclusió social.
11. Contribuir a difondre i valorar les diferents iniciatives i bones pràctiques d'acció comunitària i d'inclusió social que s'impulsa al territori i sistematitzar indicadors que facilitin la prioritització d'accions, i la justificació i avaluació les polítiques comunitàries d'acció social inclusiva.

L'estratègia de l'Anoia Inclusiva, per tant, treballarà per assolir aquests objectius en la seva concreció al territori comarcal de l'Anoia.

PROCÉS D'ELABORACIÓ

El procés d'elaboració de l'Estratègia de l'Anoia Inclusiva ha seguit les fases corresponents per poder establir uns objectius de treball fonamentats en el coneixement de la realitat i consensuats amb la xarxa d'agents comarcals. Per elaborar tot el procés s'ha comptat amb el suport de la Diputació de Barcelona, tant pel que fa al disseny de la diagnosi com en el suport en el Pla d'Acció. Així mateix, també s'ha disposat del suport de l'Oficina Tècnica dels PLACI de la Direcció General d'Acció Cívica i Comunitària de la Generalitat de Catalunya. En aquest darrer cas, el suport ha servit per acabar de definir l'estratègia i dur a terme altres processos de treball que ja avancen en els objectius que es marca l'Anoia Inclusiva.

Aquest procés ha permès que tot el contingut que apareix en l'estratègia, els seus objectius i reptes, es basin en el coneixement concret de la realitat comarcal i es fonamenti en problemàtiques i reptes que efectivament són percebuts com a significatius per la població i els diversos agents comarcals.

De la mateixa manera i comptant amb la base de la diagnosi, els objectius que se'n desprenen han estat igualment consensuats i, per tant, assumits per al conjunt dels agents participants.

Finalment, s'ha fet un treball intens d'alineament de tots els objectius, programes i accions del Departament, i altres departaments, sota una estratègia comarcal que englobi tota l'acció d'atenció a les persones i de lluita contra els factors d'exclusió social. Calia superar la idea del PLACI com un pla sectorial i avançar cap a un pla estratègic, un pla paraigua, que aglutini l'acció que es duu a terme per la inclusió social. Així, s'han definit uns reptes compartits dels quals se n'han després unes visions i apostes estratègiques conjuntes que guïïn l'acció del consell i unifiquin les accions, visions i expectatives.

En tot el procés d'elaboració de l'estratègia, en totes les seves fases (diagnosi, pla d'acció i estratègia), es van fer 8 tallers participats, presentacions i sessions de validació on, en total, hi van participar unes 100 persones diferents entre tècnics locals, d'altres administracions, representants d'entitats socials, representats polítics i de l'empresa privada.

Cal tenir present que a la part final del procés de diagnosi va esclatar la pandèmia de la COVID-19, cosa que va determinar el calendari de treball i les posteriors possibilitats de treball conjunt, que va passar tot a l'esfera digital.

A més de les sessions de treball participades i les sessions de validació política corresponents, tot el procés ha estat treballat de forma consensuada amb una estructura de governança tècnica i política que ha garantit, en tot moment, l'execució dels treballs i l'alineament. Aquesta governança s'ha estructurat en els espais següents:

- Espai Polític: Durant el procés d'elaboració de l'Estratègia de l'Anoia s'ha previst que s'acabi configurant un espai informatiu de composició política on participin consellers i conselleres.

L'Espai Polític es va reunir a l'inici del procés de disseny de la diagnosi, al principi del disseny del PLACI per a validar els resultats de la diagnosi i una proposta inicial de Línies Estratègiques. Aquest espai ha de vetllar per l'aprovació i impuls de l'Estratègia, per donar les directrius corresponents i habilitar els espais de treball que siguin necessaris.

- **Grup Motor:** És l'òrgan de caràcter tècnic i executiu integrat per la referent tècnica de l'Àrea de Benestar Social i Atenció a la Ciutadania del Consell Comarcal de l'Anoia, i representants de la Diputació de Barcelona i les empreses consultores. Ha estat l'òrgan encarregat de garantir un desenvolupament del projecte transparent, àgil i realista. Les característiques principals d'aquest òrgan han estat: capacitat decisiva, coneixement de l'entorn, capacitat tècnica i de seguiment del projecte.

ELS RESULTATS EN CLAU DE PROCÉS

El disseny de l'estratègia de l'Anoia Inclusiva ha estat, efectivament, un procés de treball que ha tingut diverses fases, metodologies i agents implicats, com s'ha vist abans.

Aquest procés, doncs, també ha generat els seus resultats més enllà dels productes concrets que se n'han després (diagnosi, Pla d'Acció, document de l'estratègia i el Pla de Treball anual de l'ETAC PTA de la OT dels PLACI de la DGACC). Les accions desenvolupades al llarg del procés de disseny també han generat resultats intangibles però rellevants per als objectius de l'Estratègia.

1. Formació en els conceptes d'Acció Comunitària Inclusiva a diversos agents de la comarca.
2. Enxarxament i coneixement entre agents de la comarca. Coneixement de què s'està duent a terme i generació de sinergies.
3. Recull i alineament de tot allò que s'està fent en clau inclusiva.
4. Consens de visions i imaginari de la comarca en clau d'inclusió social.
5. Extensió d'un cert imaginari i forma de treballar al voltant de la mirada estratègica inclusiva.

ELS PRINCIPALS REPTES COMARCALS

A continuació es presenta informació sintètica sobre les principals debilitats, amenaces, fortaleces i oportunitats (DAFOs) de la comarca de l'Anoia, així com una definició inicial de necessitats a abordar des del PLACI. La informació deriva de les anàlisis compartides elaborades durant la fase de diagnosi (s'integren els resultats derivats de la validació política de la diagnosi). La informació presentada va esdevenir el punt de partida del procés de disseny de les línies d'actuació del PLACI.

ÀMBIT SOCIAL I DE SALUT

Debilitats	Amenaces
▪ Manca de places de residències públiques per persones grans.	▪ L'envelliment de la població en relació amb la manca de recursos.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Manca de serveis (més enllà dels caps) on els i les joves puguin resoldre els seus dubtes en salut sexual. ▪ Manca de serveis adreçats a la salut afectiva i sexual, amb perspectiva de gènere. ▪ Manca de plans locals de prevenció de consum de tòxics i formació tècnica per atendre les drogodependències. ▪ S'identifica una manca de recursos per a l'atenció de la salut mental. ▪ Els pobles han notat un increment dels tòxics entre els joves del municipi (i no hi ha recursos per afrontar aquest problema). ▪ Problema de les pantalles amb els nens/joves 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Processos de derivació molt lents i visites molt espaciades en el temps en els casos de salut mental. <p>Es considera inadmissible i cal buscar solucions. El fet que no hi hagi transport públic cap Igualada que és on hi ha el centre de referència encara o agreuja més.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Preocupa l'atenció sanitària. Molts CAPS han deixat d'atendre presencialment, o han reduït les hores d'atenció. ▪ Molta preocupació per l'afectació de la pandèmia a la salut mental i els pocs recursos existents. Tot centralitzat a Igualada. ▪ També preocupa molt la soledat no desitjada.
<p>Fortaleses</p>	<p>Oportunitats</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Existència de programes, serveis i recursos: EVAIA, atenció homes, SIAD, SIE, CSMIJ, entre d'altres. ▪ Treball en xarxa a la comarca i molts serveis i entitats que es troben en actiu i creixent cada dia amb una oferta d'oci rellevant (centralitzada a Igualada i algun altre municipi). ▪ Formació per la capacitat tècnica a professionals municipals en matèria de drogodependències en adolescents i joves. ▪ Servei GPS (Grup de Promoció de la Salut) per promocionar el consum responsable i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Existència del Centre CJAS - Centre Jove d'anticoncepció i sexualitat (a Barcelona), entitats diverses que ofereixen material gratuït (Sida Studi). ▪ Prova pilot dels tallers de salut sexual de l'Oficina Jove. ▪ Els esports d'equip com una eina d'inclusió

pràctiques sexuals segures en espais d'oci nocturn.

A part del servei GPS el programa “salut i escola” també funciona molt bé.

- Tallers i xerrades de salut en instituts i PIJs.
- La facilitat en establir vincles entre recursos i entitats i facilitar la coordinació.
- La presència de professionals especialitzades en atenció a dones en els espais d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (ASSIR) i altres serveis d'atenció a les dones amb perspectiva de gènere.
- Molts municipis han iniciat programes d'acompanyament en la vellesa (dinamització, tracta'm bé, etc.)

ÀMBIT FORMATIU

Debilitats	Amenaces
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Manca coordinació entre centres formatius de la comarca ▪ Manca de coordinació entre l'àmbit formatiu i l'ocupacional ▪ Manca d'oferta formativa de formació professional a la comarca. <p>Es posa de manifest la centralització de la formació a la Conca, i que hi hauria d'haver una estratègia comarcal per presentar a Ensenyament la necessitat de formació professional descentralitzada.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ L'alumnat d'ESO no coneix les sortides formatives després de l'etapa obligatòria amb prou antelació per planificar la seva carrera formativa. ▪ <i>Desacord: a partir de 3r d'ESO s'informa de totes les possibilitats que hi ha a partir de 4t ESO. Fins i tot els centres de Formació Professional van els instituts a explicar els mòduls que ofereixen.</i> ▪ Barrera idiomàtica important per fer cursos de formació professional ▪ Problemàtica per trobar formacions d'alfabetització que siguin adequades en temporalitat i horari ▪ El transport esdevé un motiu de desigualtat per als joves que volen estudiar fora del seu municipi. Molts joves o persones grans no tenen possibilitat d'anar al centre educatiu, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Necessitat de major formació per feines qualificades ▪ La desigualtat social creixent genera dificultats per poder-se formar. ▪ Manca de capacitació per implementar l'escola inclusiva (sobretot en acollida i acompanyament a persones nouvingudes). <p>S'afegeix que els últims anys han desaparegut aules d'acollida i això és una gran problemàtica per integrar els nouvinguts.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dificultats de vinculació a cursos d'alfabetització i de català a joves nouvinguts que tenen per objectiu la inserció laboral. <p>S'afegeix que les persones nouvingudes, encara que hagin après el català, no es poden inserir laboralment ja que legalment no tenen la documentació.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ La formació online no pot ser una oportunitat sinó es supera la bretxa digital. ▪ Preocupa la taxa sobre dificultats d'aprenentatge. ▪ Preocupació per l'absentisme i l'abandonament escolar. ▪ Existència de molts joves que no entren a la primera o segona opció del mòdul de Formació Professional, motiu clar de desmotivació per seguir estudiant.

<p>metge o a comprar. A alguns pobles només passa un autobús al dia direcció Igualada.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Es lamenta que Garantia Juvenil hagi reduït el programa de joves en pràctiques, ja que era una bona experiència laboral pels joves i una oportunitat per realitzar projectes en els municipis. ▪ Manca coordinació a escala comarcal pel que fa a les polítiques educatives. 	
<p>Fortaleses</p>	<p>Oportunitats</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ S'han creat xarxes per compartir i sumar esforços i recursos formatius. ▪ Existència d'entitats i institucions que poden oferir cursos i formacions a persones en situació administrativa irregular. ▪ Orientació acadèmica a joves i les seves famílies de la comarca des de Joventut, serveis descentralitzats a diversos municipis. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aposta creixent per la formació permanent i per crear nous programes educatius de millora de l'èxit escolar ▪ Fora de la comarca hi ha oferta formativa que falta a la comarca. ▪ Increment del valor a la interculturalitat des de l'àmbit formatiu ▪ Programes com Garantia Juvenil i Noves Oportunitats. ▪ Gran oferta de cursos lingüístics a partir de l'escola d'adults. ▪ Proposta de cursos on el pla de treball comparteix aprenentatges de llengua i formació professional. ▪ Començar la formació diversa i inclusiva a l'escola des de tots els nivells educatius esdevé una oportunitat.

ÀMBIT ECONÒMIC I LABORAL

Debilitats	Amenaces
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Manca d'ofertes laborals. Descompensació Oferta formativa-educativa vs. demanda laboral. Cal orientar les oportunitats laborals l'alumnat no des del punt de vista dels estudis sinó de les oportunitats laborals de futur. ▪ Manca de cooperació i concertació territorial dels agents clau de la comarca per definir les línies estratègiques de l'Anoia ▪ Manca de qualificació professional i reciclatge de gran part de la població de la comarca. ▪ Reticències per part d'un gran nombre d'empresaris cap a la reconversió tecnològica de les seves empreses. Les empreses voldrien contractar aprenents, però legalment és molt complex perquè els han d'assegurar a la Seguretat Social. A més, algunes empreses han tingut males experiències amb aquests tema. ▪ Reticències de les empreses cap a la contractació de la figura de l'aprenent. ▪ Manca de places hoteleres que no possibiliten realitzar més i majors esdeveniments a la comarca 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Precarietat laboral del mercat laboral ▪ La comarca no desperta interès a noves empreses, ▪ Hi ha municipis amb molt mala comunicació telefònica i d'ADSL/fibra òptica Es matisa que mica en mica es va solucionant aquest problema. ▪ Poca inversió en la promoció econòmica ▪ Els incentius que ofereix l'administració semblen pocs o insuficients perquè les empreses s'instal·lin a la comarca. ▪ Dades Macroeconòmiques: <ul style="list-style-type: none"> – Taxa Atur Anoia Maig 2024= 10,7% (9,5% Catalunya) – 24,03% dels aturats son joves – 57,02 % dels aturats son dones – 66,25 % sector serveis – 68,01% només té estudis generals – Taxa PIB/HABITANT 20,6 (29,1 Catalunya)*2020 ▪ Sectors econòmics potencials no atractius pel jovent. ▪ Esgotament del model productiu tradicional.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Manca de treball amb suport per inserció en mercat ordinari de persones amb trastorn mental ▪ Debilitat de la Xarxa viària, la xarxa ferroviària i transport públic intracomarcal i amb comarques veïnes. <p>Preocupació per les taxes d'atur juvenil, en especial els joves amb estudis bàsics.</p>	
<p>Fortaleses</p>	<p>Oportunitats</p>
<p>Els serveis locals d'ocupació fan molt bona feina d'acompanyament (però manquen ofertes laborals per poder fer insercions).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Aposta per programes i recursos per potenciar aquest àmbit (Anoia Activa) ▪ Molts polígons i estan agrupats ▪ Possibilitat de cedir més terrenys per sòl industrial per a grans parcel·les. ▪ Hi ha algunes fires/festes importants que podrien generar més ocupació amb la contractació de residents a la comarca ▪ Es disposa de productors locals, en diferents àmbits/sectors, que es pot potenciar la seva contractació i se'ls pot facilitar més recursos perquè puguin explotar els seus serveis. ▪ Hi ha una bona representació d'agents col·laboradors que estan centrats en l'ajuda a les persones. (Ex: Economia Social d'Àuria Grup) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Explorar formes innovadores de generació d'ocupació. <p>Cal tenir en compte la importància de crear <i>Hubs</i> o xarxes entre sectors professionals per a l'atracció de professionals especialitzats, per exemple, en el sector sanitari.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bon asfalt i accessos en les carreteres ▪ La creixent demanda d'ocupació en els sectors sanitaris/atenció a la gent gran pot facilitar polítiques actives per l'ocupació ▪ Bona ubicació territorial (Catalunya Central, Eix Diagonal, punt de contacte amb Zona Industrial Baix Llobregat i Àrea Metropolitana) ▪ Sectors emergents per potenciar: energies renovables, TIC, motor, oci ▪ Digitalització de les empreses ▪ Lideratge a Catalunya Central en Parcs Eòlics ▪ Possibilitats de potenciar l'economia circular a la comarca ▪ Iniciativa Parc Agrari Conca d'Òdena

▪ Una bona xarxa de Serveis Locals d'Ocupació ▪ Realització de prospecció laboral i gestió d'ofertes del Xaloc ▪ Formació professional dual ▪ Espais turístics per explotar, lligat a una bona oferta turística ja existent ▪ Existència de sectors industrials especialitzats com TIC, pell, indústria auxiliar de l'automòbil, balloning, paper, arts gràfiques, metal·lúrgic, tèxtil ▪ Ampli ventall de formació professional l'IES Milà i Fontanals ▪ Ventall de formació universitària en ampliació al Campus Universitari d'Igualada (Universitat de Lleida)	▪ Cal treballar conjuntament per millorar les dades econòmiques. ▪ Els municipis petits són llocs idonis per acollir economia circular. S'ha de treballar per això.

ÀMBIT RESIDENCIAL I DE TERRITORI

Debilitats	Amenaces
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Inexistència d'una Política d'habitatge comarcal ▪ Dificultat d'accés a l'habitatge: cost elevat i requisits estrictes ▪ Discriminació a determinats col·lectius per accedir al lloguer. ▪ Poca utilitat de la borsa d'habitatge ▪ Manca d'oferta d'habitatge de lloguer públic i privat ▪ Manca habitatges per joves extutelats majors de 18 anys ▪ Ocupacions il·legals i problemàtiques derivades ▪ Molts habitatges buits i degradats <p data-bbox="284 1227 805 1384">Els pisos buits als municipis són dels bancs i els ajuntaments poca cosa poden fer (són ajuntaments molt petits). Manca estratègia comuna comarcal i anar tots a una.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Urbanitzacions i pobles aïllats ▪ Problemàtica de transport i mobilitat ▪ Poca capacitat per dissenyar polítiques d'habitatge vinculades amb serveis socials. ▪ Incapacitat per part dels Ajuntaments de control de les ocupacions / Arribada a municipis de Montbui i Calaf de noves famílies per ocupar habitatges. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rendes baixes de les llars en relació amb el cost de l'habitatge ▪ Habitatges buits que no es posen al mercat ▪ Ocupacions il·legals <p data-bbox="874 640 1375 712">Preocupa molt l'ocupació dels pisos per part de màfies.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Gestió directa dels grans tenidors de les ocupacions ▪ Si els ajuntaments no fan més política d'habitatge és pel seu alt cost econòmic. No tenen capacitat per a fer-ne. ▪ Els joves no s'emancipen per l'alt cost dels lloguers. ▪ Als nuclis dels pobles hi ha molt habitatge antic i buit que costa molts diners reformar, els propietaris no hi poden fer front. Es troba a faltar una estratègia de país per afrontar aquesta situació.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Incapacitat per part dels Ajuntaments per dialogar amb els grans tenidors d'habitatges buits. ▪ En els municipis petits preocupa la falta d'habitatge per a joves. Si no hi ha joves, la continuïtat de l'escola i el petit comerç es veu en perill. ▪ Abans de construir habitatge social s'ha de solucionar l'habitatge buit (tant de propietaris com de bancs). ▪ La gran problemàtica amb el transport intern comarcal esdevé una debilitat. 	
Fortaleses	Oportunitats
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Existència de projectes de cohabitatge sènior a la comarca ▪ Diversos ajuntaments han aprovat la moció de la PAH sobre habitatges buits (tot i que no s'ha fet res al respecte). ▪ Comarca amb zones rurals que són propícies per a itineraris d'inclusió social. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Experiències i bones pràctiques d'altres indrets. ▪ Hi ha molts pisos buits que es podrien destinar a lloguer social. ▪ S'ha obert una oportunitat per promoure l'estil de vida que comporta viure en un entorn no urbà com és la comarca de l'Anoia. ▪ Importància de treballar polítiques d'habitatge amb mirada comarcal, donat que des dels municipis manquen capacitats i recursos. ▪ Fora interessant conèixer experiències de masoveries i habitatges cooperatius d'altres comarques.

ÀMBIT RELACIONAL I COMUNITARI

Debilitats	Amenaces
<ul style="list-style-type: none"> ▪ La manca de professionals específics per tal de treballar les situacions d'exclusió social en centres formatius, residències, entre altres. ▪ Manca d'espais relacionals per a persones joves. <p>S'explica pel cost econòmic que comporta: no només l'espai sinó també la contractació del tècnic de joventut i els tècnics de dinamització de l'equipament. L'administració autonòmica hauria de destinar més recursos als ajuntaments.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Manca d'espais socioeducatius descentralitzats ▪ L'oferta d'activitats d'oci familiars només arriba a un determinat perfil de famílies. ▪ Manca d'espais de relació intercultural 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Manquen recursos per poder arribar a tots els col·lectius més vulnerables. ▪ A certs municipis no existeix massa cultura participativa.
Fortaleses	Oportunitats
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Presència de professionals de diversos camps que poden treballar per millorar l'àmbit relacional, amb un ampli desplegament territorial. ▪ Espais familiars de suport a la criança en petita infància (0-3 anys) a altres municipis a banda de Vilanova del Camí i Igualada. ▪ Persones joves amb interès per desenvolupar projectes intergeneracionals 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Augment de la consciència sobre la problemàtica relacional. ▪ Existència de projectes i programes a altres indrets que podrien ser reproduïbles a la comarca (cohousing sènior, acompanyament a persones novingudes, entre altres). ▪ Enxarxament de diversos recursos i entitats per fer arribar informació sobre serveis i projectes a tota la població. ▪ Es destaca que a llocs com Montbui han començat a organitzar-se noves

associacions de veïns, la qual cosa esdevé una bona oportunitat per poder fer acció comunitària.

- Existència de moltes associacions esportives. Caldria poder treballar amb elles la inclusió des de lògiques comunitàries.
- Als pobles petits és molt més fàcil implementar un procés participatiu

PRINCIPALS NECESSITATS IDENTIFICADES A LA DIAGNOSI

El procés d'elaboració de la diagnosi va culminar amb un recull sintètic d'aquelles problemàtiques considerades més rellevants per l'àmbit d'intervenció del PLACI de l'Anoia. Quan es fa una diagnosi d'aquesta magnitud apareixen moltes problemàtiques que escapen al marc d'acció d'un ens local i, per tant, cal enfocar les accions en aquelles en les quals sí que es pot intervenir. La planificació ha de ser capaç de donar resposta als reptes que es plantegi fer front i, doncs, aquests han d'estar al seu abast.

Així es van classificar un seguit de problemàtiques en diversos eixos a partir de les quals s'ha estructurat la fase de disseny de la planificació, donant continuïtat als criteris de realisme i possibilitat d'intervenció:

- **Enxarxament i coordinació:** han estat diversos els àmbits en què ha emergit la necessitat de major coordinació tant a escala tècnica com d'entitats. Així, es detecta manca de coordinació entre agents clau per al desenvolupament econòmic de la comarca, manca coordinació entre centres formatius i entre aquests i els recursos ocupacionals. Per la seva banda manca enxarxament i cooperació entre entitats, tant del mateix municipi com entitats del mateix sector i, també, entre aquestes i els recursos tècnics per establir llaços de col·laboració.
- **Detecció comunitària:** sobretot en els entorns rurals i en les urbanitzacions més aïllades. L'aïllament físic genera dinàmiques de solitud i aïllament socials que propicien l'aparició d'altres problemàtiques de tipus relacional i/o de salut. Detectar aquestes situacions en els llocs menys accessibles i densos de la comarca és un repte per poder atendre totes aquestes situacions. Al seu torn, l'establiment de xarxes comunitàries de detecció permet emprar aquests recursos també en entorns més urbans per facilitar la feina dels serveis socials o altres serveis.
- **Política d'Habitatge:** la inexistència d'una política comarcal d'habitatge genera que no hi hagi recursos ni una estratègia clara i conjunta sobre les accions a emprendre en aquesta

matèria. A banda, cal treballar amb les actituds de discriminació cap a certs col·lectius que es relaten en el mercat de lloguer.

- **Reforç de la cohesió social:** en determinades zones de la comarca es relaten problemàtiques de cohesió social, sobretot pel que fa a població d'origen divers. Es relaten dificultats perquè aquesta població accedeixi a formacions d'alfabetització i/o de català, manca relació i vincle amb el sistema educatiu i les AFAs. Es relaten actituds discriminatòries i pràctiques poc inclusives (eurocèntriques) en algunes entitats. La detecció comunitària citada anteriorment, ha de permetre vincular les persones que pateixen aïllament social a dinàmiques comunitàries. Aquest punt es vincula amb el pròxim.
- **Foment de la participació ciutadana:** són pocs els espais propicis per la participació ciutadana. Aquesta participació és entesa en el seu sentit més ampli: tant de processos de participació per la presa de decisions sobre les polítiques públiques fins a la participació en entitats de la comarca o en els equipaments públics. Es detecta la necessitat de poder fomentar la cultura participativa i el reforç de les entitats des de diversos punts de vista.
- **Explorar les potencialitats econòmiques de la comarca:** s'identifiquen potencialitats interessants en la comarca en termes econòmics i laborals. La seva proximitat amb Barcelona, la part rural i de sector primari existent a l'Anoia, els clústers tecnològics i el foment de l'economia circular poden generar desenvolupament endogen a la comarca.

EL PLACI A LA COMARCA DE L'ANOIA

El present PLACI de l'Anoia recull les característiques d'un pla estratègic implementat en una comarca. D'acord amb el treball efectuat per la Diputació de Barcelona entorn de la casuística concreta dels PLACI comarcals, aquests requereixen un tractament diferenciat respecte a aquells plans implementats en els Ajuntaments. Així doncs, el PLACI de l'Anoia respon a les necessitats i potencialitats inherents al fet d'implementar-se en una comarca. Quines són, doncs, aquestes característiques, que veiem traduïdes a la concreció del cas de l'Anoia?

Treballar en una comarca amb 32 municipis fa que resulti molt complex donar cobertura a tot l'àmbit amb els recursos dels quals disposen els PLACI, ja que els que operen a les comarques no veuen reconeguda la seva extensió, diversitat i complexitat. El fet d'haver de treballar amb un nombre tan elevat de municipis fa que les tasques de coordinació siguin més exigents i es faci impossible tenir presència amb accions concretes en tots ells amb la diversitat i proximitat que es requereix.

Són diversos els motius que justifiquen un apropament diferenciat en els PLACI comarcals i, per això, aconsellem consultar el document "Els PLACI als Consells Comarcals" de la Diputació de Barcelona, en l'elaboració del qual també hi va participar el Consell Comarcal de l'Anoia. Un breu resum d'aquestes característiques el presentem en la taula següent, extreta del document citat:

Territori	Dispersió territorial i diversitat interna de les comarques
	Dificultat de visió conjunta de comarca
	Pocs serveis tenen presència a tots els municipis (serveis socials, sí)
	Impossibilitat de fer accions en tots els municipis (el PLACI)
Entitats i teixit comunitari	Poques entitats professionalitzades, però que actuen a tot el territori
	Diversitat alta d'entitats en els municipis, però no estan professionalitzades ni enxarxades
Governança	Dificultat de tenir visió política comarcal, es prioritza el municipi
	Diverses visions polítiques existents a la comarca que dificulten una visió estratègica compartida
	Manquen espais de coordinació a nivell inferior al comarcal i socioeconòmicament significatius
	Manca de definició dels impactes del PLACI als ajuntaments
	Necessitat d'implicar les figures de Gerència
Recursos	Manca de finançament propi dels Consell Comarcals
	Manca d'una estratègia conjunta per part dels Consells comarcals de relació amb els ajuntaments
	Lògica competitiva entre serveis del Consell Comarcal

Aquest llistat presentat justifica l'enfocament que el PLACI de l'Anoia, així com altres Consells Comarcals, agafa. Aquests plans comarcals se centren, sobretot i amb excepcions fruit de l'aterratge en cada territori, en donar suport als equips i entitats que ja fan molta i bona feina, a formar i difondre, a enxarxar i aportar la visió estratègica que permeti definir objectius compartits, alinear les accions i fer un ús més eficient dels recursos via coordinació i treball compartit.

Al llarg del document del pla es veurà amb major detall quins són els objectius concrets que es marca el PLACI de l'Anoia i de quines eines se serveix. Tot seguit mostrem uns objectius generals que podrien ser assumits per qualsevol Consell Comarcal que vulgui impulsar una estratègia d'Acció Comunitària Inclusiva.

- **Transversalització de l'ACI:** aquest objectiu rau a fer que tot el Departament (i després tot l'ens local), els Ajuntaments i el teixit comunitari assumeixin com a propis els objectius de no generació d'exclusió social i de promoció positiva de la inclusió. Això s'aconsegueix

unificant conceptes, formant i vetllant perquè totes les accions incorporin uns criteris per tenir un major impacte inclusiu i/o no generar exclusió social.

- **Alineament d'objectius i accions:** molt vinculat al punt anterior, el PLACI coordina les accions, projectes i plans per garantir que no es generin duplicitats i que tots estiguin alineats amb els objectius generals que s'hagi marcat l'ens en matèria inclusiva i comunitària. Com contribueix aquesta acció a assolir els nostres objectius?

Aquest alineament estratègic es combina amb un alineament metodològic en què s'acompanya als equips del consell, ajuntaments i entitats a compartir maneres de treballar, eines i metodologies que permetin a) intercanvi i aprenentatge mutu d'acord amb les eines i mètodes compartits i b) garantir uns processos de treball que respectin uns principis de participació, transparència, empoderament i avaluació.

A més, la tasca de diagnòsi i planificació del PLACI permetrà tenir una fotografia actualitzada de la realitat comarcal i les necessitats que presenten tant la ciutadania, entitats com altres administracions. Tenint en compte el coneixement generat des del PLACI, es podran traçar estratègies compartides sobre temàtiques concretes. En aquesta mateixa línia, cal remarcar el paper que el PLACI pot jugar en la incorporació de la cultura de l'avaluació, acompanyant en el disseny de projectes que tinguin incorporada l'avaluació i el seguiment.

- **Suport als Ajuntaments i entitats:** el PLACI comarcal ha de donar servei a altres agents més enllà del mateix ens local. Més encara quan el seu finançament està en part subjecte al paper que aquest tingui als Ajuntaments. Per tant, el PLACI donarà suport als Ajuntaments en la cerca i captació de recursos que es puguin posar a disposició de l'estratègia compartida. També recull necessitats específiques i territorialitzades. Pel que fa a les entitats, el PLACI també hi aporta formació, metodologia i alineament sota una estratègia conjunta.

Una realitat de les comarques és que les entitats que operen als municipis estan poc professionalitzades -o ni tan sols constituïdes formalment- i poc enxarxades. Una part de l'estratègia comunitària consisteix a enxarxar les entitats -intercanviar experiències, reforçar recursos, cooperació- i donar suport a la seva activitat amb impacte concret en els municipis.

- **Difusió:** les accions de difusió sobre l'ACI, formació i sensibilització a la comarca són atribucions que un PLACI comarcal pot assumir atesa la seva visió estratègica i global i la disponibilitat de certs recursos per posar a disposició. Aquesta difusió pot ser només informativa i divulgativa o bé cercar alinear mirades i construir compromisos entorn d'una estratègia compartida pel conjunt d'agents de la comarca.
- **Intervenció comunitària:** a banda de donar suport metodològic i estratègic als altres serveis que ja estan operant a la comarca, el PLACI pot articular accions concretes d'intervenció amb els recursos propis. Aquestes poden ser plantejades des d'una perspectiva innovadora que permeti fer prototipatge d'accions aplicant els criteris inclusius. Aquestes accions poden ser espais des d'on recollir coneixement al voltant de

l'aplicació de noves formes de treballar aportades per la mirada ACI en la intervenció i planificació.

QUÈ ÉS L'ESTRATÈGIA ANOIA INCLUSIVA?

L'Anoia Inclusiva és una estratègia comarcal per alinear sota uns mateixos objectius estratègics l'acció del Consell Comarcal de l'Anoia i altres agents de la comarca en matèria d'inclusió social i acció comunitària. Això permetrà dotar de sentit estratègic totes les accions que es facin, aprofitar millor els recursos, coordinar a escala tècnica i estratègica les diverses accions, i avançar tota la xarxa d'agents cap a una mateixa visió de quin ha de ser el futur de la comarca.

Per això, aquesta estratègia defineix uns objectius generals els quals totes les Unitats del Departament de Benestar Social i Atenció a la Ciutadania, altres Departaments i, també, altres agents comarcals, han de contribuir a assolir a partir de la seva tasca quotidiana. La coordinació, comunicació i coneixement compartit són els elements que han de permetre alinear i fer més eficients i efectius els serveis i recursos que es posen al servei de l'assoliment dels objectius compartits.

No es tracta, doncs, d'un procés de planificació estratègica que defineixi tot un seguit de noves accions i atribucions als diversos agents. És un procés d'alineament estratègic d'allò que ja es fa. L'Anoia Inclusiva genera un marc estratègic perquè allò que ja es duu a terme s'alineï en uns objectius compartits.

Aquests objectius compartits avancen en una concepció multifactorial, dinàmica i orientada a les causes de les problemàtiques socials. L'estratègia de l'Anoia Inclusiva assumeix la complexitat de la realitat i cerca donar-hi resposta des d'una organització i des d'una visió basada en la transversalitat que supera la divisió departamental de l'administració pública.

L'Anoia Inclusiva és una estratègia global per la millora de les condicions de vida de les persones. En un primer moment és treballada internament en el Departament i després del Consell Comarcal, però la seva pretensió és la de sortir del marc de l'ens i vincular una diversitat creixent d'agents.

DAVANT LA COMPLEXITAT, TRANSVERSALITAT

La realitat s'ha anat tornant més complexa a causa de diversos processos socials, econòmics i polítics. La literatura de l'exclusió social ens aporta diverses causes d'aquest augment de la complexitat. Seguint a Subirats, Brugué i Gomà (2002), podem identificar tres àmbits principals de canvis socials que han aportat major complexitat en la societat: 1) la fragmentació tridimensional de la societat, això és, l'increment de població nouvinguda de països en vies de desenvolupament, l'envelliment de la població i la diversificació de les relacions familiars i de gènere, 2) els canvis produïts pel sistema postindustrial i la globalització i 3) la retirada i reestructuració dels estats del benestar europeus. Aquests tres elements han tingut implicacions molt importants en les nostres societats -precarietat, fragmentació, pobresa econòmica, entre d'altres- i en els reptes que han comportat pels sistemes de protecció social contemporanis.

A més, aquests elements de complexitat no es donen de forma aïllada, sinó que es relacionen entre si, es retroalimenten i varien al llarg de les trajectòries vitals de les persones i col·lectius. Els itineraris d'exclusió social estan formats per diversos factors pertanyents a diversos àmbits de la vida de les persones (àmbit laboral, econòmic, formatiu, residencial, social-sanitari, relacional, polític-administratiu); aquests factors no només s'acumulen en les trajectòries de vida, sinó que es relacionen entre ells generant efectes variables. A més, aquests factors d'exclusió no es comporten igual en funció de la posició que ocupa cada persona en els "eixos de desigualtat": sexe, edat, procedència/ètnia. Una mateixa problemàtica social no afecta de la mateixa manera en funció de l'edat, del sexe, de la procedència, etc. Aquesta interrelació que aporta dinamisme i complexitat a les situacions d'exclusió social està en consonància amb les aportacions que es fan des de la interseccionalitat. Segons Coll-Planas (2019) en la guia "Igualtats Connectades" elaborada per a l'Ajuntament de Terrassa "la ubicació de cada persona en l'estructura social no sorgeix simplement de la suma de posicions d'opressió que acumulem (seguint una lògica additiva), sinó que planteja que els encreuaments dels eixos generen situacions específiques".

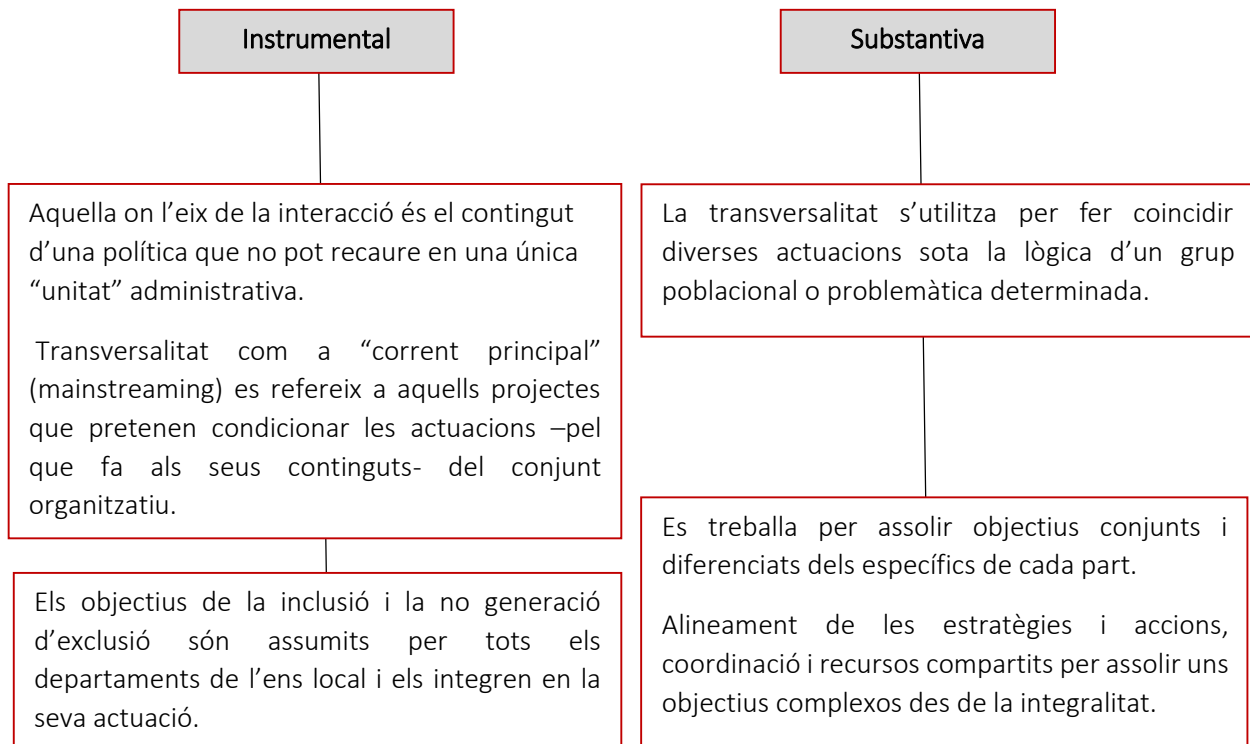
Les diverses situacions d'exclusió social no poden ser abordades des de la lògica tradicional de l'administració pública, dividida en departaments especialitzats en diverses temàtiques. La relació entre factors d'exclusió fa que no puguin ser abordats de forma específica i fragmentada, ja que el conjunt és més que la suma de les parts. Això ha fet que les lògiques tradicionals no hagin estat efectives per abordar les problemàtiques contemporànies d'exclusió social.

Canal i Brugué (2012) ens apunten que l'estratègia tradicional de l'administració ha estat la de simplificar les problemàtiques socials. Aquesta estratègia de simplificació rau a dividir els problemes complexos, delimitar-los, i assignar cada part a un departament expert. Aquesta estratègia no permet copsar les problemàtiques en el conjunt ni tampoc les relacions entre àmbits i factors que apuntàvem anteriorment. Continuant amb els autors citats anteriorment, "no es tracta de veure com descomponem els problemes sinó com els entomem en tota la seva complexitat."

L'única manera de contemplar aquesta complexitat dins del món local -també caldria abordar les relacions multinivell- és treballar amb una altra lògica, una que no pivoti sobre els camps d'expertesa, és a dir, departaments, sinó sobre els reptes i objectius compartits. La lògica no és la de definir les problemàtiques i fragmentar-les perquè encaixin en una lògica de departaments i unitats especialitzades, sinó de veure quins recursos posem a disposició per donar resposta a problemàtiques complexes. El punt de pivot ja no és del departament o la unitat, sinó la problemàtica. És l'organització local la que es torna flexible per adaptar-se a la realitat i no pas la realitat la que s'adapta a una organització rígida.

Aquesta forma de treballar es basa en la transversalitat. Podríem definir la transversalitat com la perspectiva organitzativa que cerca la corresponsabilitat de les diferents àrees d'una organització per donar resposta a la realitat complexa. Interrelació de diferents departaments o organitzacions davant un mateix projecte. En posar en relació diferents punts de vista, genera coneixement col·lectiu i espais de col·laboració horitzontal i de confiança des dels quals optimitzar els recursos disponibles (basada en Brugué, Q., 2010). La transversalitat pot ser instrumental, quan condiona els continguts de les actuacions de tota l'organització (o de

diverses àrees), o pot ser substantiva, quan hi ha un alineament de les estratègies i accions, coordinació i recursos compartits per assolir uns objectius complexos des de la integralitat.

L'Anoia Inclusiva s'emmarcaria dins de la transversalitat substantiva, ja que genera uns espais de treball conjunt sota uns mateixos objectius. Ara bé, l'estratègia de l'Anoia Inclusiva se serveix, també, d'elements que cerquen treballar des de la transversalitat instrumental (ens referim a l'eina de criteris inclusius, una eina que forma part de la "caixa d'eines" de l'ETAC i ho veurem més endavant).

Així, aquesta estratègia defineix uns objectius compartits, uns reptes i unes visions a assolir, davant dels quals es generen uns espais de treball transversal on tenen cabuda els diversos recursos que es posen a disposició per l'assoliment d'uns objectius complexos.

Com hem dit anteriorment, la definició d'aquests objectius recull tots aquells recursos que actualment donen resposta als reptes socials, de forma fragmentària, i els unifica i alinea en una estratègia compartida per avançar cap a visions conjuntes pel futur de la comarca. L'Anoia Inclusiva transversalitat els recursos existents, els dota de sentit estratègic i els posa al servei d'una realitat complexa sense modificar l'estructura organitzativa, però aportant noves formes d'organització operativa. En aquest sentit, fem referència a Salvador (2010) quan parla de la gestió de projectes com una eina de transversalitat, una lògica de treball que posa l'accent en la consecució d'uns objectius que reclamen recursos i sabers de diversos orígens. Seguint amb Salvador (2010), "És a dir, no es tracta d'eliminar les tendències sectorials, ja que són necessàries i sovint insubstituïbles, sinó d'afegir a aquesta realitat nous mecanismes de gestió transversal. La gestió per projectes permet, doncs, mantenir l'estructura bàsica de l'ens local i facilita la minimització d'unes reestructuracions constants que són difícils".

Tot seguit, resumim els objectius que persegueix treballar des d'aquesta mirada i n'afegim d'addicionals igualment rellevants:

- Major sentiment d'identitat compartida, de "remar totes juntes" per uns objectius comuns. Cohesió entre professionals i equips del Departament i el Consell.
- Dotar de sentit estratègic i d'unitat totes les accions del Departament. *Per què fem el què fem? A què responen les nostres accions i projectes?*
- Articulació d'espais de relació i coordinació estratègica al Departament: més comunicació, més coneixement compartit, més metodologies compartides.
- Coordinar projectes que tenen objectius similars per reforçar-se mútuament.
- Evitar la duplictat d'accions podent ajuntar processos similars (diagnosi, planificació).
- Incrementar els impactes combinant projectes, coordinant accions, compartint metodologies i ajuntant recursos disponibles en economies d'escala.
- Reduir la càrrega de participació en espais a les persones tècniques del Departament i a la ciutadania analitzant els espais, les temàtiques, reduint duplicitats, distribuint la participació en els equips, etc.
- Aportar coneixement metodològic als equips tècnics per al disseny d'accions seguint criteris de Bones Pràctiques inclusives.
- Donar suport en el disseny de projectes per maximitzar els impactes: més inclusius, més comunitaris, més transversals.

Sent així, és clar que la definició d'aquests objectius és un element clau de tota l'estratègia, tant pel que fa al seu procés de definició com a la seva articulació i redacció. Els objectius que es defineixen tot seguit han estat elaborats basant-se en processos de diagnosi i participació, així com de planificació en el marc del PLACI de l'Anoia i altres processos duts a terme.

Han estat definits seguint els criteris següents: 1) definició des de la complexitat: els reptes apuntats han estat definits tenint en compte els diversos àmbits i factors que s'hi relacionen, 2) amplitud perquè hi tingui cabuda tot allò que ja es duu a terme i aquells recursos que aniran arribant, 3) concreció territorial a la realitat de la comarca i 4) definició en clau de visió i aposta per disposar d'una definició de futurs desitjables cap on orientar tots els recursos i esforços.

ELS OBJECTIUS DE L'ESTRATÈGIA

L'Anoia Inclusiva recull el model de política inclusiva comarcal que volem per a l'Anoia. Consta d'una Missió que sintetitza la raó de ser del Pla, de 9 Principis Orientadors que han d'impregnar el desenvolupament estratègic plantejat.

La Missió descriu en un conjunt d'expressions la raó de ser del PLACI de l'Anoia. Es pot entendre com una declaració d'intencions a partir de la qual deriven la resta de nivells. A partir dels resultats de la diagnosi, validats per l'Espai Polític, el Grup Motor del PLACI va definir la següent Missió:

“Contribuir al canvi per a una major mirada inclusiva a les polítiques socials per a la millora de les condicions de vida i cohesió de la població: potenciant processos d'apoderament, facilitant espais de coordinació i reflexió, aportant coneixement i amb acompanyament i mirada estratègica al conjunt de plans, serveis i accions inclusives de l'Anoia”.

Els Principis Orientadors s'entenen com idees referencials que han d'impregnar els continguts de l'Estratègia de l'Anoia Inclusiva i el seu desplegament. Igual que amb la Missió, l'ETAC va definir els Principis Orientadors a partir de la informació derivada de la diagnosi, de la identificació inicial de les principals necessitats a abordar des del PLACI i fruit de les reflexions dels espais del SOM ETAC, organitzats per la Direcció General d'Acció Cívica i Comunitària del Departament de Drets Socials de la Generalitat de Catalunya.

Els 9 principis definits es van presentar a l'Espai Estratègic de Coordinació i van ser validats per les referents polítiques del Consell Comarcal de l'Anoia. Són els següents:

- **Transversalitat**

L'estructura organitzativa clàssica no resol situacions cada cop més prioritàries en l'acció pública com són: l'aparició de demandes o problemàtiques socials més complexes que no depenen d'una sola part de l'estructura organitzativa, i la necessitat de tenir una visió integrada d'alguns segments de la societat. Cada cop més sovint, apareixen reptes polítics i socials que forcen el sector públic a adoptar visions o metodologies d'intervenció que requereixen noves respostes i formes de treball que defugen de les organitzacions tradicionals. Les necessitats d'adaptació de les administracions públiques porten a la generació de noves estratègies organitzatives, entre les quals destaca la perspectiva del treball transversal.

En aquest sentit, la transversalitat intenta donar respostes organitzatives a la necessitat d'incorporar visions, enfocaments, objectius compartits a tota l'estructura de l'ens, com també, que aquelles més verticals en l'àmbit polític comparteixin la consecució d'una meta i missió conjunta.

L'enfocament transversal als models de gestió pública ha de permetre a tota l'organització impactar coherentment i positivament en la consolidació d'una política determinada. És una metodologia tècnica que ens permet construir i identificar-nos en valors com el respecte a la

diversitat, la igualtat de tracte, la participació ciutadana, entre d'altres, que des de la sectorització serien inassumibles.

Per poder assolir la transversalitat, serà necessari crear nivells de coordinació òptims entre departaments, serveis i programes per tal de garantir un desenvolupament de les polítiques inclusives eficients i des de mirades integrals, dirigides a tres nivells d'actuació i connectades entre si:

1. Creació i aportació de tècniques, experiències i bones pràctiques, com també, la generació i difusió de coneixement sobre les implicacions del treball transversal com a instrument per l'abordatge de problemàtiques socials des d'una mirada sistèmica.
2. Disseny i identificació d'objectius estratègics, operatius i horitzontals que s'han de tenir en compte durant la formulació i implementació de polítiques i estratègies. Destaquem el disseny d'eines i metodologies de treball compartides.
3. Tal com hem esmentat anteriorment, cal estructurar i gestionar les xarxes relacionals de l'ens a escala interna, desenvolupant espais de governança interdepartamentals, implementant sistemes d'informació i comunicació horitzontals, transparents i entenedors en tota l'estructura organitzativa. Més enllà de la gestió interna transversal, s'haurà de treballar amb altres xarxes que vinculen l'administració amb el seu entorn social, estar presents en comitès i comissions, òrgans de participació ciutadana i espais d'articulació social.

Per concloure, creiem que sostenir l'estratègia en el principi de la transversalitat, ens aporta:

- Millorar l'ajust entre l'entorn social de la comarca i les polítiques públiques.
- Incrementar la capacitat tècnica per a l'abordatge i el tractament de problemàtiques específiques.
- Dissenyar actuacions que responguin a reptes comarcals transversals integrades en el territori amb eficiència, coherència i eficàcia, des d'una visió polièdrica de la realitat de la comarca.
- Millorar la visibilitat social de l'ens incorporant un model de treball transversal i transparent que defineixi una actuació corporativa especialitzada i professional.

○ **Enxarxament comunitari**

El treball en xarxa amb altres agents del territori és objecte i metodologia de l'acció comunitària, per aquest motiu, forma part dels principis orientadors de l'estratègia, atès que promou processos d'acompanyament d'enxarxament a la comarca. Per fer-ho, identifiquem quatre fases que ens permet oferir una certa cronologia en els processos comunitaris, que detallem a continuació:

1. *Coneixement del territori*: Aquesta primera fase correspon a crear el coneixement exhaustiu del territori, a més, reflexionar sobre les nostres relacions i aliances per tal de començar a teixir vincles amb diferents agents. Cal fer un esment específic, que sovint ens deixem els grups més invisibilitzats. Durant aquest període haurem de

trobar mecanismes per apropar-nos a aquests contextos, sigui perquè ens acostem nosaltres o comptem amb professionals que hi treballen directament. Finalment, és necessari aprofitar tot aquest procés d'obertura o coneixença de necessitats i oportunitats que ens permeti elaborar el marc d'influència de l'organització.

2. *Establiment de relacions i vincles:* Una vegada es construeix el mapa d'agents, recursos i relacions del territori, podem començar a promoure la coneixença, el vincle i l'agrupació entre diversos agents, avançant paral·lelament en dues direccions. Per una banda, enfortint les relacions i la xarxa comunitària de la comarca amb el fi d'augmentar les oportunitats de les persones per conèixer i accedir als recursos del seu entorn i vincular-les als actius comunitaris. Consegüentment, per assolir-ho és indispensable que hi hagi complicitat i treball conjunt entre els professionals i la resta d'organitzacions de la comarca. Per altra banda, també s'ha de vetllar perquè es generin les condicions adequades per acompanyar a la presa de consciència col·lectiva de grup, col·lectius o agents de les problemàtiques que els afecten, facilitant processos d'organització col·lectiva dirigida a la millora de les condicions de vida.
3. *Enfortiment i densificació del teixit social:* En aquesta fase, vetllarem per contribuir a l'enfortiment social, econòmic i democràtic dels agents, actors i teixit social de la comarca. A partir de la transmissió d'habilitats i competències en matèria comunitària, generant noves estructures de participació o enfortint les existents. En definitiva, es tracta de facilitar la construcció d'un bé comú, donant suport quan sigui necessari, promovent el coneixement i l'enxarxament entre tots els agents implicats.
4. *Espais d'articulació i construcció col·lectiva:* Al llarg d'aquesta fase, se centra a promoure processos de coordinació, articulació i construcció conjunta dirigides a treballar en diferents línies. En primer lloc, facilitant llocs de trobada i relació entre grups per promoure la coneixença, el reconeixement i el treball conjunt dirigit a enfortir dinàmiques col·laboratives. En segon lloc, s'ha de treballar, també, per la creació de plataformes de participació formals. Aquests, fan referència a òrgans de coordinació o treball en xarxa de professionals que tenen com a objectiu conèixer i compartir informació, coordinar-se, consensuar objectius i maneres d'intervenir. En últim lloc, dinamitzar o participar en espais de participació comunitària que es puguin donar a la comarca, amb l'objectiu de generar processos col·lectius d'organització.

En darrer terme, per generar canvis transformadors és necessari un enxarxament que afavoreixi la participació comunitària, entesa com un procés que requereix la implicació de les administracions, de les tècniques i tècnics que treballen al territori, del teixit social i la ciutadania. El desplegament d'eines que promouen la participació ciutadana garanteixen que les persones puguin analitzar, comprendre, debatre i decidir col·lectivament amb la finalitat de millorar les seves condicions de vida i el seu entorn. Des de l'estratègia volem possibilitar els requisits imprescindibles que promoguin veritables processos de participació comunitària a la comarca, que enumerem a continuació:

- Generar estructures que permetin la participació.
- Facilitar l'aprenentatge d'habilitats i tècniques en participació ciutadana.

- Incentivar la participació, argumentant la seva utilitat i despertant l'interès dels agents implicats.

- **Mirada comunitària inclusiva**

L'enfocament comunitari s'orienta a posar llum als processos generadors de desigualtat i a millorar el benestar de les comunitats. En aquest sentit, la mirada comunitària ens permet:

- Analitzar d'una forma crítica els factors generadors d'exclusió, desigualtat i opressió, assenyalant les violències estructurals, intentant modificar les causes i afrontant la realitat des d'una perspectiva de drets de ciutadania.
- Oferir una dimensió col·lectiva de les problemàtiques socials, per poder-les encarar col·lectivament la transformació de situacions que discriminen o oprimeixen a sectors de la població.
- Contribuir a donar respostes col·lectives a situacions o problemes socials que només es poden abordar col·lectivament, posant en marxa processos d'apoderament i organització comunitària dirigida a cercar el bé comú, defensar o recuperar drets, en definitiva, activar respostes conjuntes.

Amb el desplegament de l'estratègia comarcal tenim el repte de generar comunitats més fortes, per aquest motiu, s'aposta per l'acció comunitària inclusiva com un model d'intervenció que busca de manera intencionada i planificada, desenvolupar les potencialitats de les persones a partir de:

- Desenvolupar processos d'acompanyament i autonomia.
- Dinamitzar i enfortir els vincles socials entre els diferents agents que conviuen en un territori.
- Disminuir les desigualtats d'accés a les esferes d'inclusió social de les persones.
- Promoure el desenvolupament social dels territoris.
- Millorar la qualitat de vida de les persones.

Finalment, volem destacar que els processos d'acció comunitària inclusiva engloben una gran diversitat de pràctiques i d'agents que les poden impulsar. La realitat social de la comarca ens mostra un territori complex i amb dinàmiques diferenciades segons el municipi o l'àrea territorial. Considerem que sovint no totes les comunitats o persones disposen de les mateixes oportunitats, eines o recursos per organitzar-se i implicar-se en un procés col·lectiu. És en aquest sentit que pren força l'argument de la corresponsabilitat que, com administració pública, tenim a l'hora de facilitar, promoure o garantir l'organització de les persones, ja sigui, des d'un rol de promotors, on es vetlli perquè en el mateix procés se cerqui implicar a la ciutadania, o bé sumant-nos a projectes comunitaris existents a la comarca.

- **Interseccionalitat**

La interseccionalitat és un repte per a les polítiques públiques perquè qüestiona dirigir-se a la "ciutadania en general" o a grups específics basats en un sol eix de desigualtat, ja que sovint amaguen biaixos degut a que no existeix una persona estàndard o neutra. D'altra banda, les polítiques per a grups específics també tenen límits, com la creació d'un subjecte estàndard

dins del grup o la manca de consideració dels creuaments entre diferents eixos de desigualtat. La interseccionalitat doncs, ofereix una perspectiva més complexa que permet visibilitzar i abordar les desigualtats de manera més efectiva, tenint en compte la interacció entre múltiples factors d'opressió. Quan parlem d'eixos de desigualtat, ens referim a les divisions a partir de les quals es distribueixen de forma desigual els recursos socialment valorats. La teoria de la interseccionalitat va néixer molt lligada als eixos de sexe, raça i classe social, però no hi ha una única llista d'eixos ni es pot establir una jerarquia entre ells. Incidir en els factors que afavoreixen la igualtat d'oportunitats tenint en compte les múltiples dimensions de la identitat que es creuen dels eixos de desigualtat, com el gènere, l'origen, la raça, la classe social, la sexualitat, el gènere, la diversitat funcional, l'edat, entre d'altres. Promoure de manera creativa accions preventives i de suport que considerin aquestes interseccions, per reduir les discriminacions i garantir una inclusió real i efectiva per a tothom.

- **Sensibilització**

En el camp de l'acció comunitària inclusiva, la sensibilització és una de les estratègies claus per promoure canvis socials, a escala actitudinal i conductual. Però perquè es produeixi una transformació significativa, és necessari assolir la mobilització de la ciutadania dirigida a la problemàtica que es pretén afrontar, solucionar o canviar. Per tant, la sensibilització constitueix una de les primeres passes per la presa de consciència col·lectiva. Ens referim, al procés per la qual les persones prenen consciència de les estructures d'opressió i esdevenen subjectes actius dels processos de transformació social.

Amb aquest encàrrec, volem anar més enllà, i sensibilitzar mitjançant una comunicació crítica, participativa i transformadora que no tingui com a objectiu únicament la transmissió d'informació, sinó cercar la construcció de nous significats a través de donar a conèixer, difondre, ampliar i aprofundir de forma permanent i continuada en la transmissió d'estratègies i valors afavoridors de la inclusió. En aquest context, volem defugir de la idea que les persones que viuen en la comarca són meres receptores de la informació, si no que també poden intervenir de forma activa en la construcció i difusió del missatge.

Finalment, en les accions dissenyades amb el fi d'iniciar processos de sensibilització, destaquem la importància de coordinar-se i treballar conjuntament amb altres agents comunitaris, a la recerca de crear i desenvolupar col·laborativament accions que tinguin un impacte en els imaginaris socials i culturals. Fem referència, a generar nous marcs d'interpretació alternatius als discursos de poder i dominants.

- **Comunicació inclusiva i transparència**

La creixent diversitat que es fa latent a la comarca exigeix per part de les administracions públiques, adoptar una comunicació més conscient que tingui en compte l'heterogeneïtat de la població, especialment d'aquelles persones que veuen limitats els seus drets, a causa de la intersecció dels diferents eixos de discriminació que impedeixen la seva plena participació com a ciutadans i ciutadanes de ple dret.

Per aquest motiu, un dels principis on es recolza l'estratègia és, per una banda, l'ús d'un llenguatge inclusiu que visibilitzi totes les identitats des d'un enfocament de fer valdre la

diversitat, per altra, definir un estil de comunicació clara i transparent, que permeti ser entenedora per tota la ciutadania, és a dir, que les persones puguin comprendre la informació que reben i gaudir en plenitud dels seus drets.

En relació amb la comunicació inclusiva ens exigeix una major responsabilitat a l'hora de generar continguts, com tenir en compte el tractament de la imatge en les publicacions visuals i l'accessibilitat. Es tracta doncs d'incloure la pluralitat de totes les identitats que conflueixen en la societat i comprendre que una mateixa persona pot patir diferents discriminacions que estan presents en el llenguatge.

Considerem que no n'hi ha prou en l'ús d'un vocabulari inclusiu, sinó que també s'ha de vetllar perquè el missatge sigui clar i entenedor dirigit a tota la població, independentment de l'edat, del grau d'alfabetització, dels mitjans econòmics de què disposa, entre d'altres. La comunicació clara és una qüestió de transparència, de respecte i de democràcia; si les persones no comprenen, serà molt complicat la seva implicació i participació en la comunitat. Per això, apostem per posar al ciutadà i ciutadana al centre del nostre missatge i oferir canals bidireccionals, perquè les persones puguin fer consultes, conèixer els seus drets i obligacions, aportar urgències per millorar la vida en comunitat.

En resum, la comunicació inclusiva i entenedora és un requisit indispensable i transversal que volem impulsar des de l'estratègia, per tal de vincular-nos amb la ciutadania amb transparència i eficàcia, la comunicació no és una qüestió d'estil, sinó de drets i de deures.

o **Innovació social**

Per fer front a les transformacions i la rapidesa dels canvis en la societat actual, s'ha posat de manifest la importància d'investigar noves formes d'entendre les problemàtiques socials i plantejar solucions diverses, aquesta capacitat d'emprendre noves maneres de fer és el que s'anomena innovació social. Apostem, per tant, com un dels principis vertebradors de l'estratègia la generació de diferents idees, models i serveis contemporanis que tenen la virtut de satisfer necessitats socials i de benestar, creant noves relacions entre els agents implicats.

Qüestions com la sostenibilitat, la desocupació, l'exclusió social o el desenvolupament comunitari exigeixen nous enfocaments des d'intervencions més creatives que facin emergir dinàmiques col·laboratives fins ara no presents, generant aliances entre els ens públics i el teixit social i comunitari.

La innovació social es fonamenta en la participació com a instrument per la resolució i l'abordatge de problemàtiques col·lectives, tenint en compte les noves possibilitats que ofereixen els nous recursos digitals, la major conscienciació ciutadana i la creativitat aplicada al bé comú. Innovar per créixer, és el reflex d'unes polítiques públiques més actives i crítiques que cerquen solucions més eficients i participades que enforteixen el benestar comunitari.

Per concloure, volem afegir que la nostra fita és promoure o acompanyar processos d'innovació a la comarca que cerquin satisfer demandes col·lectives, que millorin el benestar, les condicions de vida, la producció de béns culturals, la igualtat i la inclusió social tenint en compte les

particularitats de l'entorn, sigui per millorar-lo o transformar-lo, obrint noves finestres d'oportunitats per a la creativitat social, superant obstacles conservadors que sovint perpetuen les diferents formes d'exclusió.

○ **La Teoria del Canvi i l'impacte inclusiu**

Quan parlem de problemes socials ens aprofundim en una tasca complexa i en alguns moments aclaparadora, aquesta complexitat pot dificultar o tenir una visió esbiaixada dels objectius o impacte que es vol assolir. Per tant, es fa palès la importància de construir processos d'acció comunitària inclusiva planificats, amb una doble finalitat; primerament, millorar les polítiques i els serveis públics mitjançant la implicació i la cooperació de la ciutadania, segonament, creant una xarxa de treball coordinat cercant el consens i la corresponsabilitat.

Per poder organitzar i sistematitzar les pràctiques comunitàries, cal que aquestes estiguin sostingudes en metodologies que ens permetin mesurar els impactes de les actuacions. Una de les més significatives en el camp de l'acció social és la Teoria del Canvi, atès que ens aporta una eina metodològica per al disseny de projectes que implica la planificació, execució i avaluació d'iniciatives dissenyades per millorar les condicions socials, culturals, econòmiques o ambientals d'una comunitat específica. Ens permet estructurar la intervenció seguint un conjunt de passos que s'enumeren a continuació:

- **Identificar el problema** o necessitat social, involucrant als agents de la comunitat i realitzant una diagnosi.
- Configurar un **objectiu final**, establint una visió clara i compartida del canvi desitjat, definint els resultats que es vol aconseguir.
- Construir una **hipòtesi del canvi**, identificant supòsits sobre com les activitats proposades conduiran als resultats desitjats, desenvolupant una argumentació lògica de com i per què es produirà el canvi.
- Establir **resultats intermedis**, amb objectius a curt i mitjà termini que marquin la seqüència de canvis que necessitem per l'impacte que volem assolir.
- Definir un **pla d'acció** on s'inclouï les activitats i recursos amb les responsabilitats clarament definides.
- Dissenyar **indicadors mesurables** que ens possibilitin la recopilació i anàlisi de dades per fer seguiment i avaluar el progrés de la intervenció.
- **Analitzar el context** per poder reconèixer els factors externs, assegurant que la comunitat tingui la capacitat i els recursos per assolir el canvi.

Aplicar la teoria del canvi en les actuacions impulsades des de l'estratègia ens permet tenir una eina metodològica amb visió estratègica per planificar i avaluar la nostra intervenció, creant un pla detallat que ens dirigeixi de manera eficient a l'assoliment dels objectius i l'impacte desitjat.

○ **Seguiment i avaluació**

La major part de les actuacions que contempla l'estratègia es caracteritzen per tenir la presència i el suport d'administracions públiques que es canalitza a través de l'acció que duen a terme els diversos serveis i professionals que participen o promouen projectes comunitaris.

Per tant, no podem oblidar, que quan es tracta d'accions i recursos públics, avaluar és una obligació. L'avaluació i el seguiment és fonamental per poder mesurar l'impacte real dels projectes, assegurant-nos que els objectius i les necessitats que es volen abordar es compleixen de manera efectiva.

Per poder avaluar d'una forma estratègica i transversal, caldrà establir espais de seguiment i coordinació en els diferents moments de la implementació de l'estratègia. En aquest sentit, considerem que una avaluació inicial ha de ser el punt de partida com a exercici d'identificació de necessitat, oportunitats, fortaleces i amenaces per poder confrontar els resultats de les nostres accions, amb la situació tal com era en el moment de començar. El procés d'avaluació de l'estratègia i del pla d'actuació també ha de permetre crear espais de seguiment i d'avaluació a mitjà termini per validar les estratègies que se segueixen, consensuar i gestionar possibles reorientacions i conflictes. Finalment, dur a terme una avaluació final on puguem avaluar els impactes i l'eficàcia de la intervenció, com també, l'eficiència dels processos de funcionament emprats.

Recollint tot el que s'ha explicat, l'avaluació aplicada a l'acció comunitària inclusiva no només contribueix a comprovar si una intervenció està complint amb els objectius, sinó que també ens serveix com una eina crítica per a la millora contínua, vetlla per una responsabilitat pública a l'hora d'implementar estructures comunitàries i afavoreix la transparència, permetent que els agents implicats coneguin els resultats del procés.

Arran de la diagnosi participada que es va dur a terme entre els anys 2019 i 2020, així com de les sessions participatives per la definició del Pla d'Acció del PLACI dels anys 2020 i 2021, com del procés de treball intern d'alineament i elaboració de l'estratègia del 2022, s'han elaborat els objectius transversals següents, que engloben l'acció del Consell en el qual atenció a les persones es refereix.

EIX 1. TRANSVERSALITZACIÓ DE LA INCLUSIÓ SOCIAL

El Departament de Benestar Social i Atenció a la Ciutadania del Consell Comarcal de l'Anoia vol treballar de forma positiva per la inclusió social. Això implica alinear tots els objectius en una estratègia conjunta que doti de sentit l'acció del Departament, en un primer moment, i més enllà, després.

Això permetrà dotar de sentit estratègic tota l'acció i assumir com a propis de forma conscient els objectius de la inclusió social i l'acció comunitària. Aquesta transversalitat es basa en dues dimensions:

- 1. Dimensió estratègica:** Quan fem referència al fet que cal transversalitzar estratègicament l'Acció Comunitària Inclusiva, el que significa és que cal assumir per part de tothom els objectius de la inclusió social, la no generació d'exclusió i l'increment dels vincles comunitaris de la població. En aquest sentit, la literatura parla de "transversalitat substantiva".

Definir una estratègia és compartir una visió de futur que engloba tota l'acció que es duu a terme. Per tant, cal alinear l'acció del Departament des d'una visió compartida, un objectiu comú (l'ACI) al que tota l'acció que es fa contribueixi a assolir. A més de dotar de sentit estratègic tot el que es fa (*faig aquesta acció perquè contribueix a aquest objectiu*) permet treballar de forma proactiva, alinear les accions i definir les noves en funció d'aquests eixos.

La inclusió social és la lluita contra l'exclusió social i, per tant, a partir de la seva dimensió multidimensional, són diversos els departaments i serveis (per no dir tots) els que han de contribuir a assolir la visió conjunta, que es concreta en objectius compartits.

- 2. La dimensió metodològica:** L'ACI no és només una estratègia basada en l'alineament i la definició d'uns objectius compartits, sinó que és també una manera de fer. És important que les accions i projectes que es desenvolupin sota aquest paraigua estratègic comparteixin uns criteris d'acció, unes metodologies que en garanteixin la mirada inclusiva, l'alineament i la coherència amb els objectius. Per això, cal també transversalitzar les metodologies de treball, els conceptes i les mirades.

Cal assegurar que no es generen exclusions en la mateixa actuació del Consell Comarcal, així com que les actuacions responen a uns objectius consensuats, són significatives i serveixen a la finalitat per la qual han estat dissenyades (així com fer un ús més eficient dels recursos públics).

El Consell Comarcal de l'Anoia, doncs, aposta per unificar les metodologies i compartir objectius per tal de fomentar la inclusió social en tot el territori.

EIX 2. BENESTAR EMOCIONAL I SALUT MENTAL

El segon eix de l'estratègia se centra en l'abordatge de la salut mental i el benestar emocional des d'una mirada integral, articulant tots els agents comarcals que treballen per donar una bona atenció i per fer prevenció en aquests àmbits.

Els aspectes de salut mental i benestar emocional estan emergint com una de les principals problemàtiques dels temps contemporanis. Des d'una mirada integral i dels condicionants socials de la salut, les polítiques socials i de benestar estan íntimament lligades a aspectes de benestar emocional i salut mental.

Les condicions materials de vida, les dificultats i riscos socials, l'aïllament social i la manca de xarxes de suport, així com aspectes psicosocials, afecten de manera clara en la salut mental i emocional de les persones. Al seu torn, la manera en com a societat s'acullen les diversitats i es garanteixen els drets de les persones afectades per problemes de salut mental, defineix el seu grau d'inclusivitat.

La comarca de l'Anoia disposa de diversos recursos i actors amb una llarga tradició d'atenció a la salut mental i el benestar emocional. Aquesta xarxa d'agents es va complementant i creix arreu del territori amb apostes diverses de les administracions locals i supralocals.

Per tant, s'aposta perquè les persones de la comarca de l'Anoia rebin una atenció emocional i en salut mental integral i integrada provinent d'una xarxa d'agents estructurada i dinàmica i posa els seus esforços en la prevenció.

EIX 3. PARTICIPACIÓ, TEIXIT COMUNITARI I CICLES DE VIDA

Les trajectòries d'exclusió social poden començar en qualsevol moment del cicle vital de les persones. Poden començar, fins i tot, abans que comencin els cicles de vida -les persones poden néixer en entorns vulnerables/estigmatitzats que en determinin el desenvolupament futur. Per aquest motiu cal disposar de recursos i actuacions que puguin actuar en qualsevol moment del cicle vital de les persones i que, a més, ho facin amb una mirada dinàmica i relacionant les diverses etapes vitals.

Per qualitat democràtica i per la magnitud del repte, les societats complexes necessiten la implicació i participació de totes les persones en les diferents etapes de vida. En especial, la població més vulnerable, acostuma a quedar sense poder-se expressar o sense ser escoltada, de manera que cal generar les condicions per a que això sigui possible: aspectes lligats a les condicions materials de vida, la formació i capacitació, el temps disponible, l'habilitació de canals, la creació de capital social, entre d'altres.

La millora de la participació política i comunitària de la població és un factor clau per construir societats inclusives i cohesionades. Aquest eix se centra en el foment de la vinculació de les persones amb els afers públics que els afecten per garantir el compromís, la governança i el compliment de drets en tots els cicles de vida.

El territori de l'Anoia permet l'emergència i manteniment de xarxes socials de suport encara més que en entorns més urbans. En termes d'acció comunitària, aquesta realitat territorial és més favorable per articular projectes i dur a terme accions de dinamització social.

La població rural, exceptuant casos d'aïllament sever, disposa d'un major capital social que la població urbana, en existir menys dinàmiques de segregació social i urbana. Les dinàmiques d'inclusió informals i que queden al marge dels serveis públics són potencialment més possibles, de manera que és més fàcil entrar en dinàmiques de reciprocitat que reforcen el vincle social.

Segons aquesta realitat, s'aposta per propiciar que en el territori es duguin a terme dinàmiques de debat i participació que vinculin tots els cicles de vida, facilitant espais d'escolta i trobada i propiciant la creació de grups, entitats, moviments i projectes comunitaris.

Com a conclusió, l'aposta que manifesta aquesta estratègia és la d'oferir a totes les persones de la comarca els coneixements, habilitats i capacitats suficients per transitar de forma autònoma per les diverses fases de la vida; de forma respectuosa amb les altres persones i disposant de les eines per assolir els objectius vitals de forma suficient.

EIX 4. IGUALTAT DE TRACTE I NO DISCRIMINACIÓ

Aquest eix recull aquells objectius que se centren a fer dels barris i pobles de la comarca uns espais de convivència entre persones diverses, que resolen els seus conflictes de forma constructiva. Més enllà de la coexistència respectuosa, l'aspiració és la de generar consensos compartits que permetin avançar cap a objectius conjunts.

Les societats contemporànies es caracteritzen per una individualització creixent que aïlla les persones. Al seu torn, la segregació urbana i social fa que els grups diversos de ciutadans tinguin menys contactes els uns amb els altres, generant major desconeixement i rebuig i alimentant estereotips i estigmes sobre col·lectius sencers. Les situacions de vulnerabilitat social, la manca de cobertura i la rebaixa de criteris per les ajudes socials i les campanyes de criminalització, fan que la desigualtat social pugui agreujar problemes de convivència i discriminació.

Els eixos de discriminació -els motius pels quals es discrimina- són nombrosos i cal fer una acció positiva per garantir que les condicions de les persones, els seus trets definitoris, no esdevinguin motius de discriminació i/o de conculcació de drets. No és només no poder exercir tots els drets en igualtat de condicions, sinó que moltes vegades aquesta discriminació s'expressa en forma de violència cap a les persones pel fet de pertànyer a un determinat col·lectiu.

Cal fer una menció especial a la discriminació de gènere i a les persones del col·lectiu LGTBI, ja que és una discriminació que afecta a un nombre de persones molt elevat (més de la meitat de la població). A més, aquesta discriminació es manifesta, en ocasions, a través de formes de violència verbal, física, econòmica, vicària i, fins i tot, amb assassinats masclistes. Tot i tenir formes diferents, la discriminació cap a les dones i cap al col·lectiu LGTBI té una mateixa arrel com és l'heteropatriarcat.

La diversitat de la comarca de l'Anoia fa que les dinàmiques de tancament social siguin diverses que en una gran ciutat, però també presents. L'aïllament de zones rurals i urbanitzacions per la dificultat de comunicacions i transport, l'existència de barris vulnerables en les ciutats, la segregació urbana i escolar, entre d'altres, són elements que poden propiciar problemes de convivència, reconeixement i discriminació cap a certs col·lectius o persones.

L'aposta de la comarca i de la seva xarxa d'agents és per reduir les situacions de discriminació i violències contra determinats col·lectius, així com fer dels barris i pobles espais feministes, respectuosos amb la diversitat sexual i de bona convivència entre persones i col·lectius.

EIX 5. MIGRACIONS I CONVIVÈNCIA

La cohesió social s'entén com una condició crucial per assolir diferents resultats socials com la prosperitat en sentit ampli, el benestar i la pau social, es fonamenta en elements com la inclusió, l'equitat i la participació de la ciutadania en la vida econòmica, social i política.

Les polítiques d'inclusió dirigides a l'acollida i l'acompanyament de les persones estrangeres han de tenir en compte els drets fonamentals, la promoció de la igualtat d'oportunitats, les necessitats específiques de cada procés migratori i les situacions de vulnerabilitat que poden ocórrer en els contextos locals i comarcals, reduint les formes de discriminacions latents a la nostra societat.

Tal com s'ha exposat anteriorment, la nacionalitat o l'origen poden ser un eix d'exclusió que sovint es tradueix en una manca de drets de la ciutadania, sigui generada per un procés migratori o de reagrupament o en condició de refugiat/da. La situació administrativa d'una persona així com l'accés a l'empadronament poden implicar una supressió dels drets fonamentals en l'àmbit de la ciutadania, donat que poden limitar l'accés als serveis de salut, serveis socials, educació, entre d'altres.

Per aquest motiu, una de les línies que es proposa és sensibilitzar i assessorar els ens locals de la comarca de l'Anoia i la ciutadania sobre l'obligatorietat de l'empadronament per garantir drets fonamentals i reduir les diferents formes de discriminació.

En aquest eix, també s'ha de destacar, la part relacional per poder avançar cap a una vinculació més comunitària de la població. Les xarxes veïnals o de suport, en especial aquelles zones de la comarca més aïllades, poden esdevenir una font important de recursos molt valuosos per les persones, específicament aquelles que es troben iniciant processos d'inclusió a la comunitat. Les xarxes poden brindar oportunitats en forma d'habitatge en millors condicions, laborals, formatives, de cura i suport. En aquest sentit, eines com la mediació comunitària fomenta l'apropament, afavoreix la comprensió i el diàleg, fent possible que les persones assoleixin acords satisfactoris i duradors, promovent així, la convivència sostinguda en la cultura de la Pau.

Com a conclusió, l'objectiu que guia aquest àmbit és el d'afavorir els processos d'inclusió social de les persones migrades garantint el seu accés als recursos i serveis necessaris, com també, promoure la cohesió social mitjançant la convivència ciutadana.

EIX 6. ATENCIÓ SOCIAL I COBERTURA DE NECESSITATS BÀSIQUES

Quan es parla d'inclusió social no es pot deixar de banda que sense una cobertura suficient i digna de les necessitats bàsiques de les persones i un treball positiu per la seva interacció, és molt difícil plantejar cap altre objectiu. Aquest eix fa referència a aquelles accions que s'encaminen al fet que les persones tinguin unes condicions materials de vida dignes i les necessitats bàsiques cobertes.

Moltes de les problemàtiques de salut mental, de benestar emocional, relacionals i de convivència tenen el seu origen en una deficient cobertura de necessitats bàsiques. També s'hi relacionen mancances de participació cívica, de formació i/o inserció laboral entre d'altres.

Però no només es tracta de garantir la cobertura de necessitats bàsiques, sinó de fer-ho de forma digna, que fomenti l'empoderament i l'autonomia de les persones, així com evitar la creació d'estigmes cap a determinats col·lectius. De quina manera es cobreixen les necessitats, com es fomenta la interacció de les persones i com es generen dinàmiques capacitadores són elements clau en l'atenció social de la ciutadania.

A banda de la cobertura de les necessitats bàsiques, l'atenció social ha d'acompanyar a les persones en el desenvolupament de la seva vida de la forma més autònoma possible i vincular-la a tots els recursos existents al territori perquè això sigui així.

La comarca de l'Anoia no s'escapa de les dinàmiques generals de desigualtat i precarització de la població. Alguns municipis estan especialment afectats per l'atur i les rendes baixes, especialment al sud comarcal, mentre que d'altres problemàtiques, com l'habitatge o la vulnerabilitat energètica són més generals -o especialment manifestos en zones rurals, com la manca d'habitatge.

L'objectiu de l'estratègia en aquest àmbit és avançar cap a una comarca on les persones tinguin cobertes les seves necessitats bàsiques, tant materials com socials, i així poder començar itineraris d'inclusió social molt més reeixits a través dels diversos recursos públics, privats i comunitaris existents.

EIX 7. FORMACIÓ I INSERCIÓ LABORAL

El setè eix de l'estratègia recull aquells objectius que se centren en el foment de la formació de les persones de la comarca i l'acompanyament a la inserció laboral. Aquesta, a més, s'ha de donar en un mercat laboral que ofereixi feines dignes que permetin un desenvolupament autònom de trajectòries vitals sense generar perjudicis en les persones i l'entorn.

Malgrat que el mercat de treball hagi perdut la seva capacitat d'esdevenir un element d'inclusió social atesos els baixos salaris, la precarietat i els efectes negatius en la salut d'algunes ocupacions, participar de la creació de valor i en dinàmiques laborals té múltiples efectes positius. Les condicions laborals i la participació més o menys estable al mercat de treball, a més, tenen una relació força estreta -i positiva- amb els nivells de formació de les persones.

Garantir possibilitats de formació a totes les persones que així ho desitgen, tot i que visquin en entorns dispersos com els que existeixen a l'Anoia o no disposin de tota l'oferta desitjable en proximitat, és un element important de cara a les posteriors carreres professionals. El desenvolupament econòmic dels territoris, fet de forma sostenible, permet millorar les condicions de vida de les persones que hi habiten.

La formació acadèmica, professional i/o no reglada és un element molt important per les trajectòries d'inclusió social, més encara si es vinculen a oportunitats laborals i de desenvolupament local.

Per tant, l'aposta de la comarca és la d'afavorir els itineraris formatius de les persones de la comarca que vulguin formar-se i treballar per fomentar la inserció laboral en un mercat de treball de qualitat i amb impacte positiu en el territori.

EIX 8. TERRITORI I ACCESSIBILITAT

Aquest eix se centra a fer de la comarca un territori que garanteixi l'accés de tota la població a tots aquells serveis que garanteixen qualitat de vida (sanitaris, educatius, socials, d'oci, esportius, administratius, laborals).

La comarca de l'Anoia és un territori ampli i desigual en termes demogràfics i territorials, amb dinàmiques urbanes i rurals segons la zona. Això genera que el lloc on es viu sigui un factor determinant a l'hora de disposar de certs serveis o de poder-hi accedir. Viure en municipis petits, masies aïllades o urbanitzacions dificulta l'accés a determinats serveis. Atesa una deficiència de

transport públic que doni cobertura a les necessitats existents, la dependència del vehicle privat o del suport veïnal o familiar esdevé un element present i necessari del qual no tothom disposa.

Però no són només les dificultats en el transport allò que incrementa les desigualtats en l'accés a serveis o a l'exercici de certs drets. Hi estan també vinculats aspectes com les condicions materials, les capacitats comunicatives, les barreres arquitectòniques, l'edat o la reducció creixent d'equipaments (sanitaris, bancaris, comercials), així com l'esclatxa digital.

En aquest sentit, s'aposta perquè les persones de la comarca de l'Anoia puguin accedir a tots els serveis i recursos en igualtat de condicions i independentment del lloc on resideixen i de les seves característiques socials o personals.

L'ETAC, LA PEÇA CLAU DE L'ESTRATÈGIA

L'estratègia se serveix d'una eina amb diversos recursos que ha de permetre assolir aquest objectiu de transversalització i alineament de l'acció. Aquesta eina és l'ETAC (Equip Tècnic d'Acció Comunitària Inclusiva), un equip la finalitat del qual és vetllar per la coordinació, unificació de criteris i la formació i l'alineament estratègic de les accions amb els objectius de l'Anoia Inclusiva.

Aquest equip tècnic té l'encàrrec d'aportar aquells elements que permetin la materialització de l'estratègia. Això és fer diverses tasques de coordinació, secretaria tècnica, formació, enxarxament i d'altres. Aquest equip és el "gestor de la transversalitat", és qui se n'ocupa i se'n responsabilitza. Per tant, té l'encàrrec, la legitimitat i els recursos necessaris perquè això sigui possible.

L'estratègia de l'Anoia Inclusiva defineix un seguit de tasques i atribucions de l'ETAC que han de permetre aquesta transversalització tant substantiva com operativa de l'Acció Comunitària Inclusiva. L'ETAC disposa de dues eines clau: 1) encàrrec i legitimitat i 2) la caixa d'eines.

Aquesta caixa d'eines està integrada per recursos -com pot ser l'eina de criteris inclusius- i un pla de treball específic per l'ETAC que té per objectiu aplicar els criteris inclusius, unificar objectius, formar, difondre, enxarxar, etc. és a dir, la generació de les condicions per l'èxit de l'estratègia de l'Anoia Inclusiva.

Tot seguit es recull aquest Pla d'Acció per l'ETAC, que es duu a terme amb les eines que té a disposició. Les seves tasques s'emmarquen dins l'objectiu estratègic que és la Transversalitat de la Inclusió Social en el Consell Comarcal de l'Anoia (en un primer moment i superar el marc del Consell Comarcal més endavant).

TRANSVERSALITZACIÓ DE LA INCLUSIÓ SOCIAL

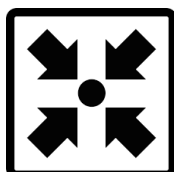
---

1. Establir l'ETAC com un equip estructural de suport estratègic i metodològic a les Unitats del Departament i altres Departaments del CCA, altres administracions i entitats que atenen població vulnerable per garantir l'alineament estratègic i la coordinació.

Les eines que han de permetre aquesta finalitat són les següents:

- a. Creació de l'Espai Estratègic de Coordinació per incrementar la coordinació tècnica entre les Unitats del Departament i altres Departaments del CCA que atenen població vulnerable.

Resultats esperats: Incrementar la coordinació tècnica entre unitats i Departaments ha de permetre fer actuacions més integrals i orientades a causes, evitar encavalcaments i ser eficients aprofitant processos de treball. El coneixement de les accions de diverses unitats i departaments permet el sorgiment de sinergies, la planificació conjunta permet ser més eficients i tenir una visió estratègica que alineï esforços i recursos.

- b. Disseny i implementació de l'eina de criteris inclusius de l'Anoia per avançar en la incorporació de criteris inclusius i comunitaris en tots els projectes del Departament.

Resultats esperats: Aplicar criteris inclusius i comunitaris comuns en tots els projectes permetrà transversalitzar metodologies, objectius i maneres de fer que permetin l'intercanvi i compartir bones pràctiques. A més, és una eina de formació pràctica i permetrà incrementar els impactes en clau d'inclusió social dels projectes. Transversalitat substantiva.

- c. Creació del mapa de recursos inclusius i comunitaris de la comarca de forma col·laborativa, a fi i efecte de disposar d'una eina de difusió per la ciutadania i, al seu torn, una eina al servei de l'estratègia relacional dels equips del Consell.

Resultats esperats: Disposar d'un recull complet dels recursos que la població té a disposició per millorar la seva qualitat de vida en aspectes materials i relacionals. Que els equips i professionals que atenen persones disposin de tots els recursos comarcals per vincular les persones al seu entorn i amb altres col·lectius per incrementar el seu capital social.

- d. Suport als Ajuntaments de la comarca en el disseny i implementació de projectes comunitaris per fer front a problemàtiques concretes que es recullen per diverses vies.

Resultats esperats: Unificar les metodologies i mirades dels projectes d'intervenció de la comarca, que aquests donin resposta a necessitats presents en els municipis i generar bones pràctiques reproduïbles. En aquesta tasca se cercarà, també, difondre l'Estratègia per una Anoia Inclusiva a tots els municipis.

- e. **Formació en Inclusió social i acció comunitària a les professionals dels diversos Departaments del Consell Comarcal, altres administracions i entitats socials de la comarca per unificar conceptes, generar consciència i sumar compromisos amb els objectius i metodologies d'aquesta estratègia.**

Resultats esperats: Formar i conscienciar un ventall ampli d'agents de la comarca en ACI per sumar-los a l'estratègia (espais, projectes) i alinear objectius i metodologies de treball. A banda de coordinar de forma interna al Consell Comarcal entorn de l'estratègia, es vol ampliar aquesta coordinació i treball conjunt més enllà de l'ens.

-
- f. **Jornada anual de l'Anoia Inclusiva per generar relació entre entitats, compartir bones pràctiques i coproduir el contingut dels objectius de l'Anoia Inclusiva.**

Resultats esperats: Visibilitzar de forma conjunta els diversos agents comarcals que treballen a favor de la inclusió social, enxarxament, intercanvi de bones pràctiques i identificació conjunta dels principals reptes i estratègies de la comarca.

-
- g. **Sensibilització a la ciutadania general sobre situacions de vulnerabilitat, les seves causes, l'acció col·lectiva, campanyes antirumors, entre altres.**

Resultats esperats: Augmentar la consciència ciutadana sobre el fenomen de l'exclusió social, les seves causes i vies comunitàries de lluitar per una major inclusió social; reduir la discriminació cap a determinats col·lectius i reduir les informacions falses i/o incorrectes sobre les polítiques socials.

LA CONCRECIÓ DE L'ANOIA INCLUSIVA

Fins ara hem estat dibuixant el marc de l'estratègia, determinant els objectius i el paper que hi té l'ETAC. Però cal anar un pas més enllà en la concreció operativa de l'Anoia Inclusiva. Com els diversos Departaments i les Unitats del Departament de Benestar Social i Atenció a la Ciutadania de l'Anoia s'alineen amb els objectius de l'estratègia i com els seus diversos projectes i accions contribueixen al seu assoliment, és l'element clau per aterrar l'Estratègia i fer-la tangible.

Per no limitar-nos a una definició benintencionada d'objectius, cal anar al màxim detall possible i exposar com i de quina manera es treballarà de forma compartida per l'assoliment dels objectius.

Les aportacions de les diverses Unitats i Departaments i com interaccionen amb els diversos objectius de l'estratègia se simbolitza en la figura següent. El contingut d'aquesta taula és flexible en funció dels projectes i recursos dels quals es disposin. Aquesta estableix un marc a partir del qual alinear les diverses accions i projectes en els diversos eixos de l'Estratègia de l'Anoia Inclusiva.

Departament de Benestar Social i Atenció a la Ciutadania

Unitats / Departaments →	Unitat de Serveis Socials	Unitat de Migracions, Convivència i Acció comunitària	Unitat de Vellesa, Discapacitat i Salut Mental	Unitat d'Infància i Adolescència	Unitat d'Igualtat i Famílies	Promoció Econòmica	Ensenyament	Juventut	Habitatge	Medi Ambient
Objectius Anoia Inclusiva ↓										
1. Benestar emocional i salut mental										
2. Participació, teixit comunitari i cicles de vida										
3. Igualtat de tracte i no Discriminació										
4. Migracions i convivència										
5. Atenció social i cobertura de necessitats bàsiques										
6. Formació i inserció laboral										
7. Territori i accessibilitat										
Principals recursos a disposició de l'estratègia Anoia Inclusiva	Ajudes econòmiques, acompanyament grupal, atenció a col·lectius vulnerables, ...	Pla de Transversalització de les polítiques migratòries, Taula ITND, Joves vulnerables, Cursos alfabetització, Temps per cures	Pla Comarcal persones grans, Envel·liment actiu, EAVA, transport adaptat	Grups del SIFE, SEAIA	SAI, SOAF, SIAD, Pla Prevenció conductes de risc	Anoia activa	Beques menjador, ajudes de transport escolar	Benestar Emocional, Assessoria acadèmica i laboral, plans locals	OCITE, ajudes d'habitatge	

Transversalització de l'Acció Comunitària Inclusiva

La figura anterior mostra, de manera general, que els diversos Departaments i Unitats del Departament de Benestar Social i Atenció a la Ciutadania coincideixen en l'assoliment de diversos objectius. Tots els projectes i serveis que desenvolupen els agents del Consell Comarcal són susceptibles de ser alineats amb els eixos de l'estratègia, així com poder millorar el seu impacte comunitari i inclúsiu a partir de l'acompanyament de l'ETAC.

Aquests objectius definits són els eixos guia de l'acció del Consell Comarcal en matèria d'atenció a les persones. A partir del treball amb aquesta estratègia, la importància operativa ja no rau en la divisió departamental – tot i que es manté - sinó que rau en els objectius. Aquests són els eixos que estructuraven les dinàmiques de treball i la lògica de distribució de recursos.

LA PROACTIVITAT

El Pla Estratègic de Serveis Socials (PESS) 2021-2024, respecte a l'ACI, "prioritza aquest enfocament, proposa superar la intervenció reactiva i definir, identificar i desenvolupar com a principals àmbits d'intervenció de l'acció comunitària inclusiva la prevenció en la infància, l'adolescència, la joventut, les famílies, i la promoció de l'autonomia de les persones". El PESS, doncs, atorga un paper clau al PLACI en el foment de la proactivitat en els serveis socials. Per això, el PESS adopta el PLACI i els ETAC com l'eina que ha de materialitzar la Palanca 3 "L'acció comunitària i la prevenció: un sistema més proactiu", en concret en l'eix 5. Citant al mateix PESS 2021-2024, "l'alineació dels EBAS amb les estratègies de treball preventiu i comunitari pròpies de l'acció comunitària per a la inclusió social ha de permetre incidir sobre les causes que generen les situacions de vulnerabilitat i no només actuar en les conseqüències. Per fer-ho possible, és clar que cal impulsar la planificació estratègica, metodològica i operativa de les polítiques socials, municipals i comarcals a través dels plans locals d'acció comunitària inclusiva (PLACI), que han de servir per abordar de manera integral i integrada les diferents dimensions de l'acció comunitària i dotar de sentit i coherència les diferents iniciatives —públiques, privades i ciutadanes— que es donen al territori en el marc de la prevenció i la promoció social".

Però, de què parlem quan parlem de prevenció i, sobretot, proactivitat? Com l'estructura que planteja l'Anoia Inclusiva hi pot contribuir des d'un punt de vista estratègic?

Quan parlem de proactivitat parlem de poder decidir com s'actua, sobre què i de quina manera. Implica prendre la iniciativa en la lluita contra l'exclusió social (en el nostre cas), tenir capacitat de decisió i maniobra, i capacitat creativa per articular accions eficaces per transformar la realitat. A aquesta finalitat vol contribuir la proposta organitzativa de l'Anoia Inclusiva.

Aquesta estructura permet articular el treball des d'una lògica de proactivitat estratègica (decidim què fem i com en termes estratègics de visió comarcal, que acaben impactant en aspectes pràctics i operatius), donant cabuda a tots els recursos que arriben d'altres administracions.

La realitat dels ens locals és que han d'entomar molts projectes, programes i subvencions que arriben d'administracions superiors i que són finalistes. Aquests recursos que arriben no sempre estan alineats amb els objectius o processos de treball dels ens locals, però són necessaris en un context d'infr finançament (en especial en el cas dels Consells Comarcals). Això porta a fer un treball reactiu i una discontinuïtat estratègica i operativa en els equips de treball.

Aquesta situació, en molts ens locals, és viscuda amb cert malestar, ja que no permet establir un calendari i uns objectius propis, sinó que es treballa a expenses de la voluntat d'administracions superiors que, a més, tampoc tenen una planificació estratègica interdepartamental per al treball amb el món local.

La proactivitat estratègica, doncs, és molt complicada en un context en què l'arribada de recursos finalistes no previstos -a vegades amb calendaris molt exigents i demandes burocràtiques elevades- obliga a reassignar recursos, modificar planificacions i fer canvis operatius.

La proposta de treball de l'Anoia Inclusiva cerca contribuir a modificar aquesta realitat. Sent conscients que cal aprofitar les oportunitats disponibles, com es fa per què aquesta arribada inesperada de recursos no generi una discontinuïtat estratègica i operativa? La proposta organitzativa pretén donar-hi resposta.

Treballant a partir d'aquesta lògica organitzativa, on els objectius són els eixos sobre els quals pivota l'acció més que no pas els Departaments, permet rebre aquests recursos però alinear-los amb les mateixes estratègies. Tenint clars els eixos de treball i les visions de la comarca per als objectius generals, permet alinear tots aquests recursos inesperats en els eixos de l'estratègia.

“Com aquest projecte que no esperàvem ens ajuda a assolir els nostres objectius?”. Disposar d'objectius definits i consensuats permet que tots aquests recursos es puguin adaptar i sumin en la nostra estratègia i per assolir els objectius que ens hem marcat de forma conjunta i conscient. En aquest sentit parlem de proactivitat estratègica. De com podem aprofitar aquests recursos que van arribant per assolir els objectius que nosaltres hem decidit i sobre els que treballem de forma no reactiva. Nosaltres decidim cap on volem avançar i tots els recursos que tenim els orientem cap aquí.

L'arribada d'aquests recursos no esperats es continuarà produint, els calendaris ajustats i les demandes burocràtiques, a vegades, també. Ara bé, treballar amb aquesta visió ja no genera ruptures estratègiques, ja que permet encaixar tots aquests recursos en funció de la nostra voluntat i finalitats. Som el Consell Comarcal qui decideix cap a on anem i aprofitem tot el que ens arribi per avançar cap a l'assoliment dels nostres objectius. Tots els recursos tenen un grau de flexibilitat prou ampli per adaptar-los als interessos propis del Consell Comarcal i de l'Anoia Inclusiva.

GOVERNANÇA: AGENTS I ESPAIS

Com s'ha anat afirmant al llarg del document, aquesta estratègia té un primer moment d'implementació en el si del Departament de Benestar Social i Atenció a la Ciutadania, però la seva pretensió és la d'anar més enllà del Departament i més enllà del Consell Comarcal, ja que l'estratègia inclusiva ha d'interpel·lar els diversos agents de la comarca.

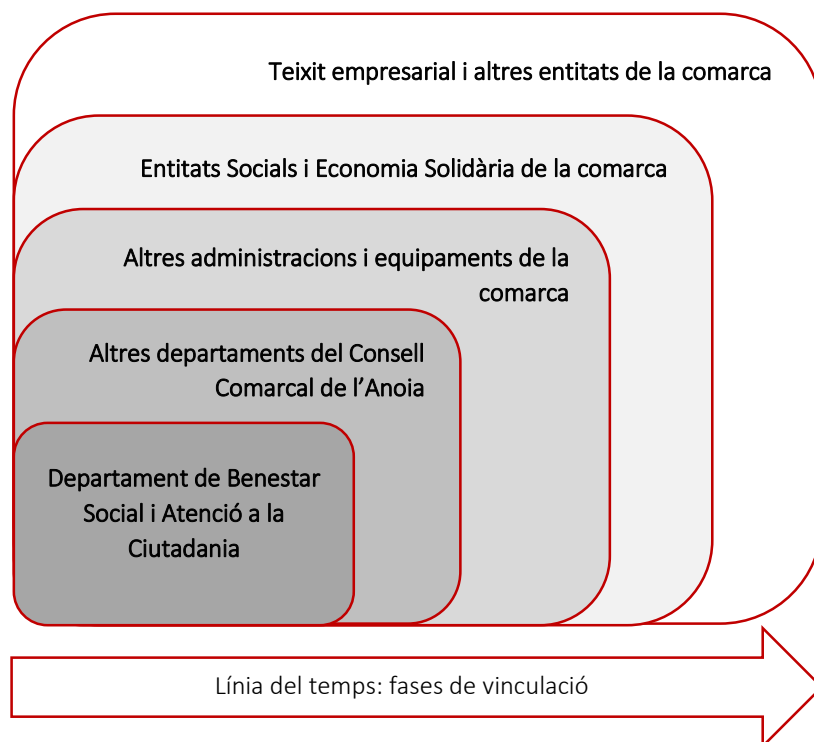
Tot seguit fem una breu aproximació a la diversitat dels agents que hi poden estar implicats per, després, posar el focus en els aspectes més immediats de la governança de l'estratègia en el Consell Comarcal.

Els agents de l'estratègia

En termes generals, l'estratègia de l'Anoia Inclusiva ha de ser capaç de vincular una diversitat molt àmplia d'agents. Ja s'ha apuntat anteriorment que la complexitat del repte de la lluita contra l'exclusió implica abordar les problemàtiques des d'una lògica de la complexitat. Per tant, els agents que estan implicats d'alguna o altra manera en les problemàtiques socials, també es tornen més diversos des d'aquesta mirada. Tal com s'apunta al Document Marc de la política pública dels PLACI, el rol dels agents en la lluita contra l'exclusió social també és divers i, si ho analitzem des d'aquí, el ventall encara es pot obrir més. Segons el document citat anteriorment, el paper dels diversos agents pot ser:

- N'hi haurà que tindran un paper actiu en la lluita per al debilitament dels factors generadors d'exclusió.
- Altres agents hauran de vetllar pel compliment dels pactes per a un municipi inclusiu.
- Alguns hauran de vetllar per no ser agents actius en la generació de situacions de vulnerabilitat i precarització.
- D'altres aportaran els seus coneixements tècnics o específics sobre una determinada realitat o problemàtica social.
- I alguns (sovint, els que ens passen més desapercebuts) aportaran la vivència en primera persona, respecte a una situació concreta de vulnerabilitat, exclusió, risc...

Atenint-nos a aquesta diversitat d'agents i responsabilitats, sembla clar que l'estratègia té un repte gran en la vinculació i compromís de tota aquesta xarxa. Per això, es planteja un treball gradual, de "dins cap a fora", en la vinculació i treball amb els agents.

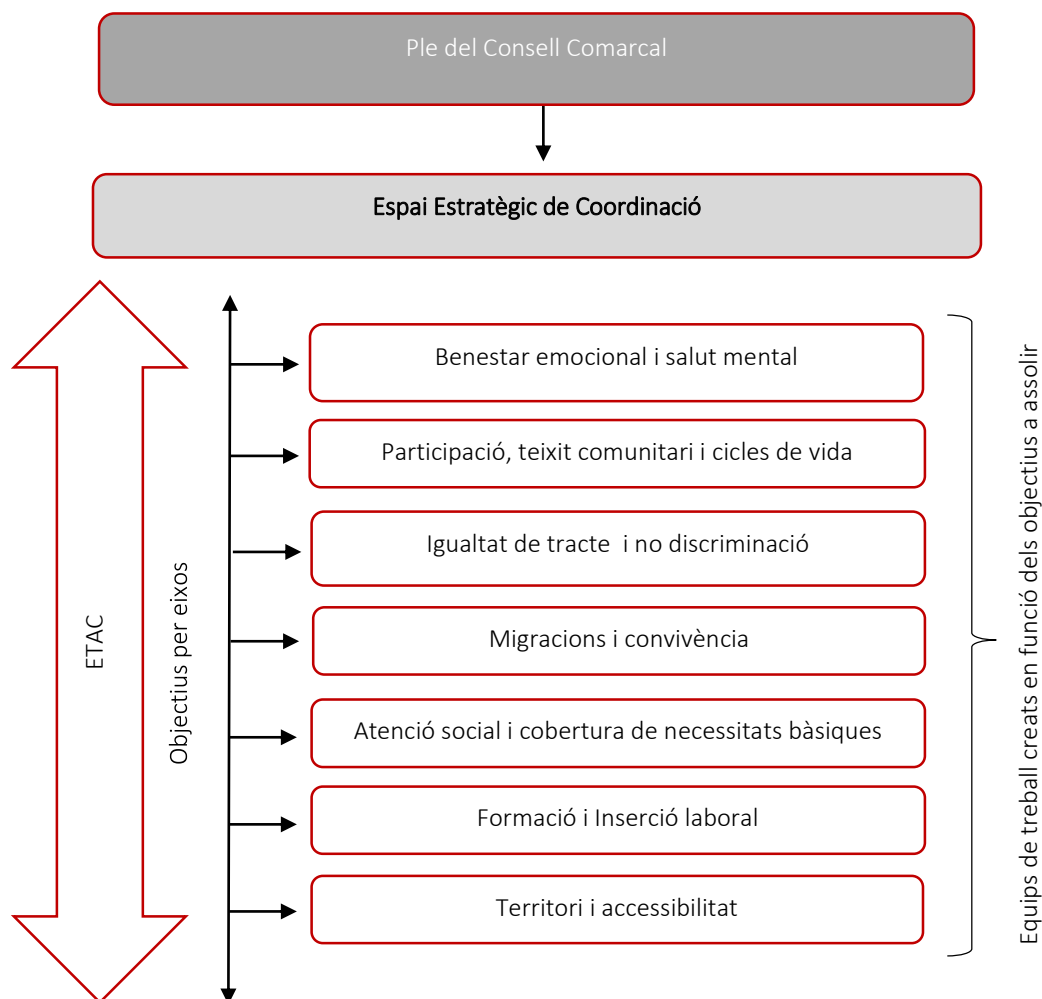

Les fases i estratègies de vinculació de cada un dels agents presents en l'esquema anterior seran diferents i respondran a objectius diversos, en funció del paper que s'espera de cada tipologia d'agents. En funció del desenvolupament de les accions i dels objectius concrets de l'estratègia, s'anirà treballant amb agents diversos.

La governança al Consell Comarcal

La implementació d'aquesta estratègia implica una nova forma de treballar diferent de la tradicional lògica departamental. Anteriorment, ja hem comentat que l'estructura organitzativa pivota sobre els eixos i els objectius i no pas sobre una divisió departamental vertical i temàtica.

Per això cal disposar d'uns espais de governança polítics que permetin orientar les decisions que es prenen en el si de l'Anoia Inclusiva. Aquests espais no cal que siguin creats, sinó emprar aquells existents per prendre decisions sobre l'estratègia comarcal en inclusió social, com és el Ple del Consell Comarcal.

Per altra banda, sí que cal generar els espais citats anteriorment, de tipus tècnic, que donin resposta als objectius que es marca l'estratègia. La proposta és la de generar una estructura operativa i tècnica que pivoti sobre l'Espai Estratègic de Coordinació. Aquest serà l'espai operatiu central de presa de decisions sobre l'estratègia de l'Anoia Inclusiva.

Aquesta estructura estarà formada, en un primer moment, per les figures tècniques i de coordinació del Departament de Benestar Social i Atenció a la Ciutadania. A mesura que aquesta forma de treballar es vagi rodant i asseient en el si del Departament/Consell, s'anirà obrint a altres agents per incorporar-los en la dinàmica.

Finalment, l'ETAC és l'equip encarregat de dur a terme les tasques de secretaria tècnica, formació i suport a tota l'estructura per garantir l'assoliment dels objectius i la transversalitat de l'acció comunitària inclusiva. Com també, destacar que, es crearan equips de treball temporals en funció de la prioritització de l'objectiu a assolir en el desenvolupament del pla de treball.

Els fluxos d'informació van en el sentit ascendent i descendent. L'Espai Estratègic de Coordinació és l'espai tècnic de presa de decisions on es determinen les qüestions fonamentals i es donen directrius de treball cap als diferents serveis i programes de l'ens, destacant aquells que treballen atenent la ciutadania.

A continuació concretem més aquests espais:

Espai	Membres	Funcions
Ple del Consell Comarcal	President/a i Consellers/es del Consell Comarcal de l'Anoia.	<p>Marca les línies estratègiques a abordar en el conjunt del Consell Comarcal de l'Anoia.</p> <p>Fa explícit el compromís amb l'estratègia ACI a tots els municipis que en formen part.</p> <p>Valida i concreta les línies estratègiques del Govern del Consell Comarcal.</p> <p>Fa explícit el compromís amb l'estratègia ACI del Consell Comarcal de l'Anoia.</p> <p>Dona les directrius polítiques cap a les àrees per fer efectiva la materialització del PLACI.</p>
Consell d'Alcaldies	Alcaldes dels 32 municipis de la Comarca de l'Anoia.	<p>Adherir-se a l'Estratègia Anoia Inclusiva.</p> <p>Adquirir el compromís d'alinejar-se en els principis orientadors de l'Estratègia.</p>
Espai Estratègic de Coordinació	Caps dels departaments i coordinadores de les unitats que formen part del Departament de Benestar i Atenció a les persones.	Alinear estratègicament els objectius, projectes i programes dels respectius serveis amb els del PLACI.

		<p>Donar les directrius oportunes als equips per la participació en les dinàmiques per la transversalitat de l'ACI.</p> <p>Orientar els recursos que arriben cap a l'estratègia comuna.</p> <p>Donar les directrius i coordinar les accions que es duen a terme en els eixos.</p> <p>Seguiment del PLACI.</p> <p>Definir reptes prioritari i línies de treball.</p> <p>Compartir informació i recursos.</p>
ETAC Grup Motor	Format per dues tècniques i una tècnica de coordinació.	<p>Donar assistència tècnica i metodològica a tots els espais.</p> <p>Tasques de secretaria tècnica dels espais.</p> <p>Formació i acompanyament en acció comunitària inclusiva.</p>
ETAC Ampliat	Format per l'ETAC Grup Motor i altres tècniques.	<p>Potenciar la perspectiva comunitària en les accions orientades a la inclusió i la igualtat de tracte.</p> <p>Formació i acompanyament en acció comunitària inclusiva en les diverses àrees.</p>

EL PLA D'ACCIÓ DE L'ESTRATÈGIA ANOIA INCLUSIVA

SÍNTESI DELS OBJECTIUS DE L'ESTRATÈGIA ANOIA INCLUSIVA

Eix 1. Transversalitat de la Inclusió Social

Unificar les metodologies i compartir objectius per tal de fomentar la inclusió social en tot el territori.

1.1. Implementar l'Estratègia Anoia Inclusiva.

1.1.1. Crear espais de coordinació estratègica.

1.1.2. Transversalitzar operativament l'ACI unificant criteris.

Eix 2. Benestar emocional i Salut mental

Reforçar l'atenció a la salut mental i el benestar emocional provinent d'una xarxa d'agents estructurada i dinàmica des d'una lògica preventiva i comunitària.

2.1. Dissenyar i executar actuacions dirigides a la promoció de la salut als diferents moments del cicle de vida.

2.2. Sensibilitzar sobre la Salut i els seus condicionants per avançar cap a un model d'intervenció més comunitari.

Eix 3. Participació, teixit comunitari i cicles de vida

Potenciar dinàmiques de participació que vinculin tota la ciutadania per tal d'oferir els coneixements, habilitats i capacitats per transitar de forma autònoma per les diverses fases de la vida.

3.1. Crear i participar en estructures comunitàries que englobin els diferents cicles de vida.

3.2. Acompanyar a dur a terme actuacions específiques per cada etapa de vida.

Eix 4. Igualtat de tracte i no discriminació

Reduir les situacions de discriminació i violències contra determinats col·lectius, així com fer dels barris i pobles espais feministes, respectuosos amb la diversitat sexual i de bona convivència entre persones i col·lectius.

4.1. Crear espais comunitaris per tal de donar una resposta integral i transversal amb el fi d'impulsar dinàmiques igualitàries.

Eix 5. Migracions i convivència

Afavorir els processos d'inclusió social de les persones migrades garantint el seu accés als recursos i serveis necessaris, com també, promoure la cohesió social mitjançant la convivència ciutadania.

5.1. Desplegar actuacions coordinades de suport a les persones que han viscut un procés migratori.

5.2. Desenvolupar accions per trencar estereotips i discriminacions racials per millorar la convivència.

5.3. Dissenyar estratègies comunitàries dirigides a la promoció de la convivència.

Eix 6. Atenció social i cobertura de necessitats bàsiques

Avançar cap a una comarca on les persones tinguin cobertes les seves necessitats bàsiques, tant materials com socials, i així poder començar itineraris d'inclusió social molt més reeixits a través dels diversos recursos públics, privats i comunitaris existents.

6.1. Garantir la cobertura de necessitats i l'accés a serveis de cobertura bàsica.

Eix 7. Formació i inserció sociolaboral

Afavorir els itineraris formatius de les persones de la comarca que vulguin formar-se i treballar per fomentar la inserció laboral en un mercat de treball de qualitat i amb impacte positiu en el territori.

7.1. Desenvolupar metodologies compartides amb els Serveis Locals d'Ocupació de la comarca.

Eix 8. Territori i accessibilitat

Apostar perquè les persones de la comarca de l'Anoia puguin accedir a tots els serveis i recursos en igualtat de condicions i independentment del lloc on resideixen i de les seves característiques socials o personals.

8.1. Garantir la mobilitat i accessibilitat des d'un punt de vista inclusiu.

8.2. Reduir l'esclatxa digital com a estratègia transversal de tot el Consell Comarcal de l'Anoia.

PLA DE TREBALL DE L'ESTRATÈGIA ANOIA INCLUSIVA 2024 – 2027

En els quadres següents es detallen els objectius operatius i específics de cadascun dels eixos assenyalats anteriorment en el Pla. Tanmateix, es concreten els professionals o unitats encarregades d'implementar i liderar les accions. Finalment, en la última columna, s'indica el grau de prioritització de cadascun dels objectius mitjançant colors (verd: prioritització baixa, taronja: prioritització mitja, vermell: prioritització alta) i el període d'implementació de cada acció (en execució, curt termini, mitjà termini, llarg termini).

EIX 1. TRANSVERSALITAT DE LA INCLUSIÓ SOCIAL

1.1. Implementar l'Estratègia Anoia Inclusiva

1.1.1. Crear espais de coordinació estratègica

Objectiu operatiu	Responsable	Priorització
Aprovar pel Ple l'Estratègia Anoia Inclusiva i el Pla de Treball pel període corresponent de l'any 2024 fins al 2027.	ETAC Motor i Presidència	Curt
Presentar l'Estratègia Anoia Inclusiva al Consell d'Alcaldes, com una metodologia transversal on poder adherir-se amb el fi de potenciar polítiques i accions comunitàries amb mirada inclusiva als seus municipis.	ETAC i Presidència	Mitjà
Crear un Espai Estratègic de coordinació (EEC) on participin les diferents unitats del departament i altres àrees del Consell Comarcal de l'Anoia (promoció econòmica, joventut, dones, persones migrades, etc.).	ETAC i Gerència	Curt / Mitjà

1.1.2. Transversalitzar operativament l'ACI unificant criteris

Objectiu operatiu	Responsable	Priorització
Incorporar les polítiques d'acció comunitària inclusiva com un dels eixos vertebradors de les polítiques d'atenció a les persones del Consell Comarcal de l'Anoia.	ETAC i Gerència	Curt
Aportar eines metodològiques i conceptuals a les diverses accions que es desenvolupin al territori. <ol style="list-style-type: none"> 1. Eina de criteris inclusius pels diferents serveis de l'Àrea 1. Realització de mapes de recursos 2. Alineament estratègic dels plans i accions de l'Àrea 3. Suport al disseny de projectes 4. Treball conjunt i coordinat amb les altres unitats per afavorir l'enxarxament. 	ETAC	En execució

5. Formacions sobre intervenció inclusiva i comunitària.		
5. Coordinació d'espais de treball transversals		
8. Suport a les entitats i grups comunitaris		
Acompanyar en l'avaluació a través de l'eina de criteris inclusius amb el fi d'oferir un espai de reflexió sobre si les pràctiques garanteixen la inclusió i un enfocament comunitari.	ETAC	En execució
Impulsar la mirada interseccional a les àrees del Consell Comarcal i als municipis.	ETAC	Mitjà
Habilitar espais de trobada formats per personal tècnic dels municipis en el marc dels PLACI per generar treball compartit i ser referents del PLACI.	ETAC	En execució

EIX 2. BENESTAR EMOCIONAL I SALUT MENTAL

2.1 Dissenyar i executar actuacions dirigides a la promoció de la salut als diferents moments del cicle de vida

Objectiu operatiu	Responsable	Priorització
Coordinar-se amb els referents de benestar emocional i comunitari a l'hora de dissenyar actuacions grupals per garantir un acompanyament de les persones que poden estar en una situació de patiment emocional.	ETAC ampliat	Mitjà
Portar a terme estratègies conjuntes dirigides a la promoció de la salut en sentit ampli que abordin les necessitats detectades en el marc de les Taules comunitàries o sorgides en altres espais comunitaris territorials.	ETAC	Curt
Promoure i estimular el teixit social a què introdueixin les seves activitats en el programa de prescripció social i salut, amb l'objectiu de disminuir el risc d'aïllament social mitjançant la participació en activitats del municipi.	ETAC i Ajuntaments	Llarg

2.2 Sensibilitzar sobre la Salut Mental i els seus condicionants per avançar cap a un model d'intervenció més comunitari

Objectiu operatiu	Responsable	Priorització
Crear un Consell de la Salut amb agents vinculats a l'atenció sanitària per avançar cap a un model més comunitari.	ETAC i Unitat de vellesa, discapacitat i salut mental	Curt
Col·laborar en campanyes dirigides a la promoció d'hàbits saludables, pràctica d'activitat física com a factor de protecció per prevenir conductes de risc.	ETAC ampliat i altres serveis de la Comarca	Llarg

EIX 3. PARTICIPACIÓ, TEIXIT COMUNITARI I CICLES DE VIDA

3.1. Crear i participar en estructures comunitàries que englobin els diferents cicles de vida

Objectiu operatiu	Responsable	Priorització
Desplegar espais compartits (Taules comunitàries) entre diversos agents en els municipis de la comarca amb el fi de promoure l'enxarxament mitjançant la col·laboració, el diàleg i el treball conjunt.	ETAC i Ajuntaments	En execució
Participar en la Taula Local d'Infància i Adolescència com un espai de trobada per a professionals d'atenció a la infància i l'adolescència per tal d'intercanviar bones pràctiques, identificar noves necessitats i promoure'n una atenció integral i un abordatge interdisciplinari i comunitari.	Infància, adolescència, igualtat i famílies	En execució
Participar i donar suport a la Taula Comarcal de Joventut com una estructura de coordinació i participació creada per gestionar i promoure les polítiques de joventut en l'àmbit comarcal.	Joventut	En execució
Incorporar la mirada comunitària inclusiva en les actuacions definides en el Pla d'Envel·liment Actiu de l'Anoia.	ETAC ampliat i Unitat de vellesa, discapacitat i salut mental	Mitjà

3.2. Acompanyar a dur a terme actuacions específiques per a cada etapa de vida

Objectiu operatiu	Responsable	Priorització
Col·laborar amb serveis i programes dirigits a l'atenció de les persones en totes les etapes de la seva vida.	ETAC Ampliat	Mitjà
Donar suport als ajuntaments en el disseny de la programació d'activitats anuals, per tal de vetllar per la inclusió i la participació de totes les etapes de vida.	ETAC i Ajuntaments	Llarg
Aglutinar els serveis i programes dirigits a totes les etapes de vida de la comarca en un mapa de recursos per tal que tots els municipis els tinguin al seu abast.	ETAC i Ajuntaments	En execució
Definir actuacions adreçades a totes les etapes de vida, sorgides de les Taules comunitàries, que permetin una atenció integral, transversal i comunitària envers aquests.	ETAC i membres de les Taules	En execució

EIX 4. IGUALTAT DE TRACTE I NO DISCRIMINACIÓ

4.1. Crear espais comunitaris per tal de donar una resposta integral i transversal amb el fi d'impulsar dinàmiques igualitàries

Objectiu operatiu	Responsable	Priorització
Desenvolupar estratègies de prevenció i sensibilització relacionades a abordar les discriminacions en tots els eixos de desigualtat social.	ETAC ampliat i membres de la Taula d'igualtat	En execució
Oferir formacions en igualtat de tracte i no discriminació per prevenir o detectar situacions de discriminacions racistes o d'ideologies de l'odi a la comarca.	ETAC ampliat	Segons petició
Sensibilitzar i donar a conèixer aquelles discriminacions més comunes que pateixen les persones a la nostra comarca.	ETAC ampliat i membres de la Taula d'igualtat de tracte i no discriminació	En execució
Dissenyar i donar continuïtat als projectes que afavoreixin la inclusió social i comunitària a través de l'aprenentatge de la llengua, cultura i societat catalana.	ETAC ampliat i Ajuntaments	En execució
Donar continuïtat a la Taula Comarcal d'Igualtat de tracte i no discriminació, per tal de donar una resposta integral al voltant de totes les discriminacions amb una mirada transversal.	ETAC ampliat	En execució
Participar en espais o estructures comunitàries per tal d'aportar una mirada i metodologia interseccional en les problemàtiques detectades en un territori concret.	ETAC ampliat	Curt

EIX 5. MIGRACIONS I CONVIVÈNCIA

5.1. Desplegar actuacions coordinades de suport a les persones que han viscut un procés migratori

Objectiu operatiu	Responsable	Priorització
Facilitar el projecte de vida, l'emancipació i la inclusió dels i les joves que migren soles i que es troben en una situació de vulnerabilitat.	ETAC ampliat	En execució
Acompanyar a les persones a dur a terme els tràmits d'estrangeria, com també, durant el procés de reagrupament familiar.	ETAC ampliat	En execució
Dissenyar, planificar i impartir els mòduls d'acollida (A, B i C) per oferir accions formatives orientades als coneixements laborals, socials i lingüístics.	ETAC ampliat	En execució
Desplegar cursos de català dirigits als joves que migren sols en aquells municipis on s'ubiquen els SPAAIS.	ETAC ampliat	En execució

Reforçar el vincle i treball en xarxa amb entitats per oferir un bon suport a les persones en situació irregular.	ETAC ampliat	En execució
Mantenir i potenciar la Comissió comarcal de treball sobre joves que migren sols, per fer seguiment de l'acolliment dels adolescents i joves que migren sols a l'Anoia i abordar conjuntament les necessitats i els recursos vinculats amb l'acollida dels joves.	ETAC ampliat i membres de la Comissió	En execució

5.2. Desenvolupar accions per trencar estereotips i discriminacions racials per millorar la convivència

Objectiu operatiu	Responsable	Priorització
Elaborar un documental basat en les històries de vida dels i les joves que migren soles amb el fi de trencar l'estigmatització a través dels seus relats.	ETAC ampliat	En execució
Dur a terme accions de difusió i sensibilització respecte a les causes dels desplaçaments forçats i sobre la condició de les persones refugiades.	ETAC ampliat	Segons petició
Realitzar formació (escoles, espai públic) per conscienciar entorn dels col·lectius estigmatitzat (als JMS, persones d'origen estranger...).	ETAC ampliat	Segons petició

5.3. Dissenyar estratègies comunitàries dirigides a la promoció de la convivència

Objectiu operatiu	Responsable	Priorització
Promoure la inclusió en els municipis a través de l'organització d'Iftars mitjançant la participació i l'apropament de la ciutadania a la cultura àrab.	ETAC ampliat i ajuntaments	En execució
Impartir tallers de convivència amb una metodologia dinàmica i participativa, mitjançant una perspectiva preventiva o interventora.	ETAC ampliat	Segons petició
Donar continuïtat a la Comissió de prevenció, detecció i intervenció entre iguals a la Comarca de l'Anoia, amb l'objectiu de gener dinàmiques de treball en xarxa envers les situacions d'assetjament entre iguals.	ETAC ampliat	En execució
Oferir una eina educativa en forma de píndola, destinada a promoure coneixements i habilitats específiques per prevenir, identificar o intervenir en casos d'assetjament entre iguals.	ETAC ampliat	Segons petició
Donar una resposta coordinada i conjunta a aquelles situacions complexes que afecten la convivència d'un municipi, a través de les Taules de convivència formades per tècnics de diversos àmbits d'un mateix territori.	ETAC ampliat	En execució Segons petició

Organitzar anualment la Jornada de Bones Pràctiques per generar un espai d'intercanvi i coneixement sobre l'assetjament o ciberassetjament, entre els professionals que treballen amb infants i adolescents de la comarca.	ETAC ampliat	En execució
Difondre la Guia d'abordatge del Bullying per donar a conèixer el circuit i el protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront de l'assetjament entre igual.	ETAC ampliat	En execució

EIX 6. ATENCIÓ SOCIAL I COBERTURA DE NECESSITATS BÀSIQUES

6.1. Garantir la cobertura de necessitats i l'accés a serveis de cobertura bàsica

Objectiu operatiu	Responsable	Priorització
Consolidar un acompanyament digital a la realització dels tràmits (ex: beques menjador) dirigits a cobrir necessitats bàsiques incorporant dinàmiques grupals i comunitàries.	ETAC ampliat	Curt
Sensibilitzar mitjançant la campanya "L'empadronament: un dret i una obligació" sobre l'obligatorietat de respondre a les sol·licituds d'empadronament.	ETAC ampliat	En execució
Assessorar i informar en els ajuntaments sobre l'empadronament fictici en clau de garantir l'accés de la ciutadania als serveis públics del territori.	ETAC ampliat	En execució
Abordar situacions de vulnerabilitat i precarietat social amb una mirada interseccional i interdisciplinària a través de les Taules comunitàries.	ETAC i Ajuntaments	Curt
Fomentar l'Acció Comunitària Inclusiva a Serveis Socials, mitjançant formacions i oferint espais de debat i diàleg sobre les pràctiques professionals.		Llarg
Dissenyar estratègies per tal de garantir que tota la ciutadania tingui al seu abast aquells recursos de Serveis Socials essencials per cobrir les seves necessitats.	ETAC ampliat i Ajuntaments	Llarg
Estudiar altres alternatives per accedir a l'habitatge (habitatges cooperatius, borsa de lloguer social, etc.)		Llarg

EIX 7. FORMACIÓ I INSERCIÓ SOCIOLABORAL

7.1. Desenvolupar metodologies compartides amb els Serveis Locals d'Ocupació de la comarca

Objectiu operatiu	Responsable	Priorització
Impulsar un espai de coordinació i cooperació entre els diversos serveis d'ocupació locals i comarcals per avançar en la integració d'actuacions conjuntes d'àmbit sociolaboral.	ETAC, AEO i SS	Llarg

Planificar actuacions conjuntes amb els serveis i programes del Departament d'AEO per ajudar als col·lectius amb més dificultats d'inserció laboral (JMS, joves vulnerables, persones en procés de regular la seva situació, entre d'altres.)	ETAC ampliat, AEO	En execució
Generar un espai de contacte amb les empreses o entitats empresarials de la comarca per abordar les problemàtiques laborals.	ETAC ampliat	En execució
Millorar l'ocupabilitat dels i les joves en situació d'atur a través de programes específics de suport i formació, mitjançant la derivació als serveis adequats.	ETAC ampliat	En execució

EIX 8. TERRITORI I ACCESSIBILITAT

8.1. Garantir la mobilitat i accessibilitat des d'un punt de vista inclusiu

Objectiu operatiu	Responsable	Priorització
Col·laborar amb els ajuntaments per tal de definir estratègies conjuntes amb la finalitat de trencar la barrera lingüística i atendre a les diversitats a través del Servei de Traducció i interpretació del CCA.	ETAC Ampliat i Ajuntaments	Curt / mitjà En execució
Organitzar grups de conversa, parelles lingüístiques i/o mentories per la llengua als municipis on es facin els cursos d'alfabetització comunitària.	ETAC ampliat	Mitjà
Estudiar altres formes alternatives de transport, diferents de l'autobús, coordinades amb els ajuntaments i amb possibles estalvis de costos. Fent especial atenció aquelles zones amb més risc d'aïllament.	ETAC ampliat i Ajuntaments	Llarg

8.2. Reduir l'esclatxa digital com a estratègia transversal de tot el Consell Comarcal de l'Anoia

Objectiu operatiu	Responsable	Priorització
Elaborar una estratègia comarcal, per tots els municipis, que incorpori diversos agents (OMNIA, entitats, administracions) per la reducció de l'esclatxa digital d'ús i accés.	ETAC	Llarg
Fer difusió i assessorar a la ciutadania i als ajuntaments sobre el servei de l'Oficina d'Acompanyament Digital de l'Anoia que dona suport a la tramitació digital.	ETAC i AEO	Curt
Organitzar tallers de capacitació digital dirigits a les persones en situació de vulnerabilitat per tal d'oferir eines per a realitzar alguna tramitació o gestió mitjançant els dispositius digitals.	ETAC ampliat	Mitjà

TEMPORALITZACIÓ DEL PLA DE TREBALL

Eix	Actuacions	2024	2025	2026	2027
Transversalitat de la inclusió social	Aprovar pel Ple l'Estratègia Anoia Inclusiva i el Pla de Treball pel període corresponent de l'any 2024 fins al 2027.				
	Presentar l'Estratègia Anoia Inclusiva al Consell d'Alcaldes, com una metodologia transversal on poder adherir-se amb el fi de potenciar polítiques i accions comunitàries amb mirada inclusiva als seus municipis.				
	Crear un Espai Estratègic de coordinació (EEC) on participin les diferents unitats del departament i altres àrees del CCA (promoció econòmica, joventut, dones, persones migrades, etc.).				
	Incorporar les polítiques d'acció comunitària inclusiva com un dels eixos vertebradors de les polítiques d'atenció a les persones del CCA.				
	Aportar eines metodològiques i conceptuals a les diverses accions que es desenvolupin al territori.				
	Acompanyar en l'avaluació a través de l'eina de criteris inclusius amb el fi d'oferir un espai de reflexió sobre si les pràctiques garanteixen la inclusió i un enfocament comunitari.				
	Impulsar la mirada interseccional a les àrees del CCA i als municipis.				
	Habilitar espais de trobada formats per personal tècnic dels municipis en el marc dels PLACI per generar treball compartit i ser referents del PLACI.				
Benestar emocional i salut mental	Coordinar-se amb els RBEC a l'hora de dissenyar actuacions grupals per garantir un acompanyament de les persones que poden estar en una situació de patiment emocional.				
	Portar a terme estratègies conjuntes dirigides a la promoció de la salut en sentit ampli que abordin les necessitats detectades en el marc de les Taules comunitàries o sorgides en altres espais comunitaris territorials.				
	Promoure i estimular el teixit social a què introdueixin les seves activitats en el programa de prescripció social i salut, amb l'objectiu de disminuir el risc d'aïllament social mitjançant la participació en activitats del municipi.				
	Crear un Consell de la Salut amb agents vinculats a l'atenció sanitària per avançar cap a un model més comunitari.				
	Col·laborar en campanyes dirigides a la promoció d'hàbits saludables, pràctica d'activitat física com a factor de protecció per prevenir conductes de risc.				

Eix	Actuacions	2024	2025	2026	2027
Participació, teixit comunitari i cicles de vida	Desplegar espais compartits (Taules comunitàries) entre diversos agents en els municipis de la comarca amb el fi de promoure l'enxarxament mitjançant la col·laboració, el diàleg i el treball conjunt.				
	Participar en la Taula Local d'Infància i Adolescència com un espai de trobada per a professionals d'atenció a la infància i l'adolescència per tal d'intercanviar bones pràctiques, identificar noves necessitats i promoure'n una atenció integral i un abordatge interdisciplinari i comunitari.				
	Participar i donar suport a la Taula Comarcal de Joventut com una estructura de coordinació i participació creada per gestionar i promoure les polítiques de joventut en l'àmbit comarcal.				
	Incorporar la mirada comunitària inclusiva en les actuacions definides en el Pla d'Envel·liment Actiu de l'Anoia.				
	Col·laborar amb serveis i programes dirigits a l'atenció de les persones en totes les etapes de la seva vida.				
	Donar suport als ajuntaments en el disseny de la programació d'activitats anuals, per tal de vetllar per la inclusió i la participació de totes les etapes de vida.				
	Aglutinar els serveis i programes dirigits a totes les etapes de vida de la comarca en un mapa de recursos per tal que tots els municipis els tinguin al seu abast.				
	Definir actuacions adreçades a totes les etapes de vida, sorgides de les Taules comunitàries, que permetin una atenció integral, transversal i comunitària envers aquests.				
Igualtat de tracte i no discriminació	Desenvolupar estratègies de prevenció i sensibilització relacionades a abordar les discriminacions en tots els eixos de desigualtat social.				
	Oferir formacions en igualtat de tracte i no discriminació per prevenir o detectar situacions de discriminacions racistes o d'ideologies de l'odi a la comarca.				
	Sensibilitzar i donar a conèixer aquelles discriminacions més comunes que pateixen les persones a la nostra comarca.				
	Dissenyar i donar continuïtat als projectes que afavoreixin la inclusió social i comunitària a través de l'aprenentatge de la llengua, cultura i societat catalana.				
	Donar continuïtat a la Taula Comarcal d'Igualtat de tracte i no discriminació, per tal de donar una resposta integral al voltant de totes les discriminacions amb una mirada transversal.				

Eix	Actuacions	2024	2025	2026	2027
	Participar en espais o estructures comunitàries per tal d'aportar una mirada i metodologia interseccional en les problemàtiques detectades en un territori concret.				
Migracions i convivència	Facilitar el projecte de vida, l'emancipació i la inclusió dels i les joves que migren soles i que es troben en una situació de vulnerabilitat.				
	Acompanyar a les persones a dur a terme els tràmits d'estrangeria, com també, durant el procés de reagrupament familiar.				
	Dissenyar, planificar i impartir els mòduls d'acollida (A, B i C) per oferir accions formatives orientades als coneixements laborals, socials i lingüístics.				
	Desplegar cursos de català dirigits als joves que migren sols en aquells municipis on s'ubiquen els SPAAIS.				
	Reforçar el vincle i treball en xarxa amb entitats per oferir un bon suport a les persones en situació irregular.				
	Mantenir i potenciar la Comissió comarcal de treball sobre joves que migren sols, per fer seguiment de l'acolliment dels adolescents i joves que migren sols a l'Anoia i abordar conjuntament les necessitats i els recursos vinculats amb l'acollida dels joves.				
	Elaborar un documental basat en les històries de vida dels i les joves que migren soles amb el fi de trencar l'estigmatització a través dels seus relats.				
	Dur a terme accions de difusió i sensibilització respecte a les causes dels desplaçaments forçats i sobre la condició de les persones refugiades.				
	Realitzar formació (escoles, espai públic) per conscienciar entorn dels col·lectius estigmatitzat (als JMS, persones d'origen estranger...).				
	Promoure la inclusió en els municipis a través de l'organització d'iftars mitjançant la participació i l'apropament de la ciutadania a la cultura àrab.				
	Impartir tallers de convivència amb una metodologia dinàmica i participativa, mitjançant una perspectiva preventiva o interventora.				
	Donar continuïtat a la Comissió de prevenció, detecció i intervenció entre iguals a la Comarca de l'Anoia, amb l'objectiu de gener dinàmiques de treball en xarxa envers les situacions d'assetjament entre iguals.				
Oferir una eina educativa en forma de píndola, destinada a promoure coneixements i habilitats específiques per prevenir, identificar o intervenir en casos d'assetjament entre iguals.					

Eix	Actuacions	2024	2025	2026	2027
	Donar una resposta coordinada i conjunta a aquelles situacions complexes que afecten la convivència d'un municipi, a través de les Taules de convivència formades per tècnics de diversos àmbits d'un mateix territori.				
	Organitzar anualment la Jornada de Bones Pràctiques per generar un espai d'intercanvi i coneixement sobre l'assetjament o ciberassetjament, entre els professionals que treballen amb infants i adolescents de la comarca.				
	Difondre la Guia d'abordatge del Bullying per donar a conèixer el circuit i el protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront de l'assetjament entre igual.				
Atenció social i cobertura de les necessitats bàsiques	Consolidar un acompanyament digital a la realització dels tràmits (ex: beques menjador) dirigits a cobrir necessitats bàsiques incorporant dinàmiques grupals i comunitàries.				
	Sensibilitzar mitjançant la campanya "L'empadronament: un dret i una obligació" sobre l'obligatorietat de respondre a les sol·licituds d'empadronament.				
	Assessorar i informar en els ajuntaments sobre l'empadronament fictici en clau de garantir l'accés de la ciutadania als serveis públics del territori.				
	Abordar situacions de vulnerabilitat i precarietat social amb una mirada interseccional i interdisciplinària a través de les Taules comunitàries.				
	Fomentar l'Acció Comunitària Inclusiva a Serveis Socials, mitjançant formacions i oferint espais de debat i diàleg sobre les pràctiques professionals.				
	Dissenyar estratègies per tal de garantir que tota la ciutadania tingui al seu abast aquells recursos de Serveis Socials essencials per cobrir les seves necessitats.				
	Estudiar altres alternatives per accedir a l'habitatge (habitatges cooperatius, borsa de lloguer social, etc.).				
Formació i inserció sociolaboral	Impulsar un espai de coordinació entre els diversos serveis d'ocupació locals i comarcals per avançar en la integració d'actuacions conjuntes d'àmbit sociolaboral.				
	Planificar actuacions conjuntes amb els diversos serveis i programes del Departament d'AEO per ajudar als col·lectius amb més dificultats d'inserció laboral (JMS, joves vulnerables, persones en procés de regular la seva situació, entre d'altres.).				
	Generar un espai de contacte amb les empreses o entitats empresarials de la comarca per abordar les problemàtiques laborals.				

Eix	Actuacions	2024	2025	2026	2027
	Millorar l'ocupabilitat dels i les joves en situació d'atur a través de programes específics de suport i formació, mitjançant la derivació als serveis adequats.				
Territori i accessibilitat	Col·laborar amb els ajuntaments per tal de definir estratègies conjuntes amb la finalitat de trencar la barrera lingüística i atendre a les diversitats a través del Servei de Traducció i interpretació del CCA.				
	Organitzar grups de conversa, parelles lingüístiques i/o mentories per la llengua als municipis on es facin els cursos d'alfabetització comunitària.				
	Estudiar altres formes alternatives de transport, diferents a l'autobús, coordinades amb els ajuntaments i amb possibles estalvis de costos. Fent especial atenció en aquelles zones amb més risc d'aïllament.				
	Elaborar una estratègia comarcal, per tots els municipis, que incorpori diversos agents (OMNIA, entitats, administracions) per la reducció de l'esclatxa digital d'ús i accés.				
	Fer difusió i assessorar a la ciutadania i als ajuntaments sobre el servei de l'Oficina d'Acompanyament Digital de l'Anoia, que dona suport a la tramitació digital.				
	Organitzar tallers de capacitació digital dirigits a les persones en situació de vulnerabilitat per tal d'oferir eines per a realitzar alguna tramitació o gestió mitjançant els dispositius digitals.				

EINA D'AUTOAVALUACIÓ DE L'ESTRATÈGIA ANOIA INCLUSIVA

Aquesta eina d'autoavaluació ha estat elaborada en l'espai d'intercanvi dels plans estratègics d'inclusió 2023-2024, organitzat pel Servei de Convivència, Diversitat, Infància i Persones Grans de l'Àrea de Sostenibilitat Social, Cicle de Vida i Comunitat de la Diputació de Barcelona.

Es tracta d'una eina d'avaluació que ha d'ajudar a la reflexió de l'equip tècnic responsable del projecte per orientar les accions del Pla Estratègic de l'Anoia Inclusiva i identificar possibles alertes o elements de millora en el seu desenvolupament. La seva utilitat resideix en permetre avaluar el marc general del Pla més enllà de les accions concretes.

Tenint en compte que el present Pla de l'Estratègia Anoia Inclusiva es preveu que tingui una temporalitat del 2024 al 2027, es passarà l'eina d'avaluació a finals de l'any 2025 i a finals de l'any 2027. Aquesta, ha de ser omplerta i analitzada per l'ETAC.

En quina mesura l'estratègia inclusiva aborda el benestar de les persones

1.1 La cobertura de les necessitats bàsiques

Definició:

La cobertura de les **necessitats bàsiques** fa referència als recursos mínims absoluts necessaris per al benestar físic a llarg termini, normalment mesurades en termes de bens de consum (alimentació, habitatge, roba, subministraments -aigua, gas, llum-).

- *Diagnosi*: La manca de cobertura de necessitats bàsiques ha estat detectada com una problemàtica en el municipi? Sí/No
- *Planificació*: La manca de cobertura de necessitats bàsiques ha estat definida com a objectiu o línia estratègica de treball en l'actual Pla d'inclusió? Sí/ No.
  - o Cas que sí escriu aquí l'objectiu/s o la línia/es estratègica/ques que l'aborda: .....
  - o Cas que no, explica el per què no? .....
- *Implementació*: El Pla d'inclusió contempla alguna acció per cobrir les necessitats bàsiques de les persones (habitatge, subministraments, alimentació, etc.)? Sí / No

Identifica quines en el quadre següent i marca el seu grau d'execució:

ACCIONS	PREVIST PERÒ NO S'HA REALITZAT	EN PROCÉS DE REALITZACIÓ	S'HA REALITZAT

- Cas que sí escriu aquí les accions/recursos/serveis/programes que estem realitzant aquest objectiu directament:

.....

- En cas que no, explica el per què no?

.....

- Quantes d'aquestes accions es dirigeixen a perfils o col·lectius específics? A quins col·lectius?
- S'ha mesurat l'impacte d'aquestes accions en la millora de les necessitats bàsiques de les persones participants? Com?

1.2 El benestar físic

Definició:

El **benestar físic** és la situació d'una persona en la que es troben satisfetes les necessitats del domini físic, particularment les de naturalesa corporal, i no pateix factors ambientals perjudicials per la salut.

- *Diagnosi:* El malestar físic ha estat detectat com una problemàtica en el municipi? Sí / No

Quins indicadors quantitius o qualitius s'han fet servir per a mesurar-ho?

.....

- *Planificació:* El benestar físic ha estat definit com a objectiu o línia estratègica de treball en l'actual Pla d'inclusió? Sí/ No.

- o Cas que sí escriu aquí l'objectiu/s o la línia/es estratègica/ques que l'aborda:
- o Cas que no, explica per què no? .....
- *Implementació:* El Pla d'inclusió contempla alguna opció per treballar el benestar físic de les persones? Sí / No.
  - o Cas que sí, identifica quines en el quadre següent i marca el seu grau d'execució:

ACCIONS	PREVIST PERÒ NO S'HA REALITZAT	EN PROCÉS DE REALITZACIÓ	S'HA REALITZAT

- o Cas que sí escriu aquí les accions / recursos / serveis / programes / que contemplen aquest objectiu directament:
- o Cas que no, explica per què no? .....

1.3 El benestar emocional

Definició:

El **benestar emocional** el constitueixen el conjunt de sensacions positives derivades d'un funcionament mental que ens permet afrontar o adaptar-nos a les situacions i demandes ambientals. Davant la dificultat de trobar indicadors de benestar emocional s'ha optat per prendre com a punt de partida la definició i els indicadors de salut mental.

La **salut mental** és un estat de benestar en el qual la persona és conscient de les seves pròpies capacitats, pot afrontar les tensions normals de la vida, pot treballar de forma fructífera i fer una contribució a la seva comunitat. (OMS)

- *Diagnosi:* El malestar emocional o la salut mental han estat detectats com una problemàtica en el municipi? Sí / No
  - Quin indicador quantitatiu o qualitatiu s'ha fet servir pera mesurar-ho?

- *Planificació:* El malestar emocional o la salut mental han estat definits com a objectiu o línia estratègica de treball en l'actual Pla? Sí/No.
  - o Cas que sí, escriu aquí l'objectiu/s o la línia/es estratègica/ques que l'aborden: .....
  - o Cas que no, explica el per què no? .....

- *Implementació:* El Pla d'inclusió contempla alguna acció per treballar el benestar emocional o la salut mental de manera explícita? Sí / No.
  - o Cas que sí, identifica quines en el quadre següent i marca el seu grau d'execució:

ACCIONS	PREVIST PERÒ NO S'HA REALITZAT	EN PROCÉS DE REALITZACIÓ	S'HA REALITZAT

- o Cas que no, explica per què no? .....

- Aquestes accions es dirigeixen a perfils o col·lectius específics? Sí / No
  - o Quins col·lectius? .....

- S'ha mesurat l'impacte d'aquestes accions en la millora del benestar emocional de les persones participants? Sí / No
  - o Com? .....

1.4 El benestar relacional

Definició:

La cobertura del **benestar relacional** fa referència a la qualitat de les relacions socials, de la capacitat de generar vincle amb altres persones de l'entorn, serveis i recursos que actuïn com a suport social. El contacte i suport d'altres persones reforça el sentiment de pertinença. La manca de benestar relacional pot generar sentiments recurrents de desil·lusió, frustració i aïllament social.

Generació de vincle (amb altres persones de l'entorn, amb altres serveis i recursos):

- *Diagnosi:* La diagnosi ha posat de relleu la manca de vincle entre les persones del territori com una necessitat? Sí/No
  - o Cas que no, explica el per què no?.....
- *Planificació:* El Pla contempla alguna acció per promoure el coneixement/vincle entre recursos (serveis, entitats) del territori? Sí/No
  - o Cas que sí, quantes? ..... Quines?.....
  - o Cas que no, explica el per què no? .....
- *Planificació:* El Pla contempla alguna acció per promoure el coneixement/vincle de les persones amb els recursos (serveis, entitats) del territori? Sí/No
  - o Cas que sí, quantes? ..... Quines?.....
  - o Cas que no, explica el per què no? .....
- *Planificació:* El Pla contempla alguna acció per promoure o millorar el vincle entre les persones? Sí/No
  - o Cas que sí, quantes? ..... Quines?.....
  - o Cas que no, explica el per què no? .....
- *Implementació:* Es contempla algun tipus d'avaluació amb les persones participants? Sí/No
  - o Cas que sí, quantes?..... Quines?.....
  - o Cas que no, explica el per què no? .....
- *Implementació:* El Pla ha contribuït a crear nous grups/entitats d'interès ? Sí/No
  - o Cas que sí, quants?..... Quins?.....
  - o Cas que no, explica el per què no? .....
- *Implementació:* Quins aspectes d'aquestes accions penses que han estat clau per aconseguir generar vincle amb altres persones de l'entorn, serveis i recursos?

En quina mesura l'estratègia incorpora la perspectiva inclusiva i interseccional

2.1 Incorporació de la perspectiva inclusiva

Definició:

Entenem per **exclusió social** aquell procés que afecta a les persones en qualsevol moment de la seva trajectòria vital, i que per tant, pot ser canviant en el temps. Més enllà de la manca de recursos econòmics o materials, hi ha altres factors de desigualtat o discriminació social, política, relacional o simbòlica que es manifesten en diferents àmbits o esferes de la vida de la persona. S'han identificat diferents àmbits principals d'exclusió social que es poden interpretar com a esferes de la vida de les persones i que estan altament interconnectades. Tot seguit s'apunten els més rellevants.

Taula 1. Àmbits d'exclusió social

Econòmic	Nivell d'ingressos econòmics.
Laboral	Situació en el mercat de treball.
Formatiu	Nivell d'estudis, coneixements i habilitats (capital formatiu).
Social i sanitari	Nivell de salut, que pot tenir conseqüències en la vida social.
Residencial	Situació de tinença de l'habitatge principal, capacitat de fer front a les despeses de la llar i condicions d'habitabilitat.
Relacional	Intensitat de les relacions en l'àmbit familiar, veïnal i comunitari.
Politicocitadà	Garantia dels drets civils.
Espacial/territorial	Condicions del barri de residència i dels serveis de proximitat.

Per tant la perspectiva inclusiva serà aquella que tingui en compte els múltiples factors d'exclusió que poden donar-se en cada un d'aquests àmbits i de manera interrelacionada, per tal de reduir-los o eliminar-los.

Dels següents àmbits de l'exclusió social (files), indica el següent:

- *Columna Diagnosi*: Posa una creu en aquells àmbits que apareixen en la diagnosi.
- *Columna Grup Motor*: Marcar aquells àmbits que estan representats al grup motor o espai de lideratge del Pla (indica el nombre d'agents representats a cada àmbit).
- *Columna Planificació/Implementació*: Revisant les accions que contempla el Pla, indica amb una X a quin àmbit pertanyen.

GLOSSARI: (conceptes bàsics dels quadres d'aquest bloc)

- **Diagnosi:** Procés de coneixement de la realitat que es basa en l'obtenció d'informació sobre un context determinat. Es poden fer servir diverses tècniques (recollida de dades quantitatives a través d'estadístiques oficials, enquestes, etc. o bé qualitatives a través de focus grup, entrevistes, etc.). Les diagnòstics poden ser més o menys participades per persones afectades per la problemàtica o context a analitzar. Poden ser diagnòstics parcials amb relació a un àmbit o tema, o generals amb relació a un territori.
- **Grup Motor:** Ens referim a aquell espai de coordinació estratègica del Pla.
- **Planificació:** Fase que defineix l'estratègia que guiarà l'acció municipal en un àmbit d'actuació al llarg d'un període de temps establert.
- **Implementació:** Fase en la que es desenvolupen les accions recollides en el pla d'acció, de no haver-se desplegat el pla d'acció, en quina mesura es contemplen accions previstes en aquell àmbit.

Quadre Àmbits exclusió social

Àmbit exclusió social	Diagnosi	Grup motor	Planificació	Implementació
Econòmic				
Laboral				
Formatiu				
Social i sanitari				
Residencial				
Relacional				
Polític-ciutadà				
Espaial/Territorial				
Altres:				

- *Observacions al quadre:* Indicar aquí qualsevol aspecte que es consideri rellevant en relació a les respostes del quadre:

.....

2.2 Incorporació de la perspectiva interseccional

Definició:

La **perspectiva interseccional** implica tenir en compte els eixos de desigualtat que actuen de manera transversal en les dinàmiques d'exclusió social. La Llei 19/2000, d'igualtat de tracte i no discriminació identifica el gènere, l'edat, l'origen, les discapacitats, la orientació sexual i la identitat de gènere com a possibles factors generadors de desigualtat social. L'acumulació i la combinació de factors de desavantatge en moments i contextos determinats és el que pot acabar constituint (o no) situacions de discriminació i opressió.

Dels següents eixos de desigualtat (fils) indica al menys un

		Diagnosi	Espais de treball	Planificació/Accions		
Quadr	Nivell de renda o situació econòmica	de desigualtat que apareixen en la diagnosi.				
	Persones en situació de pobresa	xos que estan representats en els espais de treball		del Pla. Indicar el nombre d'agents representats per cada eix de		
	Persones en situació de riquesa					
	Origen	nt les accions que contempla el Pla, indica amb una X a quin eix de desigualtat pertanyen.				
	Persones autòctones					
	xxxxxx					
	xxxxxx					
	Gènere					
		Diagnosi	Espais de treball	Planificació	Implementació	Avaluació
Nivell d'	Orientació sexual					
	xxxxxx					
	xxxxxx					
Origen	Cultura i/o opció religiosa					
	xxxxxx					
	xxxxxx					
	Grups d'edat					
Gènere	Infància i adolescència					
	Adultesa					
	Gent gran					
Orient	Zona geogràfica					
	xxxxxx					
	xxxxxx					
Cultura	Nivell d'estudis					
	xxxxxx					
	xxxxxx					
	Capacitats diverses					
	xxxxxx					

	xxxxxx				
	xxxxxx				
Grups d'edat					
Infància i adolescència					
Adultesa					
Gent gran					
Zona geogràfica					
xxxxxx					
xxxxxx					
Nivell d'estudis					
xxxxxx					
xxxxxx					
Capacitats diverses					
xxxxxx					
xxxxxx					
Altres:					

- *Observacions al quadre:* Indicar aquí qualsevol aspecte que es consideri rellevant en relació a les respostes del quadre.
- Per què hem prioritzat aquests eixos i no uns altres?
- A quins perfils poblacionals no estem arribant i voldríem arribar? Per què?

En quina mesura l'estratègia incorpora la perspectiva comunitària

En aquest bloc ens centrem únicament en tot allò que té a veure directament amb la participació, la generació de vincle i l'empoderament de la ciutadania. La governança, la transversalitat i el treball en xarxa (que també són temes vinculats a l'acció comunitària) s'aborden en altres apartats.

GLOSSARI: (conceptes bàsics del quadre següent)

Espais d'ús comunitàri: Ens referim a aquells espais que tenen una dinàmica interna comunitària més enllà de la seva titularitat pública o privada.

Comunitats veïnals: Ens referim a aquelles comunitats de veïns/es que poden ser verticals (un bloc de pisos) o horitzontals (agrupació de veïns/es que viuen en cases diferents però a la mateixa zona, urbanització, en una mateixa plaça, etc.) però que no és una agrupació espontània ni una Associació de Veïns i Veïnes.

- La diagnosi ha contemplat dades específiques amb relació a l'ús de l'Espai Públic i els Espais comunitaris? Si/ No
  - o Cas que sí, escriu aquí quines dades ha contemplat:
    - Amb relació a l'Espai Públic: .....
    - Amb relació als Espais d'ús comunitàri: .....
    - Amb relació a les Comunitats veïnals (tant horitzontals com verticals): .....
  - o Cas que no, explica el per què no? .....

- El Pla contempla alguna línia estratègica / objectiu / acció amb relació a:

	Línies estratègiques				Objectius				Accions			
	Sí	No	Quantes	Quines	Sí	No	Quantes	Quines	Sí	No	Quantes	Quines
Espai públic												
Espais d'ús comunitàri												
Comunitat de veïns												

Participació activa de la ciutadania (tant organitzada com no organitzada) en el Pla i les seves accions

Preguntes en clau de conèixer si la ciutadania ha participat de la diagnosi, la planificació, el seguiment i l'avaluació.

- El PLA disposa d'espais de seguiment/participació general amb presència de ciutadania? Sí / No

- En cas que sí, escriu quins espais: .....
- En cas que no, explica el per què no: .....
- S'han tingut en compte els eixos de desigualtat (nivell de renda, origen, gènere, orientació sexual, origen cultural, edat, zona geogràfica, nivell d'estudis i capacitats diverses) en la seva representació? Si / No / Parcialment .....
- Quins?.....
- Per què? .....
- S'han tingut en compte els àmbits d'exclusió (econòmic, laboral, formatiu, salut, residencial, relacional, polític-ciudadà, espacial-territorial) en la seva representació? Si / No / Parcialment .....
- Quins? .....
- Per què? .....
- El Pla contempla la participació de persones dels diferents barris/territoris/municipis? Sí / No
  - En cas que sí, quins? .....
  - En cas que no, quins manquen?.....
- Com valoren aquests espais de participació amb relació a?

	Sí	No	Per què?
Els participants són representatius dels perfils i col·lectius del territori als que volem arribar?			
Són espais de generació d'idees (elaborar propostes)?			
Són espais de generació d'accions (on els participants són responsables de part de la seva implementació)?			
Són espais (co)liderats per la comunitat (on la ciutadania forma part del procés de decisió)?			
L'espai enforteix les estratègies col·laboratives?			
Fomenta una mirada col·lectiva?			

3.1 Generació de vincle (amb altres persones de l'entorn, amb altres serveis i recursos)

- La diagnosi ha posat de relleu la manca de vincle entre les persones del territori com una necessitat? Sí / No
  - o Cas que no, explica el per què no? .....
- El Pla contempla alguna acció per promoure el coneixement/vincle dels recursos (serveis, entitats) del territori? Sí / No
  - o Cas que sí, quantes? ..... Quines? .....
  - o Cas que no, explica el per què no? .....
- El Pla contempla alguna acció per afavorir el vincle entre les persones? Sí / No
  - o Cas que sí, quantes? ..... Quines? .....
  - o Cas que no, explica el per què no? .....
- Es contempla algun tipus d'avaluació amb les persones participants? Sí / No
  - o Cas que sí, quantes? ..... Quines? .....
  - o Cas que no, explica el per què no? .....
- El Pla ha contribuït a crear nous grups/entitats d'interès? Sí / No
  - o Cas que sí, quantes? ..... Quines? .....
  - o Cas que no, explica el per què no? .....
- Quins aspectes d'aquestes accions penses que han estat clau per aconseguir generar vincle amb altres persones de l'entorn, serveis i recursos?

3.2 Foment de l'autonomia personal i col·lectiva (empoderament)

- El Pla ha executat i/o planificat alguna acció formativa? Sí / No
  - o Cas que sí, quantes? ..... Quines? .....
  - o Cas que no, explica el per què no? .....
- Creus que el Pla o alguna de les seves accions ha promogut l'autonomia individual i/o col·lectiva de les persones implicades? Quines?
- El Pla ha generat espais de decisió i/o gestió compartida amb les persones implicades?
- El Pla ha facilitat la generació d'algun grup o moviment de defensa de drets col·lectius? Sí / No
  - o Cas que sí, quantes? ..... Quines? .....
  - o Cas que no, explica el per què no? .....
- Quins aspectes d'aquestes accions penses que han estat clau per millorar l'autonomia individual i col·lectiva?

Governança, lideratge i coordinació i transversalitat

GLOSSARI: (conceptes bàsics del quadre següent)

Espais de lideratge estratègic del Pla: Espai format pels màxims responsables del Pla, normalment formats per perfils polítics i/o directius dels ens locals.

Espai de direcció estratègica del Pla (Grup Motor): Espai de coordinació estratègica del Pla, normalment format per direccions d'àrea o càrrecs directius.

Grup Impulsor o secretaria tècnica: Espai format pels professionals vinculats directament al Pla, en ocasions exercint tasques de secretaria tècnica i en ocasions exercint el desenvolupament operatiu del Pla.

Grups o comissions de treball: Espais encarregats de valorar i pensar projectes i accions vinculats a diferents àmbits del Pla i que disposen de certa autonomia per desenvolupar les decisions que prenen.

4.1 Governança del Pla:

- El Pla disposa d'espais de governança (direcció-planificació estratègica)? (Indiqueu en el següent quadre)

	Sí	No	Com s'anomena el vostre Pla
Espai de lideratge estratègic del Pla			
Espai de planificació estratègica del Pla (alguns l'anomenen grup motor)			
Espai de lideratge tècnic operatiu del Pla (alguns l'anomenen grup impulsor o secretaria tècnica)			
Grups o comissions de treball			
Altres:			

- Quins perfils de persones componen els espais de governança existents? (Indiqueu en el següent quadre)

Perfils	Espais			
	.....	.....	.....	.....
Representants polítics				
<ul style="list-style-type: none"> De l'àrea que impulsa el Pla D'altres àrees (indicar quines) De l'oposició 				
Professionals				
<ul style="list-style-type: none"> Amb responsabilitat (caps àrea, servei, secció, unitat, ...) Tècnics municipals o comarcals d'acció directa Professionals d'entitats del tercer sector 				

Ciutadania				
▪ Organitzada – entitats o moviments (especificar)				
▪ No organitzada – ciutadania a títol individual (especificar)				

- Des de quan estan constituïts els diferents espais i amb quina freqüència es reuneixen els diferents espais?

	Espais			
	.....	.....	.....	.....
Any i mes que es va constituir				
Quantes vegades s'ha reunit en el darrer any?				
Es considera un espai permanent o amb delimitació temporal?				

4.2 Lideratge del Pla:

- En quina instància s'ha presentat el Pla? (Ple Municipal, Junta de Govern, Comissió informativa, etc.)
- En quina instància s'ha aprovat el Pla? (Ple Municipal, Junta de Govern, Decret d'Alcaldia, etc. organisme homòleg del Consell Comarcal)
- El lideratge l'exerceix una sola Àrea? Sí / No
  - o Quina? ..... O és compartit? Sí / No Quines?.....
- Quina implicació política té l'equip de govern en el Pla? Molta / Bastanta / Poca / Gens
- Hi ha una presència política activa del/la regidora responsable? Molta / Bastanta / Poca / Gens
- El Pla de Mandat recull el Pla Estratègic d'Inclusió? Sí / No

4.3 Coordinació i transversalitat del Pla

- El Pla disposa d'espais de coordinació tècnica? Sí / No
  - o Cas que sí, quants? ..... Quins? .....
  - o Cas que no, explica el per què no? .....
  - o Trobeu a faltar algun espai de coordinació del Pla? Sí / No Quin? ..... Per què? .....

- En quina mesura són útils els espais de coordinació per? (Indica en funció de la següent gradació: Molt / Bastant / Poc / Gens)

Funció	Espai de coordinació			
	.....	.....	.....	.....
Per compartir informació				
Per comunicar-nos				
Per coordinar accions				
Per elaborar accions				
Per avaluar				

- S'han planificat/desenvolupat noves accions liderades per: (valorar de no incorporar accions que ja s'estaven desenvolupant per aquests agents, sinó que siguin noves accions, fruit de la diagnosi i el procés estratègic del Pla).

	Quantes?	Quins/es?
Pel servei que lidera el Pla		
Per altres serveis de l'ens local		
Per altres institucions públiques		
Per entitats del 3r sector		
Ciutadania no organitzada		

- Quantes accions fa cada Departament en el marc del Pla Estratègic de l'Anoia Inclusiva?

Serveis	Número d'accions
Serveis socials	
Salut	
Cultura	
Esports	
Convivència	
Ocupació	
Medi ambient	
Participació	
Educació	
Habitatge	
Territori	
Urbanisme	
Mobilitat	
Altres:	

- A l'hora de planificar o implementar les accions en quantes d'elles col·laboren diferents serveis? Posa el nombre d'accions compartides entre serveis.

SERVEI COL·LABORADOR															
SERVEI REFERENT		Serveis Socials	salut	cultura	Esports	Convivència	Ocupació	Medi ambient	Participació	Educació	Habitatge	Territori	Urbanisme	Mobilitat	Altres
	Serveis socials														
	Salut														
	Cultura														
	Esports														
	Convivència														
	Ocupació														

Medi ambient															
Participació															
Educació															
Habitatge															
Territori															
Urbanisme															
Mobilitat															
Altres:															

- Aquestes accions s'estan fent de manera col·laborativa/conjuntament amb alguns d'aquests agents? Indica quantes.

Sector	Àmbit	No	Sí	Quantes? (indica el número)
Tercer sector	Social			
	Esportiu			
	Ambiental			
	Cultural			
	Veïnal			
	Salut			
	Economia social			
	Altres agents comunitaris:			
Empresa	Associació de comerciants			
	Sindicats o agrupacions de treballadors/es			
	Empreses socials o sense àmbit de lucre			
	Altres:			
Serveis i recursos d'altres Administracions Públiques (sanitaris, educatius, altres)	Quins?			
Acadèmia / Universitat	Quines?			

4.4 Recursos del Pla Estratègic de l'Anoia Inclusiva

- Amb quins recursos compta el Pla i a què es destinen?

Recursos	Estructurals		Eventuals		A què es destinen aquests recursos
	Propis de l'ens local	Externs a l'ens local (DIBA / Generalitat / AMB / etc)	Propis de l'ens local	Externs a l'ens local (DIBA / Generalitat / AMB / etc)	
Humans					
Espais					
Econòmics					

Avaluació

A continuació, fruit d'haver passat l'eina, total o parcialment identifica els punts forts i febles, i els possibles elements de millora identificats en el següent quadre:

Punts forts	
Punts febles	
Propostes de millora	

- Finalment, quins aspectes de l'avaluació voldríem canviar?

BIBLIOGRAFIA

Brugué Q. (2010). "Políticas para la Cohesión Social: Nuevos Contenidos y Nuevas Formas" en Guillén, T. y Ziccardi, A. (eds). *La acción social del gobierno local*. México: IGLOM.

Subirats, J. (dir.) (2004) *Pobreza y exclusión social. Un análisis de la realidad española y europea*. Barcelona: Fundació La Caixa Estudios Sociales.

V. IGOP (2005). *Análisis de los factores de exclusión social*. Madrid: Fundación BBVA; Subirats, J. (dir.) (2004). *Pobreza y exclusión social. Un análisis de la realidad española y europea*. Barcelona: Fundació La Caixa. Estudios Sociales; Subirats, J. (dir.) (2006). *Procesos de exclusión social y nuevas políticas para la inclusión*. Madrid: Fundación BBVA.